

**IDĖJŲ
FORUMAS**

Tarptautinė mokslinė studentų konferencija
„IDĖJŲ FORUMAS“.
Pranešimų santraukos ir kūrybinių darbų parodos

International scientific students' conference “Forum of Ideas”
Abstracts and exhibitions of creative works

Kauno kolegija

Menų ir ugdymo fakultetas

ISSN 2783-5863

2021 m.

Turiny

Kalbų ir vertimo studijų iššūčiai (I)

THE TRANSLATION OF METAPHORS IN PRESIDENTIAL SPEECHES 14
Gintarė Inokaitytė, dr. Ligita Judickaitė-Pašvenskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

USE OF SLANG IN THE POSTS OF SOCIAL MEDIA 15
Aušra Augustytė, Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

PATTERNS OF THEME AND RHEME EMPLOYED TO ACHIEVE COHERENCE IN NEWSPAPER ARTICLES 16
Justė Varanavičiūtė, dr. Rima Jasnauskaitė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

USE OF SHORTENINGS IN THE POSTS OF SOCIAL MEDIA 17
Sigita Totoraitytė, Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

BUSINESS ARTICLE HEADLINES: CNN VS VERSLO ŽINIOS 18
Dominyka Jasiūnaitė, dr. Ligita Judickaitė - Pašvenskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

CASES OF HYPERBOLE IN THE TEXTS OF ADVERTISEMENTS 19
Viktorija Kavaliauskaitė, Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

EKOLOGINĖ EDUKACIJA: RETORINĖ TOPIKA STRAIPSNIŲ ANTRAŠTĖSE 20
Augustė Šimkutė, Eglė Gabrėnaitė (vadovas)
Vilniaus universitetas Kauno fakultetas

LINGUISTIC ANALYSIS OF CONTEMPORARY PUBLIC SPEECHES 21
Viktorija Ašmenaitė, Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Kalbų ir vertimo studijų iššūčiai (II)

ONLINE LANGUAGE LEARNING – MYTH OR REALITY? 24
Kamilė Čižiūtė, Karolina Drebulytė, Aistė Žukauskaitė, Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

WAYS OF CREATING DIPLOMATIC LANGUAGE IN THE TEXTS OF BBC TALKS 25
Gabrielė Jašinskaitė, dr. Rima Jasnauskaitė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

RELEVANCE OF THE GERMAN LANGUAGE IN THE INTERNATIONAL TOURISM INDUSTRY TODAY 26
Andrea Meintjes & Anke Bertrem, Renata Sedliorienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

LINGUISTIC PECULIARITIES OF EMPHATIC SENTENCES IN THE PRESENTATIONS AT TED TALKS 27
Gabrielė Zinytė, Gražina Jedemskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

PHONETIC PECULIARITIES IN HEADLINES OF SOCIAL MEDIA 28
Justė Rupeikaitė, Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

WAYS OF CREATING THE EFFECT OF DISTANCING IN THE TEXTS OF NEWS REPORTS 29
Liveta Žvironaitė, dr. Rima Jasnauskaitė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

ON TRANSLATION OF BUSINESS NAMES FROM LITHUANIAN INTO ENGLISH 30
Mantvydas Valukonis, dr. Rima Jasnauskaitė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

RELEVANCE AND LINGUISTIC ACCURACY OF THE INFORMATION PROVIDED ON WEBSITES 31
Neringa Lekandrė, Gemma Navickienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Ikimokyklinio amžiaus vaikų socialinio emocinio intelekto Ugdymas ir problemos

OCCUPATIONAL THERAPIST'S WORK WITH HYPERACTIVE CHILDREN 34
Inga Binisevičienė, Violeta Kamantauskienė (Supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖSKOMPETENCIJOS UGDYMAS(-IS) TYRINĖJIMAI, EKSPERIMENTAI, ATRADIMAI 35
Aida Kubilienė, dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCIJŲ RAIŠKOS SKATINIMO GALIMYBĖS 36
Gabija Lukoševičiūtė, Edita Ivinkina (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ POJŪČIŲ LAVINIMO GALIMYBĖS MENINĖJE VEIKLOJE	37	ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ ADAPTACIJA GRUPĖJE: TĖVŲ LŪKESČIAI IR PAREIGOS	49
Irma Jakimonytė, Jolanta Stūronaitė (vadovė) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra		Edita Navasaitytė, Asta Jakimavičienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCINIO INTELEKTO UGDYMO (-SI) GALIMYBĖS	38	ŠEIMOS IR PEDAGOGŲ BENDRADARBIAVIMAS UGDANT 4-5 METŲ VAIKŲ SVEIKOS GYVENSENOS ĮGŪDŽIUS	50
Lina Mickevičienė, dr. Algimantas Bagdonas (vadovas) Kaunas University of Applied Sciences, Language Center		Simona Blažiūnaitė, dr. Algimantas Bagdonas (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCINIOINTELEKTO UGDYMO SI DIZAINAS, PAREMTAS S. KNEIPO METODIKA	39	ANSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ ADAPTACIJA IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE	51
Rasa Andrejeva, dr. Auksė Petruškevičiūtė (vadovas) Vytauto Didžiojo Universitetas Švietimo akademija		Viktorija Čeponytė, Edita Dulkinienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros	
4 – 5 METŲ VAIKŲ AGRESIJOS RAIŠKA IR JOS KOREGAVIMO GALIMYBĖS	40	ŠIUOLAIKINIŲ LITERATŪRINIŲ PASAKŲ REIKŠMĖ UGDANT ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ KALBINIUS ĮGŪDŽIUS	52
Regina Skačkauskienė, dr. Algimantas Bagdonas (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra		Bernadeta Garmutė – Gaulienė, Deimantė Karalė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
AGRESYVUS VAIKŲ ELGESYS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE	41	3-4 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ KALBĖJIMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS, TAIKANT ŽAIDIMUS	54
Rita Švalbonaitė, dr. Algimantas Bagdonas (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros		Viktorija Čeponytė, Edita Dulkinienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros	
VAIKŲ BAIMĖS IR PSICHOTERAPINĖS PASAKOS REIKŠMĖ JŲ MAŽINIMUI	42	Ugdymas ikimokyklinėje įstaigoje: nuo ugdymo idėjų iki šiuolaikinių ugdymo strategijų	
Vaida Nainė, Edita Ivinkina (vadovė) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros			
IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ, PATIRIANČIŲ TĖVŲ SKYRYBAS, EMOCIJŲ RAIŠKA	43	VEIKSNIAI, SĄLYGOJANTYS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGŲ PASITENKINIMĄ PROFESINE VEIKLA	58
Žana Urbanskienė, Edita Dulkinienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedra		Armanda Ralytė, Giedrė Slušnienė (vadovas) Klaipėdos valstybinė kolegija	
Adaptacijos, kalbinių ir sveikos gyvensenos įgūdžių ugdymo, ikimokyklinio ugdymo įstaigoje, ypatumai		PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ KŪRYBIŠKUMO UGDYMO (-SI) GALIMYBĖS, TAIKANT STEAM, IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE „X“	59
		Dalia Linkevičienė, Jolanta Stūronaitė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
PHYSICAL EXERCISES FOR CHILDREN AGED 3-7 TO DEVELOP FINE AND GROSS MOTOR SKILLS	46	STEAM TAIKYMAS LAUKO DARŽELYJE	60
Ugnė Baginskaitė, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		Aurelija Vidmantienė, Nijolė Meškelienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
VEIKSNIAI, LEMIANTYS SĖKMINGĄ KITAKALBIŲ VAIKŲ ADAPTACIJĄ IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE	47	ŠVIETIMAS, PEDAGOGINĖ MINTIS IR ŠVIETIMO SISTEMA LIETUVOJE 1918-1940 M.	62
Ala Musteikienė, Raimonda Sadauskienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra		Emilija Trepeikaitė, dr. Sigita Saulėnienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	
SMULKIOSIOS MOTORIKOS LAVINIMO ĮTAKA IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ KALBOS RAIDAI	48	DĖMESINGO ĮSISĄMONINIMO METODO TAIKYMO GALIMYBĖS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE	63
Aušra Stankevičienė, Raimonda Sadauskienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra		Gabrielė Grajauskaitė, Jolanta Stūronaitė (vadovė) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra	

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ DOROVINIŲ VERTYBIŲ UGDYMO (-SI) BŪDAI	64	Dizainas, kaip priemonė įvaizdžio interpretacijoms	
Gitana Baležentienė dr. Algimantas Bagdonas (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra			
ANTANO MACEINOS TEORINIŲ DARBŲ ANALIZĖ, UGDYMO SENOVĖJE ASPEKTU	65	RENGINIO „COMIC CON“ DALYVIŲ ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS MENINĖJE FOTOSESIJOJE	84
Monika Eidukevičiūtė, dr. Sigita Saulėnienė (vadovas) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedros		Diana Kvietkauskaitė, Rasa Povilaitienė (vadovas), dr. Jovita Dargienė (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	
UGDYMO IDĖJOS NUO ANTIKOS IKI NAUJŲJŲ LAIKŲ EPOCHOS	67	WOODEN DRESS	86
Viktorija Rios, dr. Sigita Saulėnienė (vadovė) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakulteto Pedagogikos katedra		Ana Viher, Michelle Vrbanić Nežka Piko, Cvetka Hojnik, Dr. Martin Klinc (supervisors) Wood Technology School Maribor, Higher Vocational Collage, Maribor, Slovenia	
Atrandant dizainą: funkcionalumas ir meninis reikšmingumas		„REIVO“ SUBKULTŪROS IR MODERNAUS ŠOKIO RAIŠKA ĮVAIZDYJE KLUBINĖS KULTŪROS KOMUNIKACIJOJE	88
THE SPECIFICITY OF EDUCATIONAL POSTER DESIGN	70	Ema Totoraitytė, Violeta Dobrovolskienė (vadovas), dr. Jovita Dargienė (vadovas) Kauno Kolegijos Menų akademija	
Andrijana Vansevičiūtė, dr. Inga Valentiniene (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Arts Academy		KARIUOMENĖS UNIFORMOS ATSPINDŽIAI MŪSŲ SPINTOSE	90
THE INTERIOR OF NATURAL MATERIALS: THIS IS WHAT NATURE HAS GIVEN	71	Giedrė Grinkevičiūtė, dr. Jurgita Domskienė (vadovas) Kauno Technologijos Universitetas, Mechanikos inžinerijos ir dizaino fakultetas	
Aistė Kubiliūtė, dr. Inga Valentiniene (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Arts Academy		FESTIVALIAMS SKIRTŲ FUTURISTINIŲ ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS PASITELKIANČIAMS ŠVIESĄ ATSPINDINČIAS BEI ŠVIEČIANČIAS MEDŽIAGAS	91
OBJECT AND IT'S SHADOW	72	Milda Razulevičiūtė, Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Dargienė (vadovai) Kauno kolegijos Menų akademija	
Rok Bezjak, Julija Čerček, Katja Kavčič, Hana Kuntič, Viktorija Küplen, Brano Martinovič, Vlasta Čobal Sedmak (supervisor) Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College		ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS REMIANTIS PASAKŲ PERSONAŽAIS, JUOS PRITAIKANT SKIRTINGUOSE FILMŲ ŽANRUOSE	92
EXPLORING THE DESIGN LAWS OF ROCOCO AND HISTORICAL DECORATING TECHNIQUES	74	Fausta Ulinskaitė, Violeta Dobrovolskienė (vadovė), dr. Jovita Kuzė (vadovė) Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija	
Alenka Brlogar, Martin Klinc (supervisor) Higher vocational college for wood and design, Wood technology school Maribor		ASMENS IŠKREIPTO IDENTITETO RAIŠKA BJAURUMO ESTETIKOJE SU MADOS PREKĖS ŽENKLU „TOMMAZO“	94
DESIGN AND APPLICATION OF ART BASED ON PROJECTION MAPPING	76	Kristina Baranova, Violeta Dobrovolskienė (vadovas), dr. Jovita Dargienė (vadovas) Kauno Kolegijos Menų akademija	
Santa Katkevica, Aina Strode (supervisor) Rezekne Academy of Technologies, Atbrivosanas alley 115, Rezekne, Latvia, LV-4600		REKLAMINĖ FOTOSESIJA JUNGIANČIĄ FOTOGRAFIJĄ SU MADOS ILIUSTRACIJA	96
CIANOTIPIJOS FOTOGRAFIJOS PROCESAS IR JO PRITAIKYMAS KŪRYBINĖJE VEIKLOJE	77	Odetta Venslovaitė, Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė (vadovai) Kauno kolegijos Menų akademija	
Greta Kalinauskaitė, Emilė Barauskaitė, Domantė Katauskaitė, Svetlana Batura (vadovė) Kauno kolegijos Menų akademija		ĮVAIZDINĖ MENINĖ FOTOGRAFIJA ATSKLEIDŽIANČI ŠEIMININKO IR JO ŠUNS EMOCINIŲ RYŠIŲ	97
WOODEN FABRIC LAMP	78	Raminta Kuncytė, Rasa Povilaitienė (vadovas), dr. Jovita Kuzė (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	
Kim Hebar, Vlasta Čobal Sedmak (supervisor) Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College		VIVA LA FORMA. BAG FROM IDEAS TO REALIZATIONS	98
THE CLASH WITH DESIGN	80	Rok Bezjak, Brano Martinovič, Julija Čerček, Cvetka Hojnik, (supervisor), Martin Klinc, Igor Hovnik (Practical realization) Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College	
Dilyana Peeva, Petya Hristova, Katrin Teofilova, Eliza Domuzova, Antoaneta Ilieva, Kalina Nencheva, dr. Theodor Liho (supervisor) National Academy of Arts			

Dizaino tyrimai ir atradimai gyvenimo mieste gerovės atžvilgiu

IŠMANŪS INFORMACINIAI PILONAI KAUNO DAUGIABUČIŲ RAJONUOSE Alina Fedorinina, dr. Inga Valentiniene (vadovė) Kauno kolegijos Menų akademija	102
NAUJAS LAUKO ATLIEKŲ KONTEINERIŲ DIZAINAS, MIKROBŲ PLITIMO MAŽINIMUI Jonas Bakas, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno Kolegijos Menų akademija	103
SLIDI GRINDŲ DANGA VIEŠOJO SEKTORIAUS OBJEKTŲ PATALPOSE IR PRIEIGOSE Deimantė Rūkštelytė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno Kolegijos Menų akademija	104
MAŽAS IR FUNKCIONALUS: OPTIMALŪS DIZAINO SPRENDIMAI MAŽO PLOTO VONIOS KAMBARIUI Ema Poškutė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	105
DIZAINO IR KOMPOZICIJOS YPATUMAI: KLAIDOS, KURIŲ GALIMA IŠVENGTI DEKORUOJANT SIENAS IR LUBAS Emilija Skurdelytė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	106
SOVIETMEČIO PALIKIMO FENOMENAS ŠIUOLAIKINIO ŽMOGAUS APLINKOJE Ieva Sutkaitytė, Svetlana Batura (vadovė) Kauno kolegijos Menų akademija	107
MIESTO GAIVINIMAS DIZAINO OBJEKTAIS Augustinas Jonauskis, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	108
GYVENIMO KOKYBĖ IR EKOLOGIJA: TVARUMO PRINCIPŲ TAIKYMAS INTERJERO DIZAINE Jonė Jakštaitė, dr. Inga Valentiniene (vadovė) Kauno kolegijos Menų akademija	110
GAMTOS IR MIESTO SINTEZĖ: INTERJERO DIZAINO OBJEKTAI, SUKURTI PANAUDOJANT GAMTOS ELEMENTUS, MIESTIEČIŲ NAMUOSE Ieva Labokaitė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	112
VAZONŲ DIZAINAS KULTŪRINIŲ AUGALŲ AUGINIMUI DAUGIABUČIŲ BALKONUOSE Radvilė Sarapinaitė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų Akademija	114

Dizaino tyrimai ir atradimai socialinės gerovės atžvilgiu

PIRMYKŠČIŲ IR ŠIUOLAIKINIŲ ŽMONIŲ SIENINIO MENO RAIDAI Eglė Vaištaraitė, Svetlana Batura (vadovė) Kauno kolegijos Menų akademija	118
NAUJAS LOGOPEDINĖS KNYGELĖS DIZAINAS – NAUJOS GALIMYBĖS LAVINANT KALBĄ Karolina Pociūtė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	119
TINKAMO ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO PASEKMIŲ INFORMACIJOS PATEIKIMAS SPECIALIOJE REKLAMOJE Arnas Steponaitis, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	120
SOCIALINIUOSE TINKLUOSE KURIAMŲ ĮVAIZDŽIŲ ĮTAKA ASMENŲ NUO 16 IKI 21 METŲ AMŽIAUS POŽIŪRIUI Į SAVE Agnė Bielinytė – Bieliakaitė, Violeta Dobrovolskienė (vadovas), dr. Jovita Kuzė (vadovas) Kauno Kolegijos Menų akademija	122
PATIRIAMŲ PATYČIŲ PROBLEMOS SPRENDIMAS SPECIALIZUOTOMIS VIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS Gabrielė Mončytė, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	124
LAIPTŲ KONSTRUKCIJOS PRITAIKYTOS ASMENIMS, TURINTIEMS JUDĖJIMO FUNKCIJŲ SUTRIKIMŲ Ernestas Mikalauskas, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	126
NAUJO DIZAINO SKARDINĖS SU UŽDARYMO FUNKCIJA – ALTERNATYVA PLASTIKINIAMS BUTELIAMS Elvina Gasparyan, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	128
DIRBTINIO STOGLANGIO PRITAIKYMAS IR NAUDA BELANGĖSE PATALPOSE Jonas Ramanauskas, dr. Inga Valentiniene (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija	130
KULTŪRINĖS BENDRUOMENINĖS ORGANIZACIJOS „MUILO LABORATORIJA“ PREKĖS ŽENKLO IR FIRMINĖS PAKUOTĖS DIZAINAS Vilma Bagdonavičiūtė, Dr. Kristina Budrytė Genevičė, Gerūta Sprindytė (vadovai) Kauno kolegijos Menų akademija	132

REKLAMA – ĮRANKIS, TEIGIAMAM VISUOMENĖS POVEIKIUI KURTI	134	Virtualios parodos	
Viktorija Samėnaitė, dr. Inga Valentinienė (vadovas) Kauno kolegijos Menų akademija		VIRTUALI GRUPINĖ JAUNŲJŲ MENININKŲ PARODA	148
		Ofelija Parašinskaitė, Gintarė Anužė, Valentin Lucik, Ona Petrikytė, Daria Ludina, Rūta Grumadaitė, Diana Misevičiūtė, Santa Katkevica, Ilze Unzule, Ilona Pėrkone, Baiba Uzulnika, Valentina Sinakova	
Medicinos technologijų ir verslo įžvalgos Covid-19 kontekste		SKIRTINGOS ISTORIJOS KŪRYBOJE	150
FOOD WASTE IN LITHUANIA	138	Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Simona Tuomenaitė, Raminta Leonavičiūtė, Marija Šimaitytė, Ida Masaitytė, Jolita Jaciunskienė, Alicija Garbatavičiūtė	
Tadas Bliūdžius, Aistė Cimakauskaitė, Karolina Kliknaitė, Jolanta Kunickaitė, Aistė Marciulevičiūtė, Aneta Tolvaišaitė, Rasa Šulcienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Language Center		ΑΦΡΟΔΙΤΗ / AFRODITĖ	152
DEVELOPMENT AND IMPORTANCE OF VACCINE AND VACCINATION	139	Doris Kailos, Nicolas Lambouris ir Costas Mantzalos	
Angela González Alonso, Paula Cortizo del Hoyo, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Universidad de León, School of Health Sciences		KŪRYBA PER PAŽINIMĄ	154
EVOLUTION OF NURSING HISTORY AND ITS SIGNIFICANCE FOR KAUNO KOLEGIJA FACULTY OF MEDICINE	140	Donata Banelytė, Ema Remeikytė, Gabija Radzevičiūtė, Liveta Motiejauskaitė, Paulina Vitauskaitė, Rugilė Mikalopaitė, Rūta Jurgaitytė, Skaistė Rugieniūtė	
Gabija Rumiancėvaitė, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		GAMTOS FORMŲ STUDIJOS	156
POSTPARTUM DEPRESSION	141	Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Simona Tuomenaitė, Raminta Leonavičiūtė, Marija Šimaitytė, Ida Masaitytė, Jolita Jaciunskienė, Alicija Garbatavičiūtė	
Gabrielė Brajinuskaitė, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		KAUNO ARCHITEKTŪROS INTERPRETACIJA	158
SUJOK IN EVERYDAY LIFE	142	Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Raminta Leonavičiūtė, Simona Tuomenaitė, Jolita Jaciunskienė, Marija Šimaitytė, Alicija Garbatavičiūtė	
Ieva Ivanauskaitė, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		SOVIETMEČIO PALIKIMO FENOMENAS ŠIUOLAIKINIO ŽMOGAUS APLINKOJE	160
COMMON POSTURAL PROBLEMS AND CORRECTIVE EXERCISES TO SOLVE THEM	143	Ieva Sutkaitytė	
Martynas Čereškevičius, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		PIRMYKŠČIŲ IR ŠIUOLAIKINIŲ ŽMONIŲ SIENINIO MENO RAIDAI	161
COVID-19 PANDEMIJOS ĮTAKOS AKCIJŲ RINKOMS VERTINIMAS: S&P 500 AKCIJŲ INDEKSO ANALIZĖ	144	Eglė Vaištaraitė	
Skirmantas Stankevičius, Jurgita Stankevičienė (vadovas) Kauno technologijos universitetas, Ekonomikos ir verslo fakultetas		ILIUSTRACIJOS PAGAL VAIKYSTĖS PASAKAS	162
CHOKING. FIRST AID ACTIONS.	145	Raminta Leonavičiūtė	
Jūratė Tunc, Violeta Kamantauskienė (supervisor) Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine		PERSONALINĖ SALOMĖJOS ENZIULYTĖS MADOS DIZAINO KŪRINIŲ PARODA	164
		Salomėja Enziulytė	
		KŪRYBA KAIP PROJEKTAS	165
		Neringa Sutkutė, Neringa Slušinskaitė, Neringa Rinkevičiūtė, Rugilė Tamošiūnaitė	
		ŠIANDIEN EMILĖ DĖVI „PRADA“	166
		Gabrielė Barkauskaitė, Aušrinė Jokubauskaitė, Ieva Andruškevičiūtė, Ieva Uljanovaitė, Gabija Dirdaitė, Ugnė Andziulevičiūtė, Karina Patašiūtė, Karolina Vitiekūnaitė, Evelina Gestautaitė.	

KALBŲ IR VERTIMO STUDIJŲ IŠŠŪKIAI (I)

Challenges in language and translation studies (I)

THE TRANSLATION OF METAPHORS IN PRESIDENTIAL SPEECHES

Gintarė Inokaitytė,
dr. Ligita Judickaitė-Pašvenskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The aim of the research is to find out what metaphors are used in presidential speeches and how they are translated from Lithuanian into English.

Keywords: metaphors, presidential speeches, types of metaphors, translation

Research Methodology. For the linguistic analysis the metaphors were selected from The State of the Nation Address speeches and their translations found in presidents' Gitanas Nausėda and Dalia Grybauskaitė official websites. Selected metaphors were classified into simple and complex metaphors and then classified based on the translation strategies that were used to translate them. The method of analysis is based on metaphor translation strategies proposed by Newmark.

Results / Findings. The results revealed that metaphors are inseparable part of language, they can be explained and understood by classifying them into types and subtypes, in addition, by identifying these types and subtypes the most appropriate translation strategy can be applied. Various authors suggested different strategies for metaphor translation. Analysis of presidential speeches and their translation from Lithuanian into English revealed that only three out of seven strategies proposed by Newmark were used. The strategy of reproduction of the same image was used significantly more than other strategies, which suggest that metaphors used by Lithuanian presidents in their speeches were mostly creative or intercultural.

Originality / Practical implications. The research is relevant to students studying translation, young translators who are lacking experience, and people interested in applied linguistics, especially formal public speeches and their translation.

USE OF SLANG IN THE POSTS OF SOCIAL MEDIA

Aušra Augustytė,
Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The purpose of the research to find out how slang is used in the posts of social media.

Keywords: slang, social media, tweets, *Twitter*

Research Methodology. In order to achieve the aim of the research it was necessary to theoretically define slang as linguistic phenomena and find out its types, ways of formation and possible reasons for its application in the posts of social media. The descriptive linguistic analysis applied in the current research helped to identify the specific cases of slang used in the posts of contemporary social media – *Twitter*.

Results / Findings. 56 analysed posts (tweets) on *Twitter* platform revealed the most common types of slang due to the way of their formation. The research revealed that the most popular type of slang found on this platform is the abbreviation, which was frequently used by different age groups. Abbreviations are created to make words shorter and faster to type, thus making them as a perfect tool for limited space and character number platforms.

Originality / Practical implications. The research is relevant to current and future language practitioners who want to better understand the phenomenon of slang, the reasons for its use and effect on the target audience in order to make the message more attractive and appealing.

PATTERNS OF THEME AND RHEME EMPLOYED TO ACHIEVE COHERENCE IN NEWSPAPER ARTICLES

Justė Varanavičiūtė,
dr. Rima Jasnauskaitė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. As far as we know, newspapers, whether they are in papers or online, have a big impact on a society. Basically, everything we learn about any type of events happening in our country or all around the world, comes from newspapers. The main issue that we encounter in newspaper articles is that they sometimes can be misleading or complicated. This is the reason, why editors need a set of rules or a pattern that would guide them on their way of writing a correct, easy to understand and fluent article. One of those guides is the structure of theme and rheme. So, the research purpose is to figure out what kind of patterns of theme and rheme there are, analyze them, figure out how to use those patterns in the narratives and spread this information to editors and editors-to be, so that they would be able to create cohesive texts for the readers understandable without any difficulties.

Keywords: articles, coherence, newspapers, patterns, theme and rheme

Research Methodology. The paper consists of two parts: theoretical analysis and application of theory in practice. The theoretical part is based on 19 references that provide various information on patterns of theme and rheme and present examples of how to apply them in various texts. Every one of those references suggests valuable information on the topic, but the main focus is put on the four patterns of theme and rheme. Further on, the practical comparative analysis is performed by taking four different pieces from articles and analyzing them according to the four patterns given in the theoretical part of the research.

Results / Findings. The results of the research showed that each of the theme and rheme patterns have their own structure and help to create coherence in different types of texts. The practical part of analysis revealed that these patterns are indeed used in newspaper articles and have an impact on the coherence of the narratives, except for one pattern. The fourth pattern of theme and rheme was not discovered in any article and as the theory suggested this pattern is more used in complex narratives, books or novels and it appeared to be true.

Originality / Practical implications. Every writer or editor should be aware of the fact that no text can be written without a structure or rules. Newspapers provide significant amount of information to society every day and they must understand that the written articles reach out various types of people. So, the reason why the information in the articles must be coherent leads to the fact that the reader is able to understand the given material and not be misled by any unnecessary information or parts of the texts that are put in the wrong place. At this point the theme and rheme patterns are the best choice for any type of article, because each pattern can be applied for different texts and still create coherence no matter what content they contain.

USE OF SHORTENINGS IN THE POSTS OF SOCIAL MEDIA

Sigita Totoraitytė,
Asta Pukienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. Purpose of the research is to find out what shortenings are used in posts of various social media. The subject of the research is cases of shortenings used in posts of social media.

Keywords: abbreviations, acronyms, blendings, clipping, contractions, Facebook, Instagram, LinkedIn, neologism, posts, shortenings, social media

Research Methodology. The methods used in the research helped to perform both analysis: theoretical and of practical application. Analysis of theoretical sources to theoretically characterize the linguistic concept of shortenings that are likely to be used in posts on social media platform. Descriptive comparative linguistic analysis to reveal how practically shortenings are used in the posts of social media of *Facebook*, *Instagram* and *LinkedIn*.

Results / Findings. Types of word arrangement were used in research paper, such as: shortening, clipping, abbreviation, blending, contraction, acronyms. All of these processes can be divided to smaller groups for example complex clipping, blending with overlapping and others. Word shortenings are very widely used in the posts of social media. The main reason why shortenings are used is time consuming and characters limitation. The most frequent cases were found and it contains clipping and abbreviations. Blendings were considered as the least used group of shortenings in the posts of social media.

Originality / Practical implications. Shortenings are relevant to students and PR specialists as it gives knowledge of what kind of derivatives are produced using certain words. In addition, the research deals how individuals use word development cycles to make new words that are short, yet convey similar significance as the full ones.

BUSINESS ARTICLE HEADLINES: *CNN VS VERSLO ŽINIOS*

Dominyka Jasiūnaitė,
dr. Ligita Judickaitė - Pašvenskienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The aim of the research is to reveal the techniques of creating headlines of English and Lithuanian business articles in news channels of mass media.

Keywords: articles, author, business, headlines, internet, functions, media, methods, news, readers, techniques, online, questions, quotes

Research Methodology. The research was planned and performed in two steps: step 1 dealt with the theoretical description of the concept, while step 2 investigated the examples of practical application. The following method of research were used in the process: analysis of theoretical sources that helped to reveal what types of writing techniques are used in the headline writing; descriptive, contrastive linguistics analysis to find out the ways of how English and Lithuanian business article headlines are created practically.

Results / Findings. Online news channels of mass media are characterized by sentence-type headlines, which are based on a verb, which gives the headline clarity, concreteness, visibility, dynamism and names the finite idea. Headlines can be divided into 6 specific types: question, citation, commentative, label, descriptive and subject headlines. Different types of headlines, influence both the linguistic structure and the content provided to the readers. Therefore, the techniques and language used in headlines performs not only a nominative function, but also communicative and even expressive functions.

Originality / Practical implications. The research is relevant to translation students and professional translators as it helps to find out how to reveal the main message of business type articles in English and Lithuanian and attract potential readers.

CASES OF HYPERBOLE IN THE TEXTS OF ADVERTISEMENTS

Viktorija Kavaliauskaitė,
Asta Pukienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The exploitation of hyperbole in the texts of advertising. Hyperbole, as a stylistic device, is often exploited in the texts of advertisement as it creates an exaggerated opinion or vision on a product. As advertising plays an important role in the current world of consumerism, the texts must be created very carefully. Most hyperbole in advertising texts is used to show the work that manufacturers put in the making of the product and how much the consumers are willing to do to get the product. In order to achieve this goal different hyperbolic forms are used, such as: single-word, phrasal, clausal, numerical, repetitive, comparative hyperbole and superlative. The role of hyperbole in advertising texts is essential in creating advertising messages that leave a lasting impression.

Keywords: advertising, advertising messages, advertising text, hyperbole, hyperbolic forms

Research Methodology. Analysis of theoretical sources that help to define hyperbole, its forms and functions and the reasons for its applications in advertisements.

Descriptive, comparative linguistic analysis that helps to find out the peculiarities of hyperbole use in advertisements texts found on internet sites at practical level.

Results / Findings. Theoretically, hyperbole is an overstatement that seeks to create an emotional connection and exaggerates a situation in order to make it more appealing. Descriptive comparative analysis allowed to define the use of hyperbole in advertisement texts and found that single-word hyperbole is used most often as it is the easiest to understand and adapt to situations.

Originality / Practical implications. For people working with creating advertisements or involved in marketing. It also could benefit students that are studying public relations, marketing, or non-native English speaking people that are participating in sales.

EKOLOGINĖ EDUKACIJA: RETORINĖ TOPIKA STRAIPSNŲ ANTRAŠTĖSE

Augustė Šimkutė,
Eglė Gabrėnaitė (*vadovas*)
Vilniaus universitetas Kauno fakultetas

Tyrimo tikslas. Ekologijos diskursas ir edukacinė jo funkcija pastaruju metu medijose vis labiau aktualizuojami, be to, tai itin kaitūs diskursas. Aprašyti darbai inspiravo analizuoti dar neaptartą temą – ekologinės retorikos raišką naujienų portalų antraštėse. Tyrimo tikslas – identifikuoti ir išanalizuoti ekologinę topiką straipsnių antraštėse.

Reikšminiai žodžiai: ekologija, retorika, topika, medijos, antraštės

Tyrimo metodai. Atliekant tyrimą derinti keli metodai: aprašomasis (deskriptyvinis), retorinės analizės ir interpretacinis metodai. Aprašomasis (deskriptyvinis) metodas taikytas sisteminant ir referuojant mokslinę literatūrą apie ekologinę retoriką, loginę ir retorinę topiką ir antraščių kūrimo specifiką; retorinė analizė ir jos teikiama metodologiniai instrumentai taikyti aprašant būdinguosius topikos modelius, funkcionuojančius straipsnių antraštėse; interpretacinis metodas pasitelktas pateikiant asmenines įžvalgas.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikto tyrimo rezultatai atskleidžia, kad straipsnių antraštėse išryškėja tokie ekologinės retorikos topai: gamtojautos, aplinkos taršos, darnaus vystymosi, ekologinės modernizacijos. Nustatyta, kad paveikiamame diskurse pasikartoja realios ir neišvengiamos grėsmės, tvaraus gyvenimo būdo, sąmoningo vartojimo, atsinaujinančios ir inovatyvios pramonės motyvai. Pagrindiniais ekologinės edukacijos „veidais“ tampa politikos, verslo, mokslo ir aplinkos apsaugos atstovai, atliekantys autoriteto ir pavyzdžio topų funkciją. Kurti paveikų aktualųjį ekologinį diskursą antraštėse bei formuoti ekologinę tapatybę siekiama ir įvairiomis verbalinės raiškos priemonėmis: imperatyvais, retoriniais klausimais, apeliacijomis į baimę, senumo ir naujumo argumentais, tezės ir antitezės priešiniu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ekologijos, klimato kaitos ir aplinkos apsaugos temos pastaraisiais dešimtmečiais tapo reikšmingu visuomenės ir medijų diskusijų objektu. Šios temos gyvybingumą rodo tyrimų, kuriuose išryškėja ekologijos, klimato kaitos tyrimų analizės ir prielaidos, reikšmių konstravimas ir rizikos diskurso ypatumai žiniasklaidoje, gausa. Bene nuosekliausių įžvalgų šiais klausimais esama prof. Audronės Telešienės tyrime „Environmental Discourse in Lithuania in 1989–2005: Discourse Coalitions and Story-Lines“ (2010). Kitoje publikacijoje (2009) tyrėja nagrinėja klimato kaitos, aplinkos apsaugos reikšmių formavimą dienraščiuose ir tam tinkamas jų susidarymo prielaidas. Aistė Balžekienė, bendradarbiaudama su Audrone Telešiene ir Leonardu Rinkevičiumi tyrime „Klimato kaita: socialinio rizikos suvokimo ir žiniasklaidos diskurso Lietuvoje konfigūracijos“ (2008) pristatė visuomenės konstruojamą suvokimą apie ekologines problemas ir aplinkos kaitą. Svarbios ir Inesos Birbilaitės atlikto tyrimo „Topic of climate change in communication and media research: the past, the presence, and the future“ (2011) įžvalgos, kurios atskleidžia žiniasklaidos svarbą formuojant ekologinį, klimato kaitos diskursą medijose.

Retorinė analizė orientuota į diskurso persvajijos tyrimus: siekiama nustatyti ir aprašyti būdingiausias paveikumą kuriančius instrumentus. Argumentų funkciją atliekantys topai – vieni iš tokių instrumentų. Loginės ir retorinės topikos aspektu straipsnių ekologinėmis temomis antraštės dar nėra tirtos, todėl pravartu nustatyti būdingiausias topų funkcionavimo tendencijas. Atlikta analizė bus naudinga tolesniems paveikimų diskursų tyrimams, kurių tikslas – diskurso persvajijos mechanizmų dekonstrukcija.

LINGUISTIC ANALYSIS OF CONTEMPORARY PUBLIC SPEECHES

Viktorija Ašmenaitė,
Asta Pukienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The aim of the research is to reveal what linguistic features can be identified in contemporary public speeches and how they are different or like other types of speeches

Keywords: analysis, contemporary, linguistic, language, public, speech

Research Methodology. Analyzing scientific theoretical sources to get a better understanding about the topic followed by descriptive linguistic analysis of a selected contemporary public speech. Identifying various features of contemporary public speeches using previously collected data. Speech that was chosen for this research is Mark Zuckerberg's commencement address at Harvard's university (2017).

Results / Findings. The theoretical analysis revealed there is a wide selection of different speech styles, types and stylistic devices that are used to create contemporary public speeches. The practical analysis of a chosen speech showed how using those mentioned styles and devices helps with sending the intended message to the audience and achieving the speaker's goals. Like any other speeches, contemporary speeches are dependent on the audiences and peoples' preference of the topics presenters choose.

Originality / Practical implications. The speech of choice was directly intended for people involved in the activities of higher education institutions (students, lecturers, etc.). Therefore, the analysis is important for the community of students, lecturers and everyone related to educational institutions as future presenters could consider using similar styles and linguistic devices to those analyzed in the chosen contemporary public speech for better results.

KALBŲ IR VERTIMO STUDIJŲ IŠŠŪKIAI (II)

Challenges in language and translation studies (II)

ONLINE LANGUAGE LEARNING – MYTH OR REALITY?

Kamilė Čižiūtė, Karolina Drebulytė,
Aistė Žukauskaitė,
Ieva Brazauskaitė-Zubavičienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. This paper aims to present an ongoing Nordplus Languages project, *Multilingualism as Key to Enhance Students' Employability* and share the results.

Keywords: intensive course, language competence, multilingualism, online learning

Research Methodology. Online learning is not a new phenomenon, and nowadays, online learning is gradually substituting the face-to-face mode of studying, including language learning. With globalisation and internationalisation in Europe, the natural demand for learning other languages than English evokes. One of the EU's multilingualism goals is for every European to speak two languages in addition to their mother tongue. There is a tendency in Lithuania and other Baltic states of establishing Nordic businesses and companies in the Baltic states. Young people find working in an international/ Scandinavian company more attractive as there are wider career ladder opportunities.

Higher education institutions might not have the means to offer education in less frequent languages and small groups of students. There might also be a lack of native teachers of less frequently taught languages such as Finnish in Lithuania. Thus, virtual studies in online environments can alleviate these problems and enable language learning regardless of time and space. Furthermore, online courses and materials might be more effective learning tools when designed or tailored for specific target groups.

Results / Findings. This paper discusses a Nordplus Languages project, *Multilingualism, a key to employment that targets globalisation and internationalisation challenges to widen the range of students' language skills*. The primary goal is to create a virtual course in beginner Finnish targeted for Lithuanian students, and that can later be used by students of other nationalities. The other expected outcome of the project is an intensive course given in Finland's natural language surroundings as a follow-up for virtual learning. The paper gives first an overview of the project work and secondly, presents the process of creating and testing the virtual course.

Originality / Practical implications. The report summarises an ongoing Nordic cooperation project and presents the project result, an online 3 ECTS Moodle course of a Finnish language (A1). After piloting and testing the course, it will be offered as an elective course in KUAS Haaga-Helia UAS curricula.

WAYS OF CREATING DIPLOMATIC LANGUAGE IN THE TEXTS OF BBC TALKS

Gabrielė Jašinskaitė,
dr. Rima Jasnauskaitė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The purpose of the research is to reveal linguistic ways of creating diplomatic language in different BBC news portal discourses. Moreover, the next step is to highlight the main diplomatic language features in both written and spoken language.

Keywords: diplomatic language, informal speech, formal speech, polite words, linguistic ways, political and business negotiations

Research Methodology. The analysis of theoretical sources that helped to find out the variety of linguistic ways possible to be applied in creating a diplomatic language was carried out. Then the descriptive linguistic analysis that helped to find out linguistic ways of how diplomatic language is created in the BBC news portal, in a field of political talks was performed.

Results / Findings. The analysis of the BBC texts demonstrated that there are stylistic, grammatical, phonetic, semantic and pragmatic types of ways that practically could be employed in creating a diplomatic language. Stylistic ways are a crucial factor for a diplomatic language, especially for those who negotiate, tend to express what they want and what is important; it helps to talk in a way that the audience's feelings would be triggered. Grammatical ways are an integral part of a diplomatic language, such things as modal verbs, question forms, and subjunctive moods were found in political videos and texts of BBC political talks, all these grammatical ways help to make listeners believe in almost everything politicians say. Phonetic ways are a crucial factor for a diplomatic language as well, in many BBC videos only from the intonation, dialect, pauses, language intelligibility were easy to figure out if the business people or politicians are speaking the truth or lying and how they are feeling. Without phonetics diplomatic language would not be so strong. Pragmatics is necessary for people who use a diplomatic language too; it helps to understand the speaker better, to examine their words and what they actually mean, in this case it becomes easier for a listener to give back a proper answer and lastly semantic ways are good for emails and text messages. In a diplomatic language it is especially useful to know how to put words correctly that it would not look like lies and fake stories.

Originality / Practical implications. Diplomatic language is great for politicians and business people, however, that is not all. Some more main still non-verbal communication aspects should be the focus of concern as well if to become a great speaker because they go along side with verbal communication, words and non-verbal communication needs to match, if a speaker wants to give a great speech.

RELEVANCE OF THE GERMAN LANGUAGE IN THE INTERNATIONAL TOURISM INDUSTRY TODAY

Andrea Meintjes & Anke Bertrem,
Renata Sedliorienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. When asked what language they want to learn most, the majority of English-speaking students would reply something along the lines of French, Spanish, Italian or Mandarin, depending on where they are from and in no specific order of preference. In most of the cases when the same question is posed to non-English speakers, depending on where they are from the answers vary from Japanese, Korean, French, Spanish, Mandarin or Portuguese. There are of course the exceptions who have hopes, dreams and ambitions to go live in a specific country or who have a love interest from a specific country, who find themselves learning less-common languages like Swedish, Russian, Dutch, or Turkish to name but a few.

Keywords: business sector, German, tourism, global languages, language learning, most spoken languages, travel

Research Methodology. However, as travelers we (Anke and Andrea) feel that there is a language that everyone seems to discard or overlook when it comes to communicating with people that are not from your country or at least in the case of Europe when you are traveling to have in your back pocket so to speak. One of the reasons simple being that it does not sound sexy. The language we are referring to being German. We started this article after our German professor asked us if we thought the German language is still relevant in the Tourism industry today. We both replied with great passion – Yes and of course!

Results / Findings. Our personal travel experiences had convinced us that the German language is still relevant in the tourism industry today, however on further thought we started to wonder if our opinion, formed from personal experience, could be backed by real data, research, and statistics. The main sources being used are scholar articles/journals, databases, European Union surveys and maps. The German language is still relevant due to its widely spoken.

Originality / Practical implications. You can still study the German language today and it will be relevant if you choose to work in the tourism industry, particularly in the regions of Europe.

LINGUISTIC PECULIARITIES OF EMPHATIC SENTENCES IN THE PRESENTATIONS AT TED TALKS

Gabrielė Zinytė,
Gražina Jedemskienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The aim of the research is to identify linguistic means commonly used for creating emphasis in sentences of public speeches at “TED Talks”.

Keywords: cleft, emphatic, emphasis, inversion, passive, presentations, repetition, sentences, structures, TED Talks

Research Methodology. The research consisted of two parts: analysis of theories on the concept analysed and the analysis of the cases of practical application of the linguistic phenomenon. The following methods in were applied: (1) analysis of theoretical sources that helped to define the emphasis itself and the linguistic means used to create emphatic sentences in publicspeechesdiscourse; (2) descriptive comparative linguistic analysis that helped to reveal practical use of the linguistic means used to create emphatic sentences in public “TED Talks” presentations. For this research 10 “TED Talks” presentations were analysed and 69 examples of various emphatic sentences were found. The reasoning for choosing “TED Talks” was to analyse how public speakers apply emphasis while giving a presentation to the audience.

Results / Findings. Emphasis applies additional force and significance to a particular part of a sentence in written or spoken language discourse. Emphasis is usually added by intonation while speaking orally, but in written or other prepared language discourses the various linguistic tools are used, such as inversion, the passive voice, repetition, cleft sentences and emphatic do structures. In the chosen “TED Talks” speeches the emphatic sentences were used quite frequently, with mostly applied methods, such as repetition, the passive voice and cleft sentences. The most uncommon techniques of emphasizing appeared to be inversion, which theoretically is more frequently used in written texts, and emphatic do structures, which are more common in everyday life conversations.

Originality / Practical implications. The research is relevant to presenters of various oral presentations, English students, and overall English speakers to widen their understanding of linguistic speaking patterns and speech range and the reasons for the use of linguistic emphasis to highlight the importance of particular information to keep the listener interested.

PHONETIC PECULIARITIES IN HEADLINES OF SOCIAL MEDIA

Juste Rupeikaitė,
Ieva Brazauskaite-Zubavičienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The research aims to share the survey results on the variety of phonetic devices used in headlines in social media channels.

Keywords: alliteration, assonance, Facebook, headline, onomatopoeia, phonetics, rhyme, rhythm

Research Methodology. In its most rudimentary frame, the headline can be depicted as the title of a news report set in huge and strong letters. These few words, when set on top of a news report in show sort, that's enormous letters, work as the reader's direct, compass and index. They start interest and draw readers into a story, build up news esteem and relative significance of a news report, give, differentiate and adjust on a page and give character and personality to a publication. Good editors these days spend impressive time composing features. As Saxena (2006) wrote in her book, the headline's first function is to index the news. The three most essential components that capture eye development on a daily paper page are photographs, illustrations and features. Of these three aspects, photos and design tell a story outwardly, whereas features tell a story in words. The number of words utilized to relate the story may be few, but they work as an important index when taken together. The authors of the paper tried to reveal what phonetic stylistic devices are used in the headlines of Facebook to index the news or information and attract more audience or the number of *clicks*. In the theoretical part, the authors of the paper observe the meaning, definitions of common phonetic stylistic devices like alliteration, assonance, onomatopoeia, rhyme and rhythm, and the importance and functions of headlines at a theoretical level. While in the practical part, the authors analyze and compare the headlines that possess phonetic devices presented in the paper's theoretical part. To conduct the research, the authors chose to study 60 headlines found on Facebook.

Results / Findings. The analysis revealed that the most popular phonetic devices used in headlines are alliteration and rhyme. Onomatopoeia, rhythm, and assonance were used less frequently and were more difficult to find. It was also noticed that pages like 'BBC news' when posting on Facebook tend to use assonance in headlines. In contrast, influencers or private Facebook users tend to use rhythm, rhyme, onomatopoeia, or alliteration in an effort to attract as many readers as possible.

Originality / Practical implications. The paper reveals the survey results on the peculiarities of phonetic devices used in headlines on Facebook to attract the reader's attention. Thus, the research might be relevant to students of public relations or young journalists to see how the variety of phonetic devices might be used while creating the headlines on social media and understanding how to engage the reader properly.

WAYS OF CREATING THE EFFECT OF DISTANCING IN THE TEXTS OF NEWS REPORTS

Liveta Žvironaitė,
dr. Rima Jasnauskaitė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The research aims to find out what ways of creating the effect of distancing in the texts of news reports are employed in general and in the texts of news reports in particular.

Keywords: distancing, linguistics, news, politics, reporter, report, research

Research Methodology. The methodology of the research was constructed in two steps and each of them tried to achieve the following objectives and in the processes of analyses these methods were applied: (1) analysis of theoretical sources that helped to define linguistic distancing as such and its linguistic means in written and spoken language; (2) descriptive, comparative linguistic analysis that helped to identify practical use of ways to create the effect of distancing in the texts of news reports.

The paper suggests the theoretical coverage of how the effect of distancing is created in the texts of news reports as well as what linguistic ways are used to create it. For practical analysis 10 different "BBC" news reports were chosen. Following the analysis of 10 different news reports, the example sentences of distancing language in news texts were classified by the different ways of distancing. For practical analysis, a descriptive comparative linguistic analysis was chosen.

Results / Findings. The analysis of the examples including the use of ways of creating the effect of distancing revealed the fact that the most common linguistic ways to distance the reporter from the news material that they present are the following: (a) avoiding personal pronouns; (b) the passive voice; (c) usage of words of distance vs. words of nearness, (d) detail omission; (e) euphemisms.

Originality / Practical implications. The research is relevant to listeners and presenters of the news reports, students of journalism and linguistics as well as English speakers who are interested in linguistics and the psychological reasons behind linguistic patterns.

ON TRANSLATION OF BUSINESS NAMES FROM LITHUANIAN INTO ENGLISH

Mantvydas Valukonis,
dr. Rima Jasnauskaitė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. The English language is now considered as the international language all around the world, as there are 1.35 billion English-speaking people globally in 2021 (according to Business Data Platform Statista). Keeping this in mind, successful businesses do their best to adapt to the newest trends and they try to attract more potential customers from abroad by translating their brand names into the English language and offering their services in English. Lithuanian companies are no different and it is particularly important to be able to target a foreign audience with the English language. There are different ways to translate those business names from the source language (Lithuanian) into target language (English). Considering this information, the purpose of this research is to point out the translation techniques used in translation of business names from Lithuanian into English.

Keywords: brand names, business names, linguistics, proper nouns, translation methods, translation techniques

Research Methodology. The research could be divided into two parts: the analysis of theoretical sources and descriptive contrastive linguistic analysis. In the theoretical part, the analysis of different literature was conducted in order to learn some valuable insights about the translation of business names as proper nouns. It was also necessary to find out the origins and rules of formation of both English and Lithuanian names, also the grammatical characteristics and most importantly translation methods offered by experienced linguists. In the practical part of the research, it was obligatory to find a few examples of Lithuanian businesses and to pick out the translation methods used for translating them from Lithuanian into the English language. It is also worth mentioning that to avoid any possible misunderstandings in the future and for ethical reasons, the names of business were slightly changed, while maintaining the same grammatical form.

Results / Findings. After conducting the practical part of the research, it was found out that four different translation methods are possible to apply: transference, substitution, calque translation and modification. All these techniques have different approaches to translation of business names and the results showed that the most used method was transference, the second most often used type of translation method is calque translation and modification method is used the least, while the translation method of substitution is not used at all.

Originality / Practical implications. Even though that most of the time the translation of business names from Lithuanian into English does not require any translation at all – the name is simply transferred with a slight change in quotation marks or diacritical marks – the companies, however, should consult with a translator or other kind of expert in this area. Because the translation of a name might have direct impact on the results of the business, so this process should not be done inefficiently.

RELEVANCE AND LINGUISTIC ACCURACY OF THE INFORMATION PROVIDED ON WEBSITES

Neringa Lekandrė,
Gemma Navickienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose. Is to investigate the relevance and linguistic accuracy of the information provided on business websites. The subject of the study is the information provided on the websites of translation agencies. The objectives of the report include the theoretical definition of the notions of the relevance and linguistic accuracy of the information provided within the scope of Internet linguistics; the identification of the relevance and linguistic accuracy of the information found on the websites of business companies; and the submission of evidence-based recommendations for improvement.

Keywords: company website, information, linguistic accuracy, relevance

Research Methodology. Applied include a review of the theoretical sources on the relevance and linguistic accuracy of the information provided online, the descriptive analysis of the relevance and linguistic accuracy of the information found on certain business websites and modelling the improved versions of the content provided on the websites under investigation.

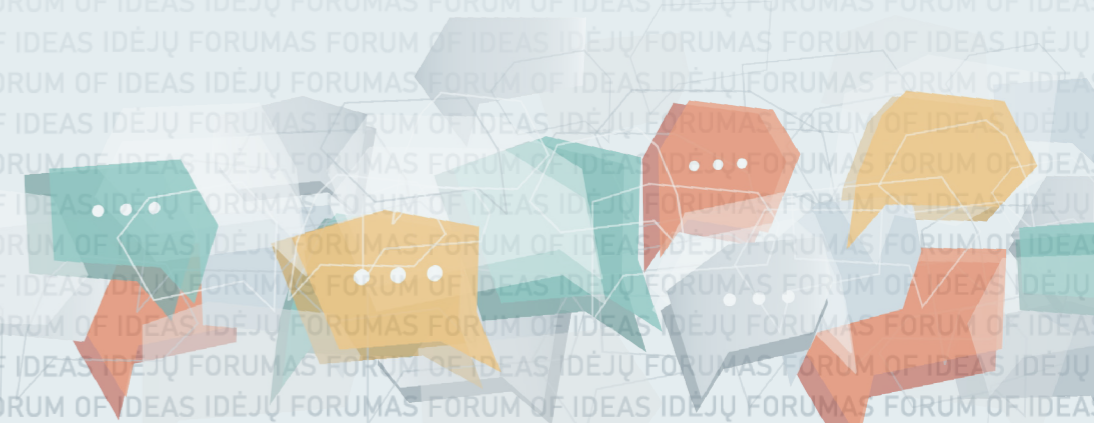
Results / Findings. Of the investigation revealed that the relevance of the website content depends on the target audience, market share, size of the company, the available layout options, and the scope of information. The information and description of services vary in quality. Even though most of the information provided on the websites selected is relevant and linguistically correct, the semantic, grammatical, and stylistic errors found on the homepages make an unfavourable impression. Some texts seem to have been machine-translated.

Originality / Practical implications. The research is highly relevant because the number of individuals or organisations providing textual information on their websites (both in source and target languages) is continuously increasing, which raises the issue of its quality. However, the study revealed that companies are reluctant to pay language service providers to create the content of their websites, and the internal human resources managing the websites are not aware of the requirements to be followed to maintain the relevance and linguistic accuracy of the information to be provided in several languages in case the company operates internationally. Therefore, evidence-based recommendations on how to avoid the most common pitfalls are of great importance. Among them there are the recommendation of investing more effort in providing relevant and linguistically accurate information online; avoiding automated translation tools if there are no human resources available to check for errors; using spelling and grammar checking applications or writing assistants.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINIO EMOCINIO INTELEKTO UGDYMAS IR PROBLEMOS

Preschool children's social emotional intelligence
education and problem

OCCUPATIONAL THERAPIST'S WORK WITH HYPERACTIVE CHILDREN

Inga Binisevičienė,
Violeta Kamantauskienė (*Supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. To present occupational therapist's work with hyperactive children.

Keywords: attention deficit hyperactivity disorder (ADHD), behaviour therapy, motor skills, hyperactivity, inattention, impulsivity, learning disability

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. 1. Attention deficit hyperactivity disorder is chronic, beginning in childhood and often continuing throughout life. Children with ADHD are restless, distracted, impulsive, intrusive and they cause a lot of trouble for their parents and teachers; still, this disorder has nothing to do with children intelligence or talent.

2. Occupational therapists can help children with ADHD via different methods and exercises, as: using visual information, developing handwriting skills, pencil grip, hand strength, eye-hand coordination, finger dexterity, and in-hand manipulative skills, 'seamless socks', heavy work activities, having a calm down area at school or using a Movin'Sit cushion to sit on, using "THE ZONE OF REGULATION" tool, using mindfulness techniques, but parents, teachers and the whole community must contribute the treatment process.

The condition affects behaviour in specific ways. For example, children with ADHD often have trouble getting along with siblings and other children at school, at home, and in different settings. Those who have trouble paying attention usually have problem learning. An impulsive nature may put them in actual physical danger. Because children with ADHD have difficulty controlling this behaviour, they may be labelled „bad kids“ or „space cadets.“ I think everyone has heard these phrases many times. Children with ADHD may have three groups of behaviour symptoms: Trouble paying attention (inattention), be overly active (hyperactivity), controlling impulsive behaviours (impulsivity). There is no 'quick fix' for children with ADHD. However, the good news is that the condition is manageable with a combination of regimes that can include behaviour management, cognitive therapies and medication. The team of support ADHD children are Pediatrician, Behavioral and Mental Health Practitioners, Occupational therapists, Parents, Teachers and School Administrators and many others. Occupational therapists teach parents, teachers, and other caregivers how to give children the support and the structure they need.

Originality / Practical implications. Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) is one of the most common neurobehavioral disorders of childhood. Today ADHD affects approximately 3% to 11% of pre- and school-aged children in the World and grows continuously.

Boys are more than twice as likely as girls to be diagnosed with ADHD. Both boys and girls with the disorder typically show an additional mental condition and may also have learning and language problems. Left untreated, ADHD in some children will continue to cause serious, lifelong problems, such as poor grades in school, run-ins with the law, failed relationships, and the inability to keep a job.

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SOCIALINĖS KOMPETENCIJOS UGDYMAS(-IS) TYRINĖJIMAI, EKSPERIMENTAIS, ATRADIMAI

Aida Kubilienė,
dr. Algimantas Bagdonas (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti priešmokyklinio amžiaus vaikų socialinės kompetencijos ugdymą/-si tyrinėjimais, eksperimentais, atradimais.

Reikšminiai žodžiai. bandymai, eksperimentai, priešmokyklinis amžius, socialinė kompetencija, tyrinėjimai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, žodžiu, kiekybinė ir kokybinė duomenų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Eksperimentuodamas, tyrinėdamas, atradamas, vertindamas, kurdamas, keliaudamas, žaisdamas priešmokyklinio amžiaus vaikas ugdo socialinę kompetenciją. Eksperimentai, tyrinėjimai, atradimai suteikia galimybę priešmokyklinio amžiaus vaikams pažinti save ir savo emocijas, išmokyti bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais ir su suaugusiais, suteikia galimybę pažinti mus supančią aplinką.

Tyrimo metu nustatyta, kad ne visi priešmokyklinio amžiaus vaikai turi galimybę tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti, o ir tėvai neskiria tam daug laiko kartu su vaiku tyrinėti namuose. Apklausti pedagogai taip pat buvo tokios nuomonės, kad tėvai nori gerų mokymosi rezultatų, o ne tyrinėjimų, atradimų ar eksperimentų.

Realizavus edukacinį projektą „Maža sėklėlė – dideli atradimai“ pastebėta, kad projekto veiklose buvo panaudotos priemonės ir veiklos, kurios patiko priešmokyklinio ugdymo vaikams ir ugdė socialinę kompetenciją per tyrinėjimus, eksperimentus, atradimus bei davė teigiamus rezultatus. Priešmokyklinio amžiaus vaikai susipažino su įvairiomis sėklomis bei žemės duodama nauda. Visi projekto dalyviai pasidalino įspūdžiais aptariant projektą. Projektas suteikė naudingų žinių, patirties, įgūdžių. Bendros veiklos sužadino teigiamas dalyvių emocijas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ugdymo procese taikytini ugdymo/-si metodai privalo būti įdomūs ir patrauklūs vaikui, atitikti vaiko raidos ypatumus, ugdyti kompetencijas, stiprinti vaiko mokymosi motyvaciją, skatinti kūrybiškumo ir mąstymo gebėjimus. Vienas iš svarbiausių priešmokyklinio vaiko bruožų yra noras pažinti, atrasti pačiam. Tyrinėjimai, atradimai kaip tik yra tai, ko vaikas siekia ir tuo pačiu kaupia gebėjimų patirtį, socialinius įgūdžius. Plėtodamas mąstymo gebėjimus vaikas tuo pačiu pasirengia būsimai mokymosi mokykloje veiklai. Priešmokyklinio amžiaus ugdytinis išgyvena raidos etapą, kuris lemia tolimesnę sėkmę mokykloje. Todėl svarbu priešmokyklinio ugdymo pedagogams ir pradinių klasių pedagogams siekti tęstinumo, išmanyti psichologinius šio amžiaus vaiko ypatumus, stengtis sukurti vaikams gerą mikroklimatą, tenkinti jų poreikius. Į vaiką orientuotas ugdymas padeda vaikui būti savarankišku ir nepriklausyti nuo suaugusiųjų, padeda greičiau formuotis visoms kompetencijoms. Ugdymo procese taikytini ugdymo/-si metodai turi būti įdomūs ir patrauklūs vaikui, atitikti vaiko raidos ypatumus, ugdyti kompetencijas, stiprinti vaiko mokymosi motyvaciją, ugdyti charakterį, skatinti kūrybiškumo ir mąstymo gebėjimus.

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCIJŲ RAIŠKOS SKATINIMO GALIMYBĖS

Gabija Lukoševičiūtė
Edita Ivinkina (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti priešmokyklinio amžiaus vaikų emocijų raiškos skatinimo galimybes.

Reikšminiai žodžiai: emocijos, emocijų raiškos galimybės, priešmokyklinis amžius, vaikas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė ir apklausa (raštu), siekiant nustatyti tėvų požiūrį į priešmokyklinio amžiaus vaikų emocijų raiškos skatinimo galimybes.

Rezultatai ir / arba išvados. Tėvų požiūrio į priešmokyklinio amžiaus vaikų emocijų raiškos skatinimo galimybes tyrimas parodė, jog didžioji dalis atsakiusių tėvų mano, kad jie patys ir jų vaikus ugdantys pedagogai skiria pakankamai ar net daug dėmesio emocijų raiškos skatinimui. Dauguma tėvų teigia, kad jų vaikai moka reikšti emocijas, panašiai teigiamas, kaip ir neigiamas, naudoja tris - penkias emocijas. Dažniausiai vaikai išreiškia pyktį, džiaugsmą, liūdesį, tačiau kai kurie įvardina ir nuostabą, laimę, pavydą, nepasitenkinimą, susierzinimą ir t.t. Taip pat pastebėta, kad tik daugiau nei pusė tėvų mano mokantys išreikšti savo emocijas, tačiau jie panašiai vertina tokius emocijų raiškos teikiamus privalumus kaip įtampos sumažinimas, savęs ir kitų supratimas bei geresnis bendravimas su aplinkiniais. Didžioji dalis tėvų supranta geresnės emocijų raiškos ir didesnio vidinio stabilumo ryšį, o iš emocijų raiškos skatinimo galimybių labiausiai išskiria pokalbius, žaidimus su vaikais ir savo pačių pavyzdį.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Remiantis tyrimo duomenimis, parengtas ir įgyvendintas edukologinis projektas, kurio tikslas naudojant įvairias priemones skatinti vaikus reikšti ir atpažinti kuo daugiau emocijų. Emocijų atpažinimo ir raiškos lavinimas buvo vykdomas per įvairią veiklą kartu su tėvais: emocijų kalendoriaus žymėjimą, filmą, autorės sukurtus internetinius žaidimus.

ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ POJŪČIŲ LAVINIMO GALIMYBĖS MENINĖJE VEIKLOJE

Irma Jakimonytė,
Jolanta Stūronaitė (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti ankstyvojo amžiaus vaikų pojūčių lavinimo galimybes meninėje veikloje.

Reikšminiai žodžiai: ankstyvasis amžius, galimybės, ikimokyklinis ugdymas, integracija, lavinimas, menai, pojūčiai, sensorinės sistemos

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, tėvų ir pedagogų apklausa žodžiu (interviu).

Rezultatai ir / arba išvados. Ankstyvajame vaiko amžiuje sparčiai vystosi sensorinės sistemos: regėjimas, klausa ir koordinacija, uoslė, skonis, lytėjimas ir padėties erdvėje pojūtis. Vaikams, ypač ankstyvojo amžiaus, išreikšti save ir suprasti juos supantį pasaulį padeda meninė raiška. Ikimokyklinėse įstaigose išskiriami keturi meninės raiškos būdai (muzika, dailė, šokis, vaidyba), kuriuose sėkmingai gali būti lavinami ir pojūčiai. Pedagogas, pasitelkdamas kūrybiškumą, kiekvienoje meninėje veikloje gali sukurti galimybes lavinti visas sensorines sistemas kartu. Integruojant menines veiklas tarpusavyje, sukuriama palankiausia sąlyga visų pojūčių stimuliavimui ir raidai. Empirinis tyrimas atskleidė:

pedagogai supranta ir teigiamai vertina pojūčių lavinimo svarbą ankstyvajame amžiuje, tačiau veiklose dažniausiai dėmesys skiriamas tik regos, lytos ir klausos pojūčiams. Skonis ir uoslė yra ne menkiau svarbūs, tačiau į juos orientuotos veiklos neįvardinamos. Informantai įvardina skirtingas pojūčių sistemas, tačiau neįžvelgia jų tarpusavio integracijos veiklose. Iš meninių užsiėmimų dažniausiai nurodomos veiklos priklausančios vaizduojamojo meno šakai – dailei. Apklausti tėvai nurodė skiriantys gana didelį dėmesį savo vaikų pasaulio pažinimui per pojūčius, juos lavina. Įvardinamos priemonės - gamtinės medžiagos, buitinės priemonės ir papildomos priemonės, kurios priklauso meninėms sritims. Daugumos informantų ankstyvojo amžiaus vaikai užsiima daile, muzika, kiek mažiau – šokiu. Apklausti tėvai, kaip ir pedagogai išskiria tik tam tikrus pojūčius skirtingose meniniuose užsiėmimuose, dauguma neįžvelgia galimybes visus pojūčius lavinti kiekvienoje meninėje veikloje. Tėvų ir pedagogų nuomone, ikimokyklinio ugdymo įstaigoje pakankamai skiriama dėmesio ankstyvojo amžiaus vaikų pasaulio pažinimui per pojūčius.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ankstyvajame amžiuje vaikai pasaulį pažįsta pasitelkdami jusles, tiesiogiai kontaktuodami su juos supančia aplinka. Menkai įvaldyta vaiko kalbinė raiška lemia, kad pedagogui, siekiančiam ugdyti šio amžiaus vaikus, tenka pasitelkti priemones, kurios apimtų kiek galima daugiau juslinių kanalų informacijai perduoti. Meninė raiška – vaikų mėgstama veikla, kurioje naudojama daug skirtingų priemonių, medžiagų, darbo būdų. Tai galimybė visų pojūčių stimuliavimui. Pranešime pristatoma informacija apie ankstyvojo amžiaus vaikų pojūčių lavinimo galimybes meninėse veiklose, pateikiami ir analizuojami atlikto empirinio tyrimo rezultatai, teikiamos išvados gali būti panaudotos ugdymo praktikos tobulinimui ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCINIO INTELEKTO UGDYMO (-SI) GALIMYBĖS

Lina Mickevičienė,
dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymo(-si) galimybes.

Reikšminiai žodžiai: emocija, emocinis intelektas (EQ; EI), empatija, intelektas, kognityvinis, pedagogas, savireguliacija, ugdymas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, apklausa žodžiu, kiekybinė ir kokybinė duomenų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Emocinis intelektas - tai savivoka, savireguliacija ir empatija - lemia sėkmingos asmenybės formavimąsi, todėl šių savybių ugdymas svarbus jau ikimokykliniame amžiuje. Emocinio intelekto ugdymas ikimokykliniame amžiuje daro poveikį vaiko emociniams įgūdžiams ateityje, turi įtakos jo profesinei sėkmei. Emocinio intelekto lavinimo įgūdžių daugiausiai gali suteikti tėvai ir pedagogai. Šeimoje ugdant vaikų emocinį intelektą svarbiausia yra tėvų ir vaikų bendravimas, bendros veiklos, pomėgiai, pokalbiai. Ikimokyklinio ugdymo įstaigoje emocinis intelektas gali būti ugdomas per kasdieninius pokalbius, knygų skaitymą, animacinių filmų peržiūrą, žaidybines veiklas, pasitelkiant specialistų parengtas emocinio intelekto ugdymo programas, meninės veiklos užsiėmimus, įtraukiant išmaniąsias technologijas. Bendri ugdymo įstaigos ir šeimos vertybiniai principai lemia sėkmingesnę emocinio intelekto ugdymą.

Empirinio tyrimo rezultatai parodė, kad tėvai ir pedagogai mano, jog ugdyti vaikų emocinį intelektą ikimokykliniame amžiuje yra labai svarbu. Didžioji dalis informantų ir respondentų mano, kad EQ yra neįgyjamas gimstant, o yra išugdomas. Kokybinio ir kiekybinio tyrimo rezultatai atskleidė, kad daugiausia emocinio intelekto lavinimo įgūdžių gali suteikti tėvai, bendradarbiaudami su pedagogais. Tyrimo rezultatai parodė, kad tėvai vaikų emocinį intelektą šeimoje daugiausiai ugdo bendraudami, individualių pokalbių apie jausmus metu ir bendrų užsiėmimų, pomėgių metu. Didžioji dalis pedagogų nurodė dažniausiai ugdančios vaikų EQ kasdieninių pokalbių apie emocijas metu, bei pasitelkiant EQ ugdymo programas. Palyginus tėvų ir pedagogų tyrimo rezultatus, galima daryti prielaidą, kad tokios vaikų emocinio intelekto ugdymo galimybės, kaip meninė ugdomoji veikla, knygų skaitymas ir aptarimas, žaidybinė veikla – yra mažai pasitelkiamos ugdymo procese ir nėra dažnos ugdant ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinį intelektą. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis tėvų bendradarbiauja su pedagogais ugdant vaikų EI. Pedagogų apklausos rezultatai prieštarauja tėvų nuomonei. Pedagogų nuomone, nors jos ir įtraukia tėvus į vaikų emocinio intelekto ugdymo veiklas, tėvai nerodo iniciatyvos dalyvauti, trūksta susidomėjimo ir didesnio įsitraukimo. Tai rodo šeimos ir pedagogų bendradarbiavimo svarbą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tėvų ir pedagogų apklausos parodė, kad ugdyti vaikų emocinį intelektą ikimokykliniame amžiuje yra labai svarbu ir reikšminga. EQ ugdymas lemia sėkmingos asmenybės formavimąsi. Geriausi emocinio intelekto ugdymo rezultatai pasiekiami tėvams ir pedagogams bendradarbiaujant kartu. Darželyje EQ labiausiai ugdomas kasdieninių pokalbių metu, aptariant vaiko jausmus bei pasitelkiant EQ ugdymo programas. Ikimokyklinio ugdymo įstaigoje EQ ugdymas turėtų tapti neatsiejama kasdieninių veiklų dalis.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ EMOCINIO INTELEKTO UGDYMO SI DIZAINAS, PAREMTAS S. KNEIPO METODIKA

Rasa Andrejeva
dr. Auksė Petruškevičiūtė (vadovas)
Vytauto Didžiojo Universitetas Švietimo akademija

Tyrimo tikslas. Pripažįstant vaikų emocinio intelekto ugdymosi būtinybę kuo jaunesniame amžiuje ir visos sociokultūrinės aplinkos poveikį jo ugdymosi kokybei, buvo suformuluota mokslinė problema: *Kokie galimi vaikų emocinio intelekto ugdymosi modelių dizainai?*

Atliepiant keliamą problemą buvo parengtas mokslinis darbas, kurio tikslas: *Sukurti hipotetinį ikimokyklinio amžiaus vaikų emocinio intelekto ugdymosi įvairialypėje aplinkoje modelį, paremtą Sebastian'o Kneipp'o sukurtos sveikatinimo metodikos pagrindu, ir jį praktiškai išbandyti.*

Reikšminiai žodžiai: holistinis ugdymas, ikimokyklinis ugdymas, Karolis Dineika, Sebastianas Kneipas (Sebastian Kneipp), vaikų emocinis intelektas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, mišrusis tyrimas, apimantis kiekybinį tyrimą ir kokybinį tyrimą bei veiklos tyrimas. Tyrimo dalyvavo ikimokyklinio ugdymo X įstaigos pedagogai ir vaikų tėvai.

Rezultatai ir / arba išvados. Literatūros analizė atskleidė, kad emocinis intelektas yra susijęs su daugeliu svarbių reikšmių vaikams ir suaugusiems. Vaikai, turintys aukštesnę emocinį intelektą, geba geriau sutelkti dėmesį, yra labiau įsitraukę į ugdomąją veiklą, palaiko teigiamus santykius ir yra empatiškesni (Eggum ir kiti, 2011), geriau kontroliuoja savo elgesį (Rivers ir kiti, 2012). Suaugusiam žmogui aukštesnis emocinis intelektas yra susijęs su geresniais santykiais, pozityvesniais jausmais apie darbą, mažesniu stresu ir perdegimu (Brackett, Rivers ir Salovey 2011). Emocinis intelektas daug mažiau priklauso nuo genetinių veiksnių, o jo ugdymas galimas bet kuriame žmogaus amžius tarpsnyje.

Išnagrinėjus vokiečių mokslininko S. Kneipo, kurio sekėju Lietuvoje tapo Karolis Dineika, pasiūliusio visą žmogaus fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimo ir gydymo sistemos, grindžiamos penkiais tarpusavyje sąveikaujančiais elementais naudą, buvo parengtas ikimokyklinio amžiaus vaikams pritaikytas hipotetinio modelio dizainas, kuris buvo taikomas X darželio dviejų amžiaus grupių vaikams: 3-4 ir 5-6 metų amžiaus vaikams. Taikant modelį buvo atliekamas veiklos tyrimas ir toliau konstruojamas / tobulinamas modelio dizainas.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad ir tėvai, ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos darbuotojai svarbiausiu elementu vaikų emocinio intelekto ugdymosi iš S. Kneipo pasiūlytųjų įvardija, harmoniją ir judėjimą, paskui pripažįstama mityba ir vanduo. Augalų poveikis buvo įvertintas kaip mažiausią poveikį turintis elementas, nors, kaip rodo ugdymo įstaigos parengta emocinio vaikų intelekto ugdymosi programa, saugių, vadinamųjų vaistinių augalų panaudojimas yra itin reikšminga priemonė savęs ir kitų pažinimui, emocijų suvokimui ir raiškai, santykių su bendraamžiais ir suaugusiais konstravimui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Hipotetiškai sukurtas, praktiškai vienoje ikimokyklinio ugdymo įstaigoje išbandytas emocinio ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) modelio dizainas, paremtas holistine S. Kneipo metodologija, gali būti taikomas kitose Lietuvos ugdymo įstaigose, modifikuojamas pagal vaikų amžių ir visą vaikų ugdymosi aplinką. Tokio originalaus modelio poreikis itin aktualus dabar, kai Post-COVID-19 era grasina dideliais emocinės sveikatos ir asmens gerovės sutrikimais.

4 – 5 METŲ VAIKŲ AGRESIJOS RAIŠKA IR JOS KOREGAVIMO GALIMYBĖS

Regina Skačkauskienė,
dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti 4 – 5 metų vaikų agresijos raiškos būdus ir jų koregavimo galimybes.

Reikšminiai žodžiai: agresija, agresyvus elgesys, ikimokyklinis amžius

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, anketinė apklausa (raštu), interviu, ugdomasis projektas.

Rezultatai ir / arba išvados. Vaikai nemoka išreikšti savo jausmų, poreikių, todėl naudoja agresyvų elgesį. Tokių vaikų elgesį galima koreguoti motyvuojant juos elgtis tinkamai, pasakomis, žaidimais, empatijos ugdymu, mokymu kaip suvaldyti pyktį. Ugdymo įstaigoje svarbu sukurti palankias edukacines aplinkas: ugdymo metodai ir priemonės turi atitikti vaiko amžių, pomėgius, skiriant dėmesį vaikams su spec. poreikiais. Tėvams ir pedagogams nepakanka žinių, kokiais būdais galima koreguoti vaikų agresyvų elgesį. Tėvai pastebi vaikus elgiantis agresyviai visuomenėje, darželyje. Dauguma pedagogų susiduria su vaikų agresyviu elgesiu. Visi apklaustieji supranta agresyvaus elgesio koregavimo svarbą ir, nors yra susipažinę su teorinėmis žiniomis apie vaiko agresijos raišką ir jos koregavimo galimybes, ne visada jas sugeba pritaikyti praktikoje. Tėvai bei pedagogai per mažai skaito pasakas, mažai laiko skiria žaidimams, turi nepakankamai žinių, kokiais būdais galima koreguoti vaikų agresyvų elgesį. Edukacinio projekto „Moku bendrauti be pykčio“ metu per pokalbius, žaidimus, knygų skaitymą, gyvojo kempelio įsirengimą grupėje, vaikai ugdėsi gebėjimą atpažinti ir įvardinti savo emocijas, gebėjimą suvaldyti pyktį, ugdėsi empatiją. Vaikai dalyvavo veiklose, kurios sužadino vaikų norą dalyvauti jose, suteikė naujų žinių, padėjo vaikams išmokyti atpažinti emocijas ir suvaldyti pyktį. Vaikai patyrė džiugių emocijų, susipažino su negirdėtomis sąvokomis. Edukacinis projektas buvo naudingas pedagogams, organizuojant veiklas, susijusias su emocijų suvokimu ir raiška, empatijos ugdymu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Vaikai agresyviais negimsta. Jie tokias tampa veikiant įvairiems negatyviems faktoriams, kurie formuoja agresyvaus elgesio užuomazgas. Šiuolaikiniai vaikai auga su skaitmeniniais žaislais, kompiuteriais, telefonais. Pirmieji agresijos požymiai pasireiškia kūdikystėje. Visi ikimokyklinio amžiaus vaikai gali kartais elgtis agresyviai, tik agresijos forma ir dažnumas šiuo laikotarpiu keičiasi. Agresija yra neatsiejama vaikų gyvenimo dalis. Nusivylimai ir pergyvenimai, kurie suaugusiems žmonėms atrodo nereikšmingi, vaikų sunkiai priimami dėl nervų sistemos nebrandumo. 4 – 5 metų vaikų agresyvų elgesį būtina koreguoti, bet tėvai ir pedagogai turi nepakankamai žinių. Remiantis moksline literatūra bei atlikto tyrimo duomenimis, siūloma: daugiau dėmesio skirti veikloms, padedančioms vaikams pažinti ir tinkamai išreikšti emocijas; pedagogams tarpusavyje dalintis žiniomis apie vaikų emocijų suvokimo ir raiškos ugdymo galimybes. Kelti kvalifikaciją, susijusią su 4 – 5 metų vaikų agresyvaus elgesio koregavimo galimybėmis. Rekomenduotina bendradarbiauti su tėvais, siekiant tęstinumo koreguojant vaikų agresyvų elgesį, ugdant empatiją.

AGRESYVUS VAIKŲ ELGESYS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUIJE

Rita Švalbonaitė,
dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti agresyvų vaikų elgesį ikimokykliniame amžiuje.

Reikšminiai žodžiai: agresyvus vaikas, agresyvus vaikų elgesys, ikimokyklinis amžius

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Agresija – priešiškas elgesys, kuris išreiškiamas fiziniu ar žodiniu smurtu prieš kitą asmenį. Agresyvų ikimokyklinio amžiaus vaikų elgesį skatina įvairūs veiksniai: įgimtos vaiko savybės, situacija šeimoje, netinkami pavyzdžiai šeimoje ar darželyje, žiniasklaidos, TV ir IT įtaka. Agresiją ikimokyklinio amžiaus vaikas nukreipia į kitus asmenis, bendraamžius, savo ir kitų daiktus. Agresyvaus elgesio protrūkiai pasireiškia nepaklusnumu, savęs ir kitų asmenų žalojimu, daiktų gadinimu, pykčiu, užsispyrimu. Ikimokyklinio amžiaus vaikų agresijos mažinimo būdai: svarbu problemą nustatyti pradinėje fazėje, atpažinti pirmuosius agresijos požymius ir nustatyti agresijos kilmę (biologinę, išmokytą, situacinę), reguliariai šeimoje ir darželyje laikytis dienos ritmo, nustatant vaikui dienotvarkę, suskirstant veiklas pagal svarbą, svarbu su vaiku kalbėtis, ugdyti vaiko savitvardą, nukreipti vaiko užimtumą tinkama linkme (sudominti ugdomaisiais žaidimais, veiklomis). Egzistuoja rekomenduotini konkretūs žaidimai, padedantys mažinti vaikų agresiją. Ikimokyklinio amžiaus įstaigoje svarbiomis laikomos meninės veiklos (drama, dailė), kurių pagalba įmanomas agresijos mažinimas. Ugdymo vientisumas šeimoje ir ugdymo įstaigoje sudaro prielaidas vaikų agresijai mažinti.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Viena didesnių šių dienų problemų, su kuria susiduria vis daugiau ugdymo įstaigos, vaikų tėvai, ugdymo įstaigų darbuotojai – vaikų agresija. XXI a. vaikų agresija ir pyktis plačiai paplitęs reiškinys reikalaujantis didelių tėvų, pedagogų pastangų ir kantrybės. Apsauginis veiksnys, kuris neleidžia pasireikšti agresyviai elgesiui, yra pozityvus ir dėmesingas auklėjimas. Šeimos ir darželio bendravimas mažinant vaikų agresiją labai svarbi dalis, kuri padeda užtikrinti ugdymo įstaigos ir tėvų geranoriškus ryšius ir bendradarbiavimą. Norint padėti vaikui įveikti jo sunkumus reikia ypatingo ryšio tarp tėvų ir pedagogų, kad visi vieningai ir nuosekliai dirbtų išsikeltą tikslą link. Pedagogas nuolatot vaiką stebi įstaigos gyvenime ir pastebi vaiko netinkamo elgesio veiksmus, o tėvai bendrauja su vaiku artimoje aplinkoje. Svarbu, kad tėvai ir pedagogai vieningai ir sutartinai spręstų iškilusius sunkumus ar problemas, kad būtų remiamasi vieningais ugdymo principais, siekiant padėti vaikui.

VAIKŲ BAIMĖS IR PSICHOTERAPINĖS PASAKOS REIKŠMĖ JŲ MAŽINIMUI

Vaida Nainė
Edita Ivinkina (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti psichoterapinės pasakos reikšmę vaikų baimių mažinimui.

Reikšminiai žodžiai: pasakos, psichoterapinė pasaka, vaikų baimės

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Baimė yra visuotinė ir dažnai patiriama emocija, kuri kamuoja visus vaikus, tai yra būtina jų vystymosi ypatybė. Baimė dezorganizuoja elgesį, jį blokuodama arba sustiprindama, dėl jos veikla tampa chaotiška, kyla agresija arba atsiranda pasyvumas, taip pat apatija. Jei vaikas, išgyvena stiprią ir nuolatinę baimę, tai veda prie organizmo išsekimo; prasideda funkcionavimo sutrikimai, po to dažnai ir somatinės ligos, tokios kaip astma, dirgliosios žarnos sindromas, alergijos ir kt. Pranešime pristatoma terapinių pasakų nauda vaiko gerovei ir pabrėžiama psichoterapinės pasakos reikšmė siekiant sumažinti ar įveikti vaikų baimes.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pranešime analizuojama psichoterapinė pasaka yra vaikystėje natūraliai ir lengvai pritaikoma priemonė, kurią nesudėtingai gali taikyti tiek tėvai, tiek ikimokyklinio ugdymo pedagogai gerindami vaikų emocinę sveikatą.

IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ, PATIRIANČIŲ TĖVŲ SKYRYBAS, EMOCIJŲ RAIŠKA

Žana Urbanskienė,
Edita Dulkiniene (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. atskleisti ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų, patiriančių tėvų skyrybas, emocijų raišką.

Reikšminiai žodžiai: agresija, baimė, emocija, jausmai, kūrybiškumas, liūdesys, netektis, pyktis, santuoka, savivertė, skyrybos, socializacija, šeima

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė. Dokumentų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Emocinė vaiko raiška yra ypatingai svarbi augančio žmogaus gyvenime. Tik suprasdamas savo emocijas ir gebėdamas jas išsakyti, vaikas galės suprasti save ir kitus. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai, patiriantys tėvų skyrybas šeimoje, išgyvenantys vieno iš tėvų netektį, jaučia liūdesį, nerimą, baimę dėl ateities ir nežinomybės, kaltę ir nusivylimą dėl palikusio vieno iš tėvų, pyktį dėl susidariusios situacijos. Išgyvenamos emocijos veikia vaiko raidą ir elgseną, žaloja sveikatą, turi įtakos vaiko vystymuisi, emocijų ir elgesio problemoms. Labai svarbu laiku pastebėti iškilusius sunkumus bei lavinant vaikų emocinį pažinimą, skatinti kalbėti apie išgyvenamas emocijas.

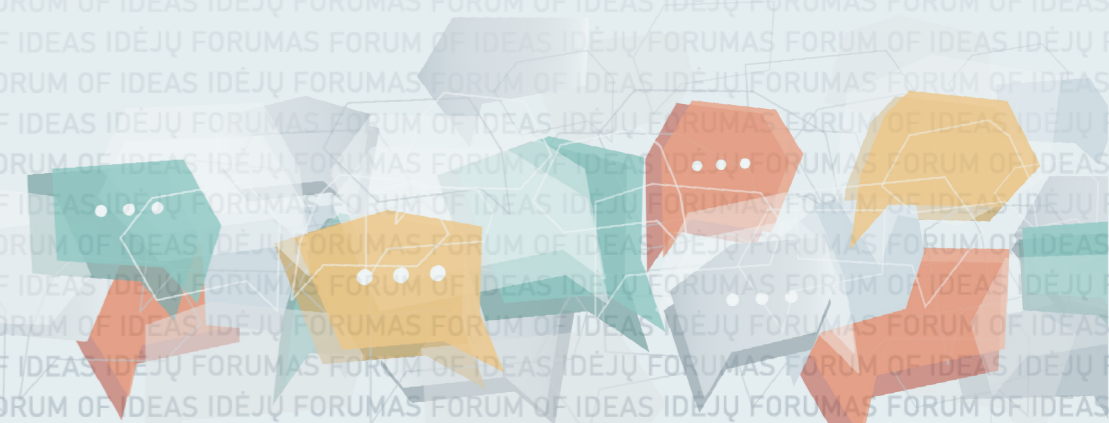
Tėvų skyrybos paveikia ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų vystymosi raidą, emocinį augimą, saugumą, elgesį, psichinę ir fizinę sveikatą. Atliepia vaikų socializacijai, komunikacijai bei ugdymo(-si) pasiekimams.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Emocijos augančio vaiko gyvenime yra labai svarbios, jomis vaikas gali išreikšti savo jausmus ir mintis. Nuo trijų iki šešerių metų vaikas tik pradeda pažinti ir suvokti emocijas, sužino, kad jos yra ir kuo jos svarbios gyvenime. Jau ankstyvame amžiuje, suaugusiųjų pagalba, vaikas turi emocijas kontroliuoti ir įvardinti. Augant vaikui, pasireiškiant įvairiems jausmams, vaikas geba bendrauti su kitais žmonėmis, iš emocijų veiduose ir kūno kalbos, jie gali suprasti ką jaučia kitas. Ypatingai svarbu padėti vaikams suprasti savo emocijas tuo metu, kai jo šeimoje vyksta skyrybų procesas. Tėvų skyrybų pasekmės vaiko gyvenimo kokybei yra didelės, gali įtakoti žemą savivertę, prislėgtą nuotaiką, emocijų kaitą, probleminį elgesį. Vaikams didesnė rizika susirgti psichinėmis ir psichosomatinėmis ligomis, jiems sunku atlaikyti stresą ir įtampą, todėl gali turėti emocinių sutrikimų. Vaikai dažniau turi problemų darželyje bendraujant su bendraamžiais, nes šeimoje patirdami įtampą, psichologines manipuliacijas ir stresą, šie vaikai sunkiai kontroliuoja savo emocijas.

ADAPTACIJOS, KALBINIŲ IR SVEIKOS GYVENSENOS ĮGŪDŽIŲ UGDYMO, IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE, YPATUMAI

Peculiarities of adaptability, language and healthy
lifestyle skill development within preschool
institution

PHYSICAL EXERCISES FOR CHILDREN AGED 3-7 TO DEVELOP FINE AND GROSS MOTOR SKILLS

Ugnė Baginskaitė,
Violeta Kamantauskiene (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. The presentation aim is to introduce the importance of physical exercises for children aged 3-7 to develop fine and gross motor skills.

Keywords: gross motor skills, fine motor skills, insufficient physical activity

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. Contemporary world and modern technologies increase the number children with insufficient physical activity. Physical exercises help to develop children's fine and gross motor skills thus improving mental and physical health. Examples of gross and fine motor skills training exercises for children aged 3-7.

Originality / Practical implications. Firstly, it is important to develop children's physical activity in the wake of a global pandemic. Due to this fact, the children spend most of their time at home passive and spend less time doing physical exercises. Also, huge influence is from modern technologies. It is important to understand that parents, pre - school teachers and other specialists should pay attention to their children's physical development from early childhood, focusing on the exercises and activities that develop fine and gross motor skills thus improving children's mental and physical health.

VEIKSNIAI, LEMIANČIUS SĖKMINGĄ KITAKALBIŲ VAIKŲ ADAPTACIJĄ IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE

Ala Musteikienė,
Raimonda Sadauskienė (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti veiksnius, lemiančius sėkmingą kitakalbių vaikų adaptaciją ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.

Reikšminiai žodžiai: adaptacija, ikimokyklinis amžius, kitakalbis

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa žodžiu.

Rezultatai ir / arba išvados. Mokslinės literatūros apžvalga bei atlikto tyrimo rezultatai leidžia teigti, kad adaptacija yra tam tikras procesas, kuriame aktyviai dalyvavaujama ir siekiama įveikti prieštaravimus tarp asmens ir naujosios aplinkos. Todėl vaikas, augantis kitakalbių šeimoje, pradėjęs lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigą, turi prisitaikyti prie naujų sąlygų, priprasti prie naujos aplinkos, kultūros ir taikyti naujus elgesio modelius. Su kitakalbiais vaikais dirbantys pedagogai susiduria su nemenkais iššūkiais, jei grupėje yra kita nei lietuvių kalba bendraujančių vaikų. Tokiu atveju kasdienis darbas pareikalauja papildomų įgūdžių, gebėjimų padėti vaikui įveikti kalbinį, kultūrinį ir psichologinį barjerus. Pedagogai kitakalbius vaikus grupėje pažįsta juos stebėdami, įtraukdami į grupės veiklas, įvairiapusiškai bendraudami su juo ir šeima. Organizuodami adaptacijos procesą pedagogai kuria grupėje ugdymuisi palankią aplinką, atsižvelgia į kitakalbio vaiko individualumą, taiko individualizuotą ugdymą, bendradarbiauja su tėvais, suteikia vaikams fizinio, psichologinio, emocinio saugumo jausmą, pamažu pratina juos prie negimtosios (lietuvių) kalbos. Esminiai kitakalbių vaikų sėkmingos adaptacijos ikimokyklinio ugdymo įstaigoje veiksniai yra šie: mokytojų pedagoginė patirtis ir tėvų įsitraukimas į adaptacijos procesą bei vaiko poreikių tenkinimas ypatingai svarbiu adaptacijos periodu; nuolatinis keitimasis informacija (tėvai – pedagogai) apie vaiko savijautą; abipusiai (tėvų – pedagogų) darnūs santykiai, pasitikėjimas ir abipusė pagarba; reagavimas į vaiko poreikius; dalyvavimas priimančiais sprendimais; dalijimasis informacija, įgūdžiais ir išgyvenimais bei pozityvios ugdymo aplinkos sukūrimas. Pedagogai ugdydami kitakalbius vaikus susiduria su įvairiais sunkumais: kalbos barjeras, kuris trikdo bendravimą ir ugdymo(si) procesą, tarpkultūriniai skirtumai, nepakankamas tėvų įsitraukimas, nereguliarus ugdymo įstaigos lankymas, pagalbos iš kolegų ir metodinės medžiagos kitakalbių vaikų ugdymo klausimais stoka.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus mokslinės literatūros ir tyrimo analizę, nustatyta, kad pastaraisiais metais vis daugiau vaikų iš kitakalbių šeimų pradeda lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas, kuriose kalbama valstybine lietuvių kalba. Tai ir Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų – baltarusių, lenkų, rusų, romų, žydų ir kt. bei užsieniečių, atvykstančių dirbti ar gyventi į Lietuvą, atžalos. Lietuvos ikimokyklinio ugdymo kitakalbių vaikų gausa, tapo plintančiu sociokultūriniu reiškiniu, keliančiu nemažai psichologinių problemų tiek pedagogams, tiek tėvams. Vaikas, augantis kitakalbių šeimoje, pradėjęs lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigą, ypač sunkiai emocionaliai išgyvena ir prisitaiko adaptacijos periodu. Vaikas atsiduria nepažįstamoje jam naujoje aplinkoje: nepažįstami suaugę žmonės ir elgesio normos, kita kalba, fizinė aplinka ir tradicijos, prie kurių jis turės prisitaikyti. Todėl labai svarbu vaikams ikimokyklinio ugdymo įstaigoje sudaryti tinkamas sąlygas, kad jie kuo lengviau adaptuotųsi ir nepatirtų sunkumų, galinčių turėti neigiamų pasekmių. Į ikimokyklinio ugdymo įstaigas įsitraukiant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo studijas baigusiomis pedagogėms, kurios pakankamai gerai moka anglų kalbą, tačiau nemoka rusų, lenkų kalbų, taip pat iškyla ne tik bendravimo problemos su kitakalbiais vaikais, jų tėvais, bet ir adaptuojantis prie naujų darbo sąlygų, atėjus į naują kolektyvą. O adaptacijos proceso sklandumą ikimokyklinėse ugdymo įstaigose labiausiai riboja psichologų trūkumas, atitinkamą pasiruošimą turinčių auklėtojų, socialinių pedagogų, taip pat pritaikytos metodinės medžiagos trūkumas.

SMULKIOSIOS MOTORIKOS LAVINIMO ĮTAKA IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ KALBOS RAIDAI

Aušra Stankevičienė,
Raimonda Sadauskienė (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti smulkiosios motorikos lavinimo įtaką ikimokyklinio amžiaus vaikų kalbos raidai.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinis amžius, kalbiniai gebėjimai, kalbos raida, smulkioji motorika

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Smulkiosios motorikos raida susijusi su chronologiniu vaiko amžiumi, sudėtingesni įgūdžiai įgyjami tuomet, kai jau įvaldyti paprastesni. Bendrosios motorikos pagrindu formuojasi smulkioji motorika: rankų ir kalbinė motorika. Kiekvieną motorinį įgūdį vaikas išmoksta ankstesniųjų įgūdžių pagrindu. Vaikų kalbos raida vyksta tokiu pačiu principu kaip ir motorikos raida, kalbiniai gebėjimai formuojasi nuo stambesnių ir einama prie smulkesnių. Sparčiausiai vaikų kalba tobulėja ikimokykliniame amžiuje. Mokslinės literatūros analizė parodė, kad smulkiosios motorikos lavinimas turi didelę reikšmę kalbinių gebėjimų ugdymui. Ikimokyklinio amžiaus vaikai, kurių kalbos raida sutrikus, turi prastesnius smulkiosios motorikos įgūdžius.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pastaruoju metu pastebima tendencija, jog ikimokyklinio ugdymo įstaigose sparčiai daugėja vaikų, turinčių įvairius kalbos raidos sutrikimus. Lietuvoje 2013-2014 m. didžiausią SUP, turinčių mokinių dalį (49,5 %) sudarė vaikai, turintys kalbos ir kalbėjimų sutrikimų (Lietuvos statistikos departamentas, 2014) (Kairienė, 2015). Tad ši problema yra labai svarbi ir aktuali. Mokslinės literatūros duomenimis vaikų kalba, bei kalbiniai gebėjimai (kalbos supratimas, ekspresyvioji kalba) labai glaudžiai siejasi su smulkiosios ir bendrosios motorikos lavėjimu (Kafemanienė ir Raseckienė, 2008). Kalbos trūkumus gali lemti motorikos sutrikimas (Baranauskienė, Mockevičienė Požeriėnė ir Ostasevičienė, 2009). I. Simanauskaitė (2012) pažymi, jog lavinti smulkiąją motoriką būtina, nes tai skatina ne tik motorinio centro veiklą, bet ir kalbines galimybes. Praktinis darbo reikšmingumas: darbe išanalizavus mokslinę literatūrą atskleidžiami svarbiausi ikimokyklinio amžiaus vaikų smulkiosios motorikos ir kalbos raidos aspektai, teigiama smulkiosios motorikos lavinimo įtaka, bei pedagogo vaidmuo šiame procese.

ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ ADAPTACIJA GRUPĖJE: TĖVŲ LŪKESČIAI IR PAREIGOS

Edita Navasaitytė
Asta Jakimavičienė (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti ankstyvojo amžiaus vaikų adaptaciją grupėje tėvų lūkesčių ir pareigų aspektu.

Reikšminiai žodžiai: adaptacija, ankstyvasis amžius, ankstyvojo amžiaus vaikas, ikimokyklinio ugdymo įstaiga, grupė, tėvų lūkesčiai, tėvų pareigos

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Ankstyvasis amžius, tai laikotarpis nuo 0 iki 3 metų amžiaus, kuriame gausu atradimų, naujų potyrių ir žinių. Šiame laikotarpyje vaikas, paprastai, pradeda lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigą, tampa vaikų bendruomenės dalimi, išgyvena daugybę fizinių, psichologinių, socialinių pokyčių. Nuo ankstyvojo amžiaus neatsiejamas terminas ir „vaiko adaptacija“. Mažylio adaptacijos sėkmę grupėje lemia daugybė veiksnių: vaiko raidos ypatybės, tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas, pedagogų profesionalumas ir ugdymosi aplinka, o taip pat ir pačių tėvų nuostatos, lūkesčiai, požiūris į darželio lankymo pradžią bei adaptacijos sėkmių ir/ar nesėkmių priežastis, žinios kaip padėti vaikui pritapti naujoje aplinkoje, įveikti naujas patirtis, kaip valdyti savo pačių emocijas, nuogąstavimus, baimes. Pranešime pristatomi ir aptariami esminiai mokslinėje literatūroje išskirti tėvų lūkesčiai vaiko adaptacijos aspektu, kalbama apie tėvų ir pedagogų bendrystės svarbą, išmintingumą, pagarba, pagalba grįstus tarpusavio santykius siekiant vaiko gerovės. Pabrėžiamos tėvų pareigos adaptacijos grupėje metu, kurios įvardijamos kaip būtina pagalba ne pedagogui, bet savo vaikui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pranešime analizuojama svarbi, nuolat diskutuojama tema. Tyrimo išvados pritaikomos ir aktualios ankstyvojo amžiaus vaikus auginantiems tėvams ir ikimokyklinio ugdymo pedagogams.

ŠEIMOS IR PEDAGOGŲ BENDRADARBIAVIMAS UGDANT 4-5 METŲ VAIKŲ SVEIKOS GYVENSENOS ĮGŪDŽIUS

Simona Blažiūnaitė,
dr. Algimantas Bagdonas (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti šeimos ir pedagogų bendradarbiavimo ypatumus ugdant 4-5 metų vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius.

Reikšminiai žodžiai: bendradarbiavimas, pedagoginė sąveika, sveika gyvensena

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, kiekybinė duomenų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Sveika gyvensena ir jos pagrindinių principų ugdymas yra itin aktuali ikimokykliniame amžiuje. 4 – 5 m. amžiaus vaikui labai svarbu laikytis sveikos gyvensenos principų, nes šiame amžiuje vaikas geba sukaupti daugiausiai informacijos, yra žingeidus, greitai mokosi, formuojasi reikiamus įgūdžius, kurie išlieka tolimesniuose gyvenimo etapuose. Šiame etape vaikai įsisavina esminius įgūdžius žaisdami, be ypatingų mokymosi pastangų, todėl sveikos gyvensenos įgūdžiai formuojasi palaipsniui, pačių vaikų iniciatyva, tik tam reikalinga pedagogų ir šeimos parama, skatinimas, sąlygų sudarymas, dienos ritmo laikymasis. Kokybiškas šeimos ir ugdymo įstaigos bendradarbiavimas gerina ugdymo(si) kokybę, sudarydamas geriausias sąlygas visapusiškam vaiko ugdymui. Įvertinus tėvų ir pedagogų bendravimo formas ir galimybes išsiaiškinta, jog veiksmingiausia bendradarbiavimui yra: tėvų ir pedagogų susirinkimų, individualių pokalbių organizavimas, susitikimai su tėvais, tėvų įsitraukimas į projektus ir vaikų šventes, tėvų švietimas, informacijos sklaidos užtikrinimas, kvietimas dalyvauti atvirų durų dienose, tėvų konsultavimas jiems rūpimais klausimais, bendrų išvykų organizavimas. Kai bendradarbiavimas tik formalus, nukenčia ugdymo kokybę.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pedagogai turi vaikams teikti žinių apie sveiką gyvenimo būdą, supažindinti su sveiku gyvenimo būdu, padėti suprasti privalumus ir reikšmę žmogaus gyvenime. Žinoma, supažindinant su sveika gyvensena dar jauname amžiuje, vaikui reikia kuo daugiau pagalbos, tinkamų pavyzdžių, motyvacijos. Norint pasiekti geriausių rezultatų supažindinant vaiką su sveika gyvensena, svarbu ne tik supažindinti su informacija, bet ir padėti pritaikyti ją kasdienybėje, tad abi šalys – pedagogai ir tėvai – turi komunikuoti, bendradarbiauti, nes tik tokiu būdu galima pasiekti geriausių rezultatų. Pagrindinis ugdymo(si) variklis – tinkamas tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas. Reiktų palaikyti gerą komunikaciją tarp tėvų ir ikimokyklinės įstaigos. Tik tuomet bus galima pasiekti geriausio rezultato, kuris bus naudingas ir ugdymo įstaigai, ir tėvams, ir vaikui.

ANSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ ADAPTACIJA IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE

Viktorija Čeponytė
Edita Dulkienė (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti ankstyvojo amžiaus vaikų adaptaciją ikimokyklinio ugdymo įstaigoje.

Reikšminiai žodžiai: adaptacija, aplinka, ikimokyklinė vaikystė, prietaisumas, socialiniai įgūdžiai, socializacija

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. 1. Vaikui pradėjus lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigą, adaptacija užima labai svarbią vietą. Pagrindiniai veiksniai nuo kurių priklauso adaptacijos periodo eiga, yra vaiko amžius, pokyčių mastas, pedagogų teikiama pagalba, pedagogų turimas patyrimas, socialinės kompetencijos, nervinis bei psichinis išsivystymas. Adaptacijos periodo metu tai pat svarbūs emociniai išgyvenimai, kurių metu vaikas turi galimybes įgyti teigiamus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, kurie jam padės ateityje prisitaikyti prie naujų taisyklių bei naujoje aplinkoje.

2. Šeimos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos darni veikla, glaudus bendradarbiavimas atneša visokeriopą sėkmę vaiko ugdymo (si) atžvilgiu. Labai svarbu pedagogų pasiruošimas atsakingam darbui, siekimas atgalinio ryšio ir rezultatų, bendradarbiaujant su vaiko artimaisiais. Labai svarbu, kad pedagogai ir tėvai suprastų vieni kitus, nebijotų ir nevengtų bendravimo ir bendradarbiavimo, siekiant bendrų tikslų, vaiko ugdymo pasiekimuose.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Adaptacija reikalauja tam tikrų iššūkių, kadangi tuo metu yra stipriai išgyvenami jausmai ir emocijos. Vaikas yra priklausomas nuo suaugusiųjų priežiūros, dažniausiai tai yra vaiko artimieji, nuo kurių priklauso vaiko raidos seka ir jos sėkmė ateityje. Vaiko raida vystosi nuolat adaptuojantis prie aplinkos. Šio proceso metu vaikas turėtų būti skatinamas nebijoti atrasti ir išbandyti. Socializacijos ir adaptacijos periodo metu labai svarbūs yra emociniai išgyvenimai. Lankydamas ikimokyklinio ugdymo įstaigą, vaikas turi galimybes įgyti teigiamus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius, kas jam bus reikalinga ateityje gyvenant savarankišką gyvenimą. Tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas yra reikšmingas ne tik adaptacijos, bet ir viso laikotarpio metu, kai vaikas lanko ikimokyklinio ugdymo įstaigą.

ŠIUOLAIKINIŲ LITERATŪRINIŲ PASAKŲ REIKŠMĖ UGDANT ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ KALBINIUS ĮGŪDŽIUS

**Bernadeta Garmutė – Gaulienė,
Deimantė Karalė (vadovas)**
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. atskleisti šiuolaikinių literatūrinių pasakų reikšmę ugdant ankstyvojo amžiaus vaikų kalbinius įgūdžius.

Reikšminiai žodžiai: ankstyvasis amžius, įgūdžiai, literatūrinė pasaka, tekstas

Tyrimo metodai. mokslinės literatūros analizė, kurios tikslas atskleisti šiuolaikinių literatūrinių pasakų reikšmę ugdant ankstyvojo amžiaus vaikų kalbinius įgūdžius.

Rezultatai ir / arba išvados. Kalba - tai svarbiausia tarpusavio bendravimo priemonė. Jos raida prasideda nuo to momento, kai vaikas geba girdėti, ir tai tęsiasi jam gimus. Pirmaisiais trejais vaiko gyvenimo metais jo kalba vystosi sparčiausiai, jau trečiųjų metų pabaigoje vaikas gali būti sukaupęs iki 1000 žodžių. Žodynui augti svarbi yra vaiką supanti aplinka, šeima, bendruomenė, kurioje vaikas auga. Kuo vaiko edukacinė aplinka palankesnė kalbos lavinimui, tuo spartesnis vaiko kalbos raidos vystymasis.

Šiuolaikinė literatūrinė pasaka, kuri yra turtinga iliustracijomis, pagal amžių pritaikytu žodynu turi svarbią reikšmę vaiko kalbiniams įgūdžiams vystyti. Matant knygos tekstą vaikas atranda rašto ženklus, skaitymo būdą. Pasakos sekimas, skaitymas, kūrimas, vaidyba ugdo sakinę, rašytinę bei meninę sritis. Literatūrinės šiuolaikinės pasakos lavina empatiškumo jausmą ir sustiprina ryšius tarp vaiko ir suaugusiojo, bei atvirksčiai. Šios pasakos vaikui padeda suprasti nesuprantamus dalykus, ugdo gebėjimą klausytis kito asmens, lavina kūrybiškumą, vaizduotę. Taip pat skatina pažinti gamtos reiškinius, gyvūnus, spalvas, savo kūną, ugdomos vaiko tam tikros elgesio normos ir estetinis skonis. Elektroninė knyga taip pat turi ugdomąją vertę. Šių laikų vaikai labai aktyvūs, turi tam tikrų bruožų, į kuriuos atkreipus dėmesį suaugusiam asmeniui yra lengviau ugdyti reikiamas kompetencijas, kurios apima įvairias gyvenimo sritis.

Šiuolaikinės literatūrinės pasakos panaudojimo strategijų yra daug - tik suaugusiajam reikia pasitelkti kūrybiškumą. Skaitymas ir emocijų raiška, kurias išreiškia skaitantis asmuo, skatina vaiko susidomėjimą klausytis skaitomos pasakos. Pasitelkus iliustraciją vaikas gali pats kurti savo istoriją, taip komunikuodamas su aplinkiniais. Įtraukus menines veiklas – dramą, muziką ir dailę – suteikiama galimybė identifikuoti save pasakoje ir tapti visaverčiu pasakos kūrėju.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ši tema reikšminga tuo, kad daugelyje tyrimų ir straipsnių aprašomos tradicinės lietuvių liaudies pasakos. Tai mūsų paveldas. Šiuolaikinė literatūrinė pasaka yra tarsi fone jų. Mažai kalbama apie šiuolaikinių literatūrinių pasakų įvairovę, ugdomąjį poveikį vaikui, jo kalbai ir pačiam suaugusiajam. Taip pat suaugusiajam yra svarbu tinkamai pasirinkti šiuolaikinę literatūrinę pasaką. Ikimokyklinio ugdymo praktikoje, kaip ne keista, taip pat yra didelis dėmesys skiriamas tradicinei liaudies pasakai. Šiuolaikinė literatūrinė pasaka - tai šaltinis ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymui, bendravimui, kūrybai, minčių raiškai, ji ugdo gebėjimus, kaip elgtis tam tikroje situacijoje. Šios pasakos geba parodyti, kad maži, kartais nereikšmingi dalykai gali būti labai svarbūs ir reikalingi. Šiuolaikinėje literatūrinėje pasakoje yra daugiau aprašomi personažų jausmai, geri darbai, nėra gąsdinančių epizodų kaip tradicinėse pasakose. Kalbat apie šiuolaikines pasakas, jos turi spalvingas ir prasmingas iliustracijas, kurių dėka vaikas įtraukiamas į pasakų pasaulį, žaismingi paveikslėliai skatina vaiką kalbėti ir reikšti mintis, ugdo vaizduotę.

UŽSIENIO RAŠYTOJŲ ŠIUOLAIKINIŲ LITERATŪRINIŲ PASAKŲ REIKŠMĖ ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKAMS

1. Per šias pasakas lavinami tarpusavio santykiai;
2. Ugdomas saugumo jausmas;
3. Skatinamas pažinimas, tyrinėjimas, atradimas;
4. Ugdomos dvasinės vertybės;
5. Pasaka padeda atrasti tam tikrus problemų sprendimo būdus;
6. Ugdomas estetiškas skonis;
7. Ugdomas savivertės jausmas;
8. Ugdomi kalbiniai gebėjimai, žodyno plėtimas;
9. Lavinama klausa;
10. Ugdomas gebėjimas išklausyti kitinio iki galo;
11. Lavinama atmintis;
12. Lavinama emocijų suvokimas bei jų raiška.

Literatūrinių pasakų pavyzdžiai

1. Giorgio Volpe ir Paolo Preziosi "Prieš užmiegam" (2020);
2. Heidi ir Daniel Hovarth "Namai ten kur gyvena mano kūdikis" (2020);
3. Rachel Bright ir Jim Field "Peininkas vovenskas" (2020);
4. Izzy Deen, Gidew ir Nancy Arno "Tėta mano myli" (2020);
5. Nicola Kinnear "Šiši! Tyčiai! Kaip žvėsliai molėsi klausyti" (2020) ir "Kaip kitiems molėsi draugai" (2019);
6. Peta Barakova ir Martin Sojka "Avilys" (2019);
7. David Daley Mackall ir Marta Alvarez Miguens "Mažasis ančiukas" (2017);
8. Paolo Mancini ir Luca de Leona, Silvia Forzani "Atveikis sužinok Ašiu ir pralau" (2019).

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ ŠIUOLAIKINIŲ LITERATŪRINIŲ PASAKŲ REIKŠMĖ ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKAMS

1. Pasaka skatina vaizduotę lavinimą;
2. Pasaka skatina atrasti, pažinti, tyrinėti;
3. Pasaka padeda atrasti problemų sprendimą;
4. Pasaka lavinama sakinę kalbą;
5. Per pasaką ugdomos emocijos;
6. Ugdoma savireguliacija ir savikontrolė;
7. Lavinama smulkioji motorika;
8. Lavinama klausa;
9. Lavinamas estetiškas skonis;
10. Stiprinami tarpusavio santykiai tarp bendraamžių ir suaugusio asmens;
11. Ugdomi aktoriniai gebėjimai, meninė raiška, gebėjimas įsikūnyti į personažą;
12. Ugdomos dvasinės vertybės.

Literatūrinių pasakų pavyzdžiai

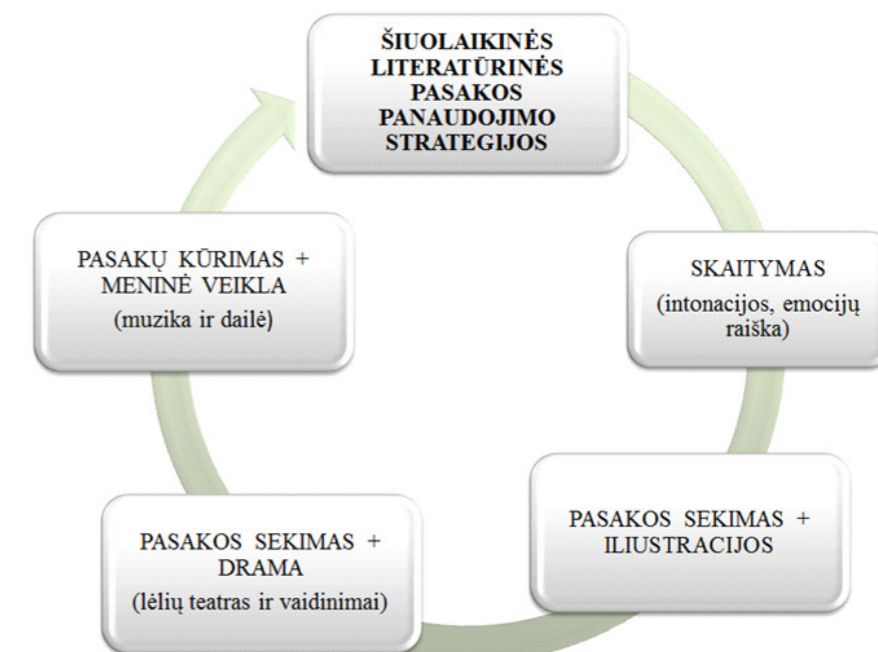
1. Marius Marcinkevičius ir Agnė Naranas "Kaip pelėdžiukas iš namų pabėgo" (2020);
2. Salomonas Patarauskis ir Marija Šmirnovanė "Kaip miega gyvūnai" (2020);
3. Rasa Dimochovskienė ir Gintaras Jocius "Strudėnėlis Nažniukas" (2019);
4. Rūta Kazlauskienė ir Vytautas Tautavičius "Drakoniuko Jonio nuotykių - Kaip sugaloti drakoniuką" (2019);
5. Marius Marcinkevičius ir Lina Dūdaitė "Šviltas" (2018);
6. Evelina Daciūnaitė Austra Kūdaitis "Laimė yra Lape" (2016);
7. Dalia Vaitosenavicius ir Ingrida Umbrasienė "Daimo žuikis, daimo Lape" (2004);
8. Lina Zutaute vienos Kalėdinių knygėlių

XXI a. LITERATŪRINIŲ PASAKŲ REIKŠMĖ ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKO RAIDAI

1. Girdimo teksto iškodavimas į vaizdinius - vaizduotės lavinimas, identifikacija ir įvairogės patyrimas;
2. Psichinių procesų įjungimas - regimųjų, girdimųjų, atminties;
3. Emocinių reakcijų įjungimas - užuojauta, džiaugsmas, simpatija, antipatija, baimė, nuojauta, laukimas;
4. Atrandamas pažinimo džiaugsmas (rašto, gyvūnų, gamtos, jausmų, žodyno plėtimas);
5. Lavina sakinę kalbą (vaiko pasakojimas pagal iliustracijas, komentarai po pasakos sekimo, pokalbis su vaiku);
6. Atranda situacines problemas tinkamus sprendimo būdus;
7. Sustiprina tarpusavio santykius (tiek su suaugusiuoju tiek su bendraamžiais);
8. Atranda tam tikras elgesio normas ir taiko kasdieniniame gyvenime;
9. Ugdo meninę raišką (vaidinimuose, gali įsikūnyti į jam patikusį vaidmenį, kurti meninius kūrinius);
10. Ugdomos dvasinės vertybės.

1 pav. XXI a. Literatūrinių pasakų reikšmė ankstyvojo amžiaus vaiko raidai bei naujausios literatūros rekomendacijos šiam amžiaus tarpiniui.

Sudaryta darbo autorės pagal Valantiną V. (2013) ir Isabell R.T (2002), Savickytę K.(2018); Šmitienę G., Klanienę I., Pavalkytę – Vasiliauskienę G. (2020).

2 pav. Šiuolaikinės literatūrinės pasakos naudojimo strategijos.

Sudaryta darbo autorės pagal Isabell R.T. (2002), Grigorjeva V. (2019).

3-4 METŲ AMŽIAUS VAIKŲ KALBĖJIMO ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS, TAIKANT ŽAIDIMUS

Viktorija Čeponytė

Edita Dulkinienė (*vadovas*)

Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti 3-4 metų amžiaus vaikų kalbėjimo įgūdžių ugdymą, taikant žaidimus.

Reikšminiai žodžiai: įgūdžiai, kalba, klasifikacija, kompetencija, komunikacija, ugdymas, žaidimas

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė. Dokumentų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. 1. Daugelyje ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų žaidimas yra integruojamas į ugdymo (-si) procesą ir taikomas kaip pagrindinis ugdymo metodas, priemonė. Žaidimai taikomi, norint vaikus įtraukti į įvairaus pobūdžio veiklas, motyvuoti veikti ir mokytis iš savo atradimų. Žaisdamas vaikas ugdo(-si) ir puoselėja įvairias kompetencijas. Ikimokyklinis amžius yra pats svarbiausias laikotarpis ugdyti vaiko kalbinius įgūdžius. Žaidybinės veiklos integravimas ir skatinimas yra geriausias būdas vaikams įsisąmoninti naują medžiagą, patirti džiugių emocijų, susipažinti su naujomis sąvokomis, geriau pažinti supančią aplinką. Vaikui žaidimas yra ne tik paprasta veikla, tačiau kaskart ji būna pilna naujų iššūkių ir atradimų, kuri sužadina vaiko smalsumą domėtis ir atrasti atsakymus į jam rūpimus klausimus. Vaikai labiau įsitraukia į bet kokio tipo veiklą, kai ji atliekama žaidimo principu. Žaidimo integravimas į ikimokyklinio amžiaus vaikų kasdieninę veiklą yra prasmingas ir reikalingas ugdant kalbinius gebėjimus.

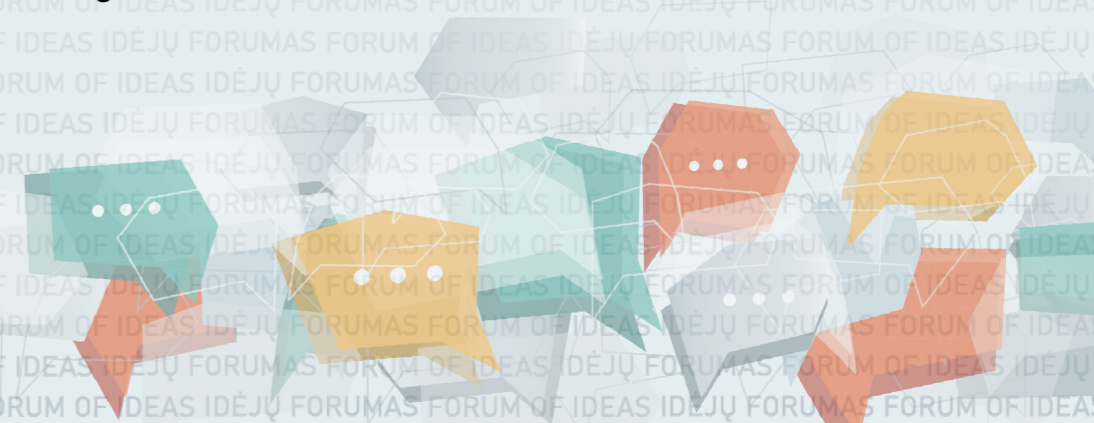
2. Žaidimo klasifikacija per daugybę metų kito, jos suskirstymas buvo įvadinamas kitomis sąvokomis, tačiau pats žaidimas, kaip ugdymo (-si) metodas, išliko toks pat svarbus ir aktualus ikimokyklinio ugdymo įstaigoje ugdant vaikų komunikavimo kompetenciją. Kiekviena veikla per žaidimą skatina kalbėti, atrasti naujus žodžius, domėtis, supančia gyvą ir negyvą aplinką. Per pasirenkamuosius žaidimus vaikai atranda įvairius bendravimo būdus, susipažįsta su bendravimo etiketu, išmoksta modeliuoti situacijas. Ugdymo įstaigoje taikomi žaidimai lavina vaiko asmenines savybes, dėmesio koncentravimą, žaidimų dėka lavinamas pastabumas, estetiški, pažinimo interesai, ugdomi kūrybiniai ir kiti gebėjimai.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ikimokyklinis amžius yra asmenybės formavimosi laikotarpis, kurio metu vaikai smalsiai tyrinėja supančią aplinką, mėgdžioja įvairius reiškinius, atkartoja suaugusiųjų elgesį, tada sparčiai plečiasi vaikų kalba, turtėja žodynas, tobulėja sakinių struktūra (Smilgienė, Jonaitienė, 2019). Žaidimas yra pagrindinė ugdymo(-si) priemonė ikimokyklinio amžiaus vaikams. Ji leidžia tiek pedagogui, tiek vaikams kūrybiškai veikti, tyrinėti ir atrasti. Per žaidimus vaikai įgyja ir tobulina įvairius gebėjimus. Vaikai noriai įsitraukia į veiklas, kurios yra malonios jiems. Sužadinus vaiko poreikį žaisti, galima pastebėti vaiko stipriąsias ir silpnąsias puses, todėl tinkamiausias būdas ugdyti vaiko komunikavimo kompetenciją ikimokykliniame amžiuje yra žaidimas.

UGDYMAS IKIMOKYKLINĖJE ĮSTAIGOJE: NUO UGDYMO IDĖJŲ IKI ŠIUOLAIKINIŲ UGDYMO STRATEGIJŲ

Education in pre-school institution: from
educational ideas to modern educational
strategies

VEIKSNIAI, SĄLYGOJANTYS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PEDAGOGŲ PASITENKINIMĄ PROFESINE VEIKLA

Armanda Ralytė,
Giedrė Slušnienė (vadovas)
Klaipėdos valstybinė kolegija

Tyrimo tikslas. Ištirti veiksnius, sąlygojančius ikimokyklinio ugdymo pedagogų pasitenkinimą profesine veikla.

Reikšminiai žodžiai: ikimokyklinio ugdymo pedagogas, profesinis pasitenkinimas, veiksniai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūrinė analizė, anketinė apklausa bei kiekybinė tyrimo rezultatų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Ištyrus veiksnius, sąlygojančius ikimokyklinio ugdymo pedagogų pasitenkinimą profesine veikla, išaiškėjo, kad pasitenkinimą lemia: darbo sąlygos, kurios turi pedagogui garantuoti saugią ir modernią aplinką bei svarbiausias darbo priemones, pedagoginis pašaukimas, kuris suteikia gyvenimo prasmę, bei įstaigos vadovas ir jo vadovavimo stilius.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Profesinė veikla sudaro pusę (ar net daugiau) žmogaus gyvenimo, todėl labai svarbu, kad asmuo jaustų pasitenkinimą atliekama profesine veikla (Bubnys ir Anusaitė, 2013). Pasitenkinimas profesine veikla svarbus ne tik darbuotojo gerai savijautai, teigiamoms emocijoms bei norui tobulėti, dirbti našiau, daugiau domėtis pasaulinėje rinkoje naudojamais metodais, bet ir dėl laukiamų rezultatų organizacijai, kas ir lemia didžiąją dalimi ikimokyklinio ugdymo kokybę. Labai svarbu, kad ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbantys asmenys garantuotų kokybišką ugdymą. O kad tai būtų įgyvendinta, ikimokyklinio ugdymo pedagogai turi jausti pasitenkinimą profesine veikla bei savo darbu.

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ KŪRYBIŠKUMO UGDYMO (-SI) GALIMYBĖS, TAIKANT STEAM, IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGOJE „X“

Dalia Linkevičienė,
Jolanta Stūronaitė (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti priešmokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymo(-si) galimybes, taikant STEAM, ikimokyklinio ugdymo įstaigoje „X“

Reikšminiai žodžiai: kūrybiškumas, kūrybiškumo ugdymas, STEAM, STEAM taikymo galimybės

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros apžvalga ir analizė; apklausa žodžiu (interviu); stebėjimas.

Rezultatai ir / arba išvados. STEAM yra integruotas, tarpdiscipliniškas ugdymas, kuriame siejasi gamtos mokslai, technologijos, inžinerija, menai, matematika ir visapusiškai yra ugdomos visos penkios vaikų kompetencijos: socialinė, sveikatos saugojimo, komunikavimo, pažinimo ir meninė. Visos šios kompetencijos yra ugdomos įvairių veiklų metu. Pedagogų apklausa (žodžiu) ir ugdomosios aplinkos stebėjimas atskleidė: informantai sutinka, kad kūrybiškumo ugdymas yra svarbus ir lemia vaikų pasiekimus, jo ugdymas tiesiogiai siejasi su STEAM taikymu, tačiau nurodė, jog vaikų kūrybiškumas dažniausiai ugdomas meninėje veikloje; pedagogai STEAM ugdymo veiklose taiko retai. Informantai įvardino praktinių žinių, taikant STEAM, trūkumą ir norėtų mokymų ar seminarų šia tema; ikimokyklinė ugdymo įstaiga „X“ yra pakankamai aprūpinta įvairiomis priemonėmis, kurios naudojamos STEAM veiklose, pakankamai yra IT priemonių, tačiau ne visi pedagogai jomis naudojami; interviu atskleidė, kad pedagogai linkę dažniau naudotis priemonėmis, kurios yra grupėje, o priemonėmis, kurios yra bendroje darželio erdvėje (išmaniosiomis grindimis, išmaniaja lenta, projektoriais) naudojami retai, nes reikia derintis su kitomis kolegėmis.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. STEAM taikymas yra dar nauja praktika, tačiau aktyviai diegiama tiek bendro ugdymo mokyklose, tiek ikimokyklinėse įstaigose. (Vaščenkienė, 2020). Tai naujas, integralus, kompleksinis metodas, apimantis visas ugdomas vaikų kompetencijas. Kaip vertinama sritis, visose kompetencijose (komunikavimo, meninėje, socialinėje, sveikatos, pažinimo), yra kūrybiškumas. Pranešime aptariamoms priešmokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymo galimybės teoriniu aspektu, pateikiami ir analizuojami atlikto empirinio tyrimo rezultatai bei teikiamos išvados gali būti panaudoti ugdymo praktikos tobulinimui ne tik tyrimą užsakiusioje ikimokyklinėje ugdymo įstaigoje.

STEAM TAIKYMAS LAUKO DARŽELYJE

Aurelija Vidmantienė,
Nijolė Meškeliene (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti STEAM taikymo galimybes lauko darželyje.

Reikšminiai žodžiai: lauko pedagogika, patirtinis ugdymas, STEAM

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Pranešime pateikiama lietuvių ir užsienio autorių mokslinės literatūros apžvalga, atskleidžia ugdymo lauke naudingumą vaiko psichologinei ir fizinei gerovei bei integralaus ugdymo galimybes. Užsienio ir Lietuvos mokslininkų publikacijose pabrėžiama, kad STEAM (gamtos mokslai, technologijos, inžinerija, menas ir matematika) inovacijomis grįsto ugdymo (-si) esmė yra integraliai ugdyti smalsius, išsilavinusius, kritiškai ir kūrybiškai mąstančius žmones. Šiuo metu daugelis pasaulio šalių STEAM laiko prioritetine švietimo sistemos inovacija. STEAM inovacijų taikymas ikimokyklinio ugdymo įstaigose yra labai aktualus. STEAM projektavimui taikomi šie principai: tarpdisciplininio mokymo (-si) /ugdymo (-si), kontekstualizavimo, susidomėjimo / įsitraukimo, tyrinėjimo, proceso. Pats STEAM taikymo procesas ugdyme gali būti vykdomas šiais etapais: stebėjimas, klausimų uždavimas arba smalsumas, palyginimo ir kontrasto etapas, klasifikavimo etapas, numatymo arba nuspėjimo etapas, eksperimento etapas, įrankių naudojimo informacijos rinkimui etapas, matavimo etapas, išvadų etapas, bendravimas, modelių kūrimas (projektavimas). Įgyvendinant STEAM projektavimo principus ir įgyvendinimo etapus neretai susiduriama su įvairiomis kliūtėmis. Tam būtina paruošti ugdymo aplinką, numatyti priemones, kurios padėtų įveikinti ugdytinius. Ypač svarbus STEAM taikymo procese yra kompetencijų turinčio pedagogo vaidmuo, kuris turi gebėti sužadinti vaikų smalsumą, būti vedliu, užduodančiu vaikui tikslingus klausimus ir padedančiam jam pačiam rasti atsakymus. Čia ir susiduriame su opia žmoniškųjų išteklių problema, nes ugdytojai dar labai nedrąsiai imasi STEAM inovacijų taikymo ikimokyklinėse ugdymo įstaigose. Lauke vaikus ugdantys ir lauko pedagogika besivadovaujantys lauko darželiai tampa vis populiariesni Lietuvoje. Šios ugdymo įstaigos vadovaujasi patirtiniu ugdymu (-si) bei lauko pedagogikos principais. Palyginus STEAM taikymo ugdymo procese ir lauko pedagogikos principus, galime rasti daug bendrų taškų: STEAM kompleksinis problemų sprendimas apjungia kelias mokslo šakas, o lauko pedagogikoje taikomas visaapimantis holistinis ugdymas; tiek vienu tiek kitu atveju ugdymas vykdomas per realias patirtis tyrinėjant ir eksperimentuojant bei ieškant atsakymų; ugdomos vaiko savybės kaip gebėjimas kritiškai mąstyti, veikti savarankiškai, kūrybiškai prisitaikyti prie kintančios aplinkos bendraujant ir bendradarbiaujant; svarbus pedagogo kaip mentoriaus vaidmuo; procesas yra svarbesnis už rezultatą; ne-tradicinių lauko erdvių panaudojimas, išvykos ir žygiai padeda pažinti supantį pasaulį, kaip tyrinėjimų ir eksperimentavimų objektą (1 lentelė). Todėl galima teigti, kad šios prielaidos sudaro galimybes lauko darželyje taikyti STEAM ir gali būti sėkmingai įgyvendinamos.

1 lentelė. Lauko pedagogikos ir STEAM taikymo ugdyme panašumai (Aut. A. Vidmantienė)

STEAM principai	Lauko pedagogikos principai
Vaikų patirtis taikant STEAM ugdyme praplečia vizitai už ikimokyklinės įstaigos ribų esančias erdves, padedančias pažinti juos supantį pasaulį.	Lauko darželyje vaikai keliauja, kuo daugiau ir kiekvieną dieną patiria pasaulį už darželio vartų arba darželis neturi ribų ir yra miške (parke).
Taikant STEAM inovacijas ugdyme vaikams siūloma kuo daugiau laiko praleisti lauko erdvėse, kuriose būtų pakankamai iššūkių, tyrinėjimo objektų, gamtos objektų įvairovės.	Lauko darželyje vaikai ugdomi lauke visą dieną.
STEAM kompleksinis problemų sprendimų būdas apjungiantis kelias mokslo šakas.	Holistinis (visa apimantis) ugdymas taikomas lauko darželyje.
Taikant STEAM ugdyme vaikai kelia klausimus, tyrinėja, eksperimentuoja ir patys per savo patirtis ieško atsakymų.	Patirtinis ugdymas taikomas lauko darželyje, kur vaikai turi galimybę manipuliuoti objektais, darbo įrankiais ir tyrinėti bei daryti eksperimentus.
Ugdomas vaikų savarankiškumas, kritinis mąstymas, gebėjimas prisitaikyti prie kintančios aplinkos, kūrybiškumas, bendravimas ir bendradarbiavimas, emocinis intelektas.	Lauko pedagogikoje akcentuojamas vaikų savarankiškumas, gebėjimas prisitaikyti, fizinis aktyvumas, kūrybiškumas, bendradarbiavimas, emocinis intelektas, kritinis mąstymas, rizikos valdymas.
Ugdytojo vaidmuo: kūrybiškas pagalbininkas ir vedlys (mentorius).	Ugdytojo vaidmuo: kūrybiškas pagalbininkas ir vedlys (mentorius).
Procesas yra svarbesnis už rezultatą.	Procesas yra svarbesnis už rezultatą.

ŠVIETIMAS, PEDAGOGINĖ MINTIS IR ŠVIETIMO SISTEMA LIETUVOJE 1918-1940 M.

Emilija Trepeikaitė,
dr. Sigita Saulėnienė (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Išsiaiškinti pedagoginės minties problematiką ir švietimo sistemą Lietuvoje 1918-1940 m.

Reikšminiai žodžiai: pedagoginė mintis, švietimas, švietimo sistema

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros, straipsnių ir dokumentų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta analizė leido suformuluoti šias išvadas:

Švietimas, tai visuotinis reiškinys tenkinantis asmenybės ir visuomenės poreikius bei būtinybę kiekvienai nepriklausomai valstybei. Švietimas yra privalomas, kad šalis, šviesdama jaunąją kartą, galėtų plėstis ir klestėti. Švietimo sistema tai - švietimo įstaigų ir institucijų visuma, kurią sudaro ikimokyklinės įstaigos, mokyklos bei kitos įstaigos, užsiimančios kryptingu ir sistemingu besimokančiųjų ugdymu, taip pat ir kvalifikacijos kėlimo institucijos. Švietimo sistema yra ugdymo sistemos dalis, nes asmenybę formuoja visuomenė, aplinka ir šeima, kurioje ji gyvena. Švietimo sistema – istorinės raidos ir globalizacijos produktas, formuojama atsižvelgiant į šalies ekonominius, kultūrinius laimėjimus bei politinius aspektus.

1918-1940 m. pedagoginė mintis Lietuvoje nebuvo vientisa, ją formavo ir didelę įtaką darė Vakarų Europos ir Rusijos tradicijos. Suprasti ir išsivaizduoti kokia buvo pedagoginė mintis 1918-1940 m. Lietuvoje, padeda tuometinė spauda ir įvairūs leidiniai. Ypač daug prie pedagoginės minties prisidėjo ir tuo klausimu pasisakė G. Petkevičiūtė-Bitė, M. Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana, J. Ambraška, A. Busilas, J. Geniušas, A. Jakučionis, Esmaitis, P. Mašiotas, A. Purėnas, V. Ruzgas, M. Vasiliauskas, ir kt., filosofai ir pedagogai S. Šalkauskis ir A. Maceina, psichologai ir pedagogai J. Vabalas-Gudaitis, J. Laužikas, A. Gučas ir daug kitų. Lietuvoje 1918-1940 m. susiformavo sudėtinga bei įvairi pedagoginė mintis, kuri buvo skleidžiama moksliniuose darbuose, pedagoginėje spaudoje bei mokytojų rengimo įstaigose ir veikė būsimus mokytojus, mokyklų programas ir tuo pačiu formavo viešąją nuomonę ir požiūrį į ugdymą.

1918-1940 metai Lietuvai buvo ypač sudėtingi. Reikėjo skubiai atkurti visą švietimo sistemą, atstatyti įvairias švietimo įstaigas. Buvo įsteigta švietimo ministerija, kuri rūpinosi visais švietimo klausimais. Įvesta 4+4+3 bendrojo lavinimo mokyklų pakopų sistema struktūra. Tuometinėje Lietuvoje veikė tokios švietimo institucijos: ikimokyklinės įstaigos (vaikų darželiai), pradinės mokyklos, vidurinės mokyklos, gimnazijos ir progimnazijos, bei aukštosios mokyklos. 1922 m. pradinis mokslas (4 klasės) tapo privalomas. Atgavus nepriklausomybę, trūko kvalifikuotų specialistų ir įstaigų jiems rengti, todėl 1920 m. Kaune buvo įsteigti Aukštieji kursai, kurie tapo pagrindu Lietuvos (vėliau Vytauto Didžiojo) universitetui.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikta analizė leidžia išvelgti teigiamas ugdymo tradicijas ir padeda suvokti švietimo, kaip visuomenės pažangos vystymosi sąlygas, reikšmę.

DĖMESINGO ĮSISĄMONINIMO METODO TAIKYMO GALIMYBĖS IKIMOKYKLINIAME AMŽIUJE

Gabrielė Grajauskaitė,
Jolanta Stūronaitė (vadovas)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti dėmesingo įsisąmoninimo metodo taikymo galimybes ikimokykliniame amžiuje.

Reikšminiai žodžiai: Alfa karta, dėmesingas įsisąmoninimas, dėmesys, emociniai įgūdžiai, ikimokyklinis amžius, savireguliacijos įgūdžiai, socialiniai įgūdžiai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir dokumentų analizė, apklausa žodžiu (interviu), apklausa raštu (anketa).

Rezultatai ir / arba išvados. Dėmesingo įsisąmoninimo praktikų metu yra lavinami penki pagrindiniai įgūdžiai (nevertinantis vidinių patirčių priėmimas, impulsyvios ir automatinės reakcijos atsisakymas, sąmoningas veikimas, tikrovės atvaizdavimas jos neiškraipant, stebėjimas), kurie leidžia žmonėms geriau suprasti save, kitus ir pasaulį bei pagerinti savo gyvenimo kokybę.

Dėmesingas įsisąmoninimas - perspektyvus metodas, galintis apsaugoti vaikus nuo šiuolaikinės gyvenimo įtampos bei galintis pagerinti gyvenimo kokybę. Šių praktikų metu, per žaidimą, yra ugdomi esminiai ikimokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo įgūdžiai (dėmesingumas, gerumas, buvimas dabartyje, smalsumas). Dėmesingas įsisąmoninimas - veiksminga priemonė, daranti teigiamą poveikį įvairiose ugdymo srityse.

Empirinis tyrimas atskleidė:

su vaikų dėmesio problemomis susiduria tiek pedagogai, tiek tėvai. Pedagogai nurodo tai patiriantys kasdieną, tėvai – kiek rečiau; daugumai informantų ir respondentų dėmesingo įsisąmoninimo metodas negirdėtas. Trečdalis apklaustų tėvų ir pedagogų apie šį metodą sužinojo iš internetinių šaltinių, specializuotos literatūros, kolegų; tiek respondentai, tiek informantai, nurodę, kad yra susipažinę su dėmesingo įsisąmoninimo ugdymo praktikomis, šį metodą vertina teigiamai arba kaip labai naudingą ugdymui(-si) visose srityse.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiandieniniame pasaulyje vaikai gimsta ir auga skaitmeniniame pasaulyje. Taip vadinamus Alfa kartos vaikus „...sunkiau sudominti, dauguma – sunkiai susitelkia vienai veiklai, pastebima kantrybės stoka ir negebėjimas tvardyti kylančių emocijų“ (Macijauskienė ir Norvilienė, 2018). Visa tai kelia iššūkių tiek pedagogams, tiek pačioms švietimo įstaigoms, todėl labai svarbu atrasti efektyvių būdų, kurie padėtų spręsti šias problemas ir palengvintų vaikų ugdymą (Tootell, Freeman, Freeman, 2014). Vienas tokių būdų - dėmesingo įsisąmoninimo taikymas. Lietuvoje informacijos apie dėmesingą įsisąmoninimą nėra daug, išsamių tyrimų šioje srityje - taip pat. Pranešime aptariamos dėmesingo įsisąmoninimo metodo taikymo galimybės ikimokykliniame amžiuje, pateikiami apibendrinti atlikto empirinio tyrimo rezultatai, teikiamos išvados gali būti panaudotos ugdymo praktikos tobulinimui ne tik ikimokyklinėje ugdymo įstaigoje, bet ir naudingos visiems ugdantiems ikimokyklinio amžiaus vaikus.

IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ DOROVINIŲ VERTYBIŲ UGDYMO (-SI) BŪDAI

Gitana Baležentienė
dr. Algimantas Bagdonas (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Atskleisti ikimokyklinio amžiaus vaikų dorovinių vertybių ugdymo(-si) būdus.

Reikšminiai žodžiai: bendradarbiavimas, dorovinės vertybės, ikimokyklinis amžius

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, apklausa raštu, apklausa žodžiu.

Rezultatai ir / arba išvados. Mokslinės literatūros apžvalga bei atlikto tyrimo rezultatai leidžia konstatuoti, kad dorovės problemos bei jų reikšmė žmogaus ugdymui aptariamos nuo seniausių laikų. Nėra konkrečios, vieningos dorovės sampratos. Dorovinė vertybių samprata traktuojama kaip reikšmingas, nekintantis, daugialypis bei sudėtingas fenomenas, kuris veikia žmogaus elgesį bei daro svarbią įtaką jo gyvenimui. Tiesa, gėris, grožis, meilė, pagarba, sąžiningumas, pasitikėjimas yra pagrindinės dorovinės vertybės klasifikacijos sistemose bei reikšmingiausios asmenybės ugdyme. Pastaruoju metu pasikeitė auklėjimo samprata, suteikta daug daugiau teisių ir laisvių šių dienų vaikams; tradicinę šeimą sparčiai keičia moderni šeima; tėvai panirę darbų ir problemų rutinoje, todėl per mažai skiria dėmesio savo vaikams; išaugo vaikų agresija, tarpusavio nesantaika, padažnėjo patyčios, nemokama užjausti, pagelbėti. Tai verčia susimąstyti apie šeimoje ir ikimokyklinio ugdymo įstaigoje vyraujančius dorovinio ugdymo būdus. Svarbu nuo pat mažens formuoti dorovės pamatą. Keliama tyrimo problema: nepakankamas šeimos ir pedagogų dėmesys dorovinių vertybių ugdymui(-si).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus mokslinės literatūros analizę bei apibendrintus tėvų ir pedagogų apklausos rezultatus, nustatyta, kad vaiko asmenybės dorovinio ugdymo pamatas yra šeima. Lietuvos švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose akcentuojama dorovinių vertybių ugdymo(-si) svarba bei pabrėžiama, kad būtent šeima, po to – ugdymo įstaiga yra vaiko dorovinių vertybių šaltiniai. Pedagogas, rūpindamasis ugdytinių ateitimi, turi pats remtis dorovinių vertybių pagrindu, padedančiu pasiekti užsibrėžtus ugdymo tikslus. Šeimoje ir ikimokyklinio ugdymo įstaigoje taikomi ikimokyklinio amžiaus vaikų dorovinių vertybių ugdymo(-si) būdai (galimybės): asmeninis pavyzdys, edukacinė aplinka, žaidimai, bendravimas ir bendradarbiavimas, elgesio modeliai, kultūros elementų panaudojimas, pamokymas, pratinimas (jausti, kad kitam padarei gera ar bloga), draudimas, paskatinimas, darbas, ikimokyklinės ugdymo įstaigos ir šeimos bendradarbiavimas. Ugdytojai susiduria su dorovinių vertybių ugdymo(-si) problemomis (vartotojiškumo kultūros tendencijos, emigracijos procesai, šeimos struktūros kaita, kartų konfliktai, pedagogų kompetencija ir kt.), kurias iššaukia globalizacijos ir kaitos procesai, darantys didelę įtaką ne tik Lietuvos socialiniams, ekonominiams, kultūriniais pokyčiams, bet ir šeimos transformacijai bei visai švietimo sistemai.

ANTANO MACEINOS TEORINIŲ DARBŲ ANALIZĖ, UGDYMO SENOVĖJE ASPEKTU

Monika Eidukevičiūtė,
dr. Sigita Saulėnienė (*vadovas*)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Remiantis A. Maceinos darbais, išsiaiškinti ugdymą Senovėje.

Reikšminiai žodžiai: asimiliacija, ugdymas, ugdymo vertybės

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Šiame straipsnyje, remiantis vieno žymiausių lietuvių filosofo Antano Maceinos darbais, aiškinamasi ugdymas senovėje. Aptariant senovės istoriją, kuri apima kultūros ir politinių įvykių raidą nuo rašto atsiradimo iki viduramžių, analizuojama aplinka, situacija bei tuometinis ugdymo supratimas ir jo taikymas. Pirmykštis ugdymas yra savaiminga asimiliacija, asimiliacija – (lot. assimilation) mokymasis paremtas jau turimomis žiniomis, sutapatinant naują informaciją su senesne. Pavyzdys, drausmė, bausmė tai pagrindinės pirmykščio ugdymo priemonės. Pirmykštis asimiliatyvinis ugdymas parodo, kad pedagoginiame vaidmenyje pirmumas atitenka gyvenimui. Pirmykštis žmogus ugdomas ne vien gyvenimo, bet ir pačiam gyvenimui. Ir tai vyksta šeimos pagalba. Gimdytojai atlieka ne vien tėvų pareigą, bet ir mokytojų bei auklėtojų. Jie suteikia vaikams gyvenimiškos patirties bei įgūdžių. Dažnai besimokantysis nežino praeities ištakų, kokį kelią turėjo nueiti mūsų protėviai, kad įvairios knygos, užrašai, ugdymas ir technologijos šiame amžiuje būtų taip išvystytos. Taigi, būtina gilintis į praeitį, ją analizuojant ir ieškant sąsajų su dabartinėmis ugdymo vertybėmis. Atlikus analizę, prieita tokių išvadų: 1. Senovės istorija siejama su rašto atsiradimu, nuo maždaug 776 m. prieš mūsų erą, taip pat siejama su senovės Graikijos istorijos pradžia, tai sutampa ir su tradicine Romos įkūrimo data. Etnologijos faktai rodo, kad jau pirmykštei visuomenei būdingas ugdymas kaip tikras pedagoginis veikimas. Pirmykštį ugdymą charakterizuoja jo utilitarinis – praktinis bei asimiliatyvus pobūdis. Pirmykštis ugdymas yra savaiminga asimiliacija, kuri įvyksta savaimingo pasisavinimo keliu. 2. Ugdymas Senovėje tradicinis, nes pakartoja tai, kas sukurta ankstesnių kartų. Gamta yra vienintelis ugdymo pagrindas. Pagrindinės ugdymo Senovėje priemonės – pavyzdys, drausmė, bausmė.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiandieninis ugdymas vyksta išmaniųjų technologijų pagalba, tačiau kaip ugdymas vyko Senovėje, kuo jis rėmėsi ir kaip pasikeitė galime suprasti tik giliau įsigilinę į A. Maceinos darbus.

UGDYMO IDĖJOS NUO ANTIKOS IKI NAUJŪJŲ LAIKŪ EPOCHOS

Viktorija Rios,
dr. Sigita Saulėnienė (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Pedagogikos katedra

Tyrimo tikslas. Išsiaiškinti ugdymo idėjų kaitą ir raidą nuo Antikos iki Naujųjų laikų epochos.

Reikšminiai žodžiai: antika, naujieji laikai, ugdymo idėjos, viduramžiai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros ir straipsnių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Šiame straipsnyje apžvelgiamas ugdymas trejose epochose: Antikoje, Viduramžiais ir Naujaisiais laikais. Aptariamos pirmosios švietimo užuomazgos, nulėmusios tolimesnę jos plėtros eigą. Aptariamos ugdymo idėjos, vyraujančios kiekvienoje epochoje, nes jos praturtina ugdymo sampratą. Apžvelgus ugdymą nuo Antikos iki Naujųjų laikų, galima sakyti, kad pagrindinę ugdymo idėjų plėtrą nulėmė istorinės aplinkybės, kultūriniai šalių skirtumai, krikščionybės atsiradimas bei svarbiausią vaidmenį atliko pedagogai ir filosofai. Šių laikų pedagogas turi neribotą galimybę pasisemti įkvėpimo ir žinių iš praeities ir kūrybingai integruoti tai į ugdymo procesą, neatmetant laiko patikrintų tiesų. Laikotarpių skirstymas remiasi prof. V.Jakavičiaus nurodytomis apytikrės chronologijos ribomis (Jakavičius, 2002). Mokslinės literatūros analizė atskleidė:

Apžvelgus Antikos istoriją, galima teigti, kad tai yra svarbus laikotarpis, nulėmęs ugdymo ir švietimo sistemos atsiradimą. Graikams svarbiausia buvo protas, o ne religija ar papročiai. Didelę įtaką ugdymui darė valstybė. Graikų individualumas susipynė su visuomeniškumu, todėl buvo pasiekta reikšmingų pasiekimų mene, mokslo šakose ir visuomeniniame gyvenime. Svarbiausias buvo žemiškasis, o ne pomirtinis gyvenimas. Žmogus buvo asmenybė, o gyvenimo tikslas jį ugdyti. Romėnai, patobulinę graikų filosofiją, įdiegė daugiau praktiškumo mokyme. Susistemino mokyklų veiklą, įprasmino mokytojo profesiją bei sukūrė ir dabar labai vertinamą, retorikos meną. Patristika padėjo, ir šiomis dienomis mokomos, teologijos mokslo pagrindus.

Viduramžiais svarbiausia buvo išugdyti Dievo baimingą krikščionį ir tam buvo naudojami griežti, bausmėmis pagrįsti, metodai. Ilgainiui susiformavo scholastika, kuri organiškai apjungė Aristotelio mokymą ir krikščioniškąją teologiją. O didžiausias viduramžių laimėjimas, žinoma, tapo universitetai.

Naujieji amžiai atnešė tikrą atgimimą – ieškomi nauji keliai pedagogikoje. Atsirado nauja mokymo praktika, atgimė Antikos filosofų idėjos ir susiformavo humanistinės renesanso idėjos. Be abejonės, švietėjų idėjos ne tik formavo ugdymo raidą, bet ir naujas kultūrinės sroves, kurios iš esmės lėmė ir epochų formavimosi kryptį.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Taigi, tik žinojimas, individualizmas, visuomeniškumas, kritinis mąstymas, refleksija ir platus požiūris į pasaulį, gali padėti nepasimesti šiuolaikinės informacijos sraute. Suprantant ugdymo filosofijos kilmę, galima susidaryti platesnį šiandieninio ugdymo paveikslą ir tiksliau pasirinkti ugdymo metodus pedagoginėje veikloje.

ATRANDANT DIZAINĄ: FUNKCIONALUMAS IR MENINIS REIKŠMINGUMAS

Discovering design: functionality and artistic
significance

THE SPECIFICITY OF EDUCATIONAL POSTER DESIGN

Andrijana Vansevičiūtė,
dr. Inga Valentinienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Arts Academy

Research purpose. Educational posters offer a hassle-free and inexpensive way for students to practice lesson content both in class and in their home environment. Educational posters are a popular learning aid used frequently by teachers, so increasing their effectiveness can stimulate learning and help students achieve better understanding and higher academic results. So, the aim of the research is to provide guidelines for the design of educational posters to create posters that are interesting to children and increase learning effectiveness.

Keywords: educational poster, graphic design, visual learning

Research Methodology. Empirical research, qualitative research and scientific literature review.

Results / Findings. An educational poster is commonly used by preschoolers and students as a visual learning aid. Their function is to portray information in a visual way. It is very purposeful to use them because visuals play an important role in our ability to recall and ultimately, to apply learned knowledge to a task. To achieve this, educational posters must be created according to the principles of correct graphic design, based on knowledge of children's psychology and color science. Children's brains are still forming and are unable to selectively concentrate on something when there are other, especially visual, stimuli. It is because of this characteristic of children that the design of educational posters must not be overloaded with colors and other visual elements, and be informative, understandable and only as visual as is necessary for the child to be interested. The aim of the paper is to provide guidelines for the design of educational posters that are interesting to children and increase learning effectiveness.

Originality / Practical implications. The use of posters created according to the psychological needs of children in the teaching / learning process will increase the efficiency of knowledge acquisition.

THE INTERIOR OF NATURAL MATERIALS: THIS IS WHAT NATURE HAS GIVEN

Aistė Kubiliūtė,
dr. Inga Valentinienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Arts Academy

Research purpose. Not so long ago, home construction was associated with quite harmful practices such as the use of asbestos or lead. Those days are now a thing of the past, but many artificial materials are still potentially dangerous. Natural materials are the best and safest choice. Research and recommendations for the design of interiors from natural finishing materials will help to create the right interior environment that has a positive effect on both physical and mental health. So, the aim of the research is to find out what 10 natural materials are and find out the advantages of wood, bricks and stones and their use.

Keywords: interior design, natural materials, psychophysiological health

Research Methodology. Empirical research, qualitative research, analysis of scientific literature.

Results / Findings. Once any natural finishing materials have been identified, such as criteria or requirements for interior design, materials that may have different effects on the health and emotional state of natural materials and clarifying materials must comply with the recommended design of interior and natural finishing materials.

Originality / Practical implications. In an age where progress is not always equal to well-being, everyone is making an effort to foster their health. The effort is mainly focused on diet and exercise, forgetting a very important aspect - the focus on the substances that constantly surround a person in his living environment.

OBJECT AND IT'S SHADOW

**Rok Bezjak, Julija Čerček, Katja Kavčič, Hana Kuntič,
Viktorija Küplen, Brano Martinovič
Vlasta Čobal Sedmak (supervisor)**
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College

Research purpose. Content presentation of the subject „Presentation techniques“, which is carried out at the Higher Woodworking School in Maribor, majoring in Material Design.

Keywords: background, color, contrast, design, figure, graphic design, poster, product, shape, typography

Research Methodology. Visual communications are an important part of our everyday life because we receive and perceive information from the environment through the visual field. A good designer is aware of this and designs products with knowledge of both art theory and the psychological effects of visual perception. In the subject Presentation Techniques, we get to know these laws in practice, raise their awareness and learn how to use them. The process includes the basics of drawing objects in perspective, understanding their structure and placement in space, designing your own product design according to given design guidelines, to a graphically designed poster representing the designed product. In addition to freehand drawing, the exercises we learn in the process are: composition of shapes in square format and object-background relationship in collage and graphic computer programs (Gimp, Photoshop), learning about color and its interrelationships, typography, developing your own logo, computer 3D modeling, integrated poster design.

Results/ Findings. First exercise: Designing an object of your choice - a bowl or set of salt and pepper. Given starting points are a square and a circle, or a cube and a sphere. Geometric shapes that represent the contrast between sharp and round, inorganic and organic need to be combined into one shape. The ideas should be sketched on paper, and then the chosen idea should be drawn in perspective so that the idea of the object is clearly shown. The product should also be made in the form of a model.

Second exercise: The relationship of object and background. The object is the outer outline in the perspective of the drawn object from the first exercise (as its shadow). The object is drawn and cut out of black paper. The sizes of the cut-out object range from small (as a dot) to large (as a plot). Several objects of the same size are cut out and placed on a white square format (21x21cm) to form a composition. When setting up, the object and the background must be in an equal relationship, and special attention is paid to the background, which forms new shapes in relation to the placed objects. The relations of both a dot and a plot on a given format are observed. Expressed relationships between objects and format must be: small, large, equivalent, difficult, light, static, in motion.

Third exercise: Color. The starting points for creating compositions are the same as for the second exercise, except that the colors are included here in a way that further emphasizes it (e.g. the use of spatial keys: warm-cold, light-dark, aerial perspective). Compositions must contain all types of color contrasts such as: color versus color, light-dark, warm-cold, complementary, simultaneous, qualitative and quantitative contrast. In any case of contrast of your choice, its degree of difference is reduced to the minimum resolution, and a change in the relations between both the elements and the background is observed.

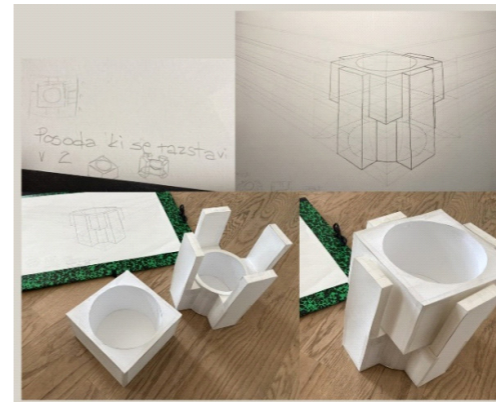
Fourth exercise: Typography. The product is named with one word (noun), or two (adjective and noun). Depending on the character of the product, or the meaning of the word, the font is selected and the source of the origin and characteristic design features are found. From the letters of the name, a composition is formed according to the same principles as in previous exercises. Caps can be exposed and highlighted.

Fifth exercise: Logo. The base is either the initials of the name or the name of the company. The logo can be abstract. Ideas are sketched on a piece of paper with a pen. The base is a construction grid designed in a golden ratio. When designing, both a ruler and a compass are used as needed. Once the idea is conceived, further development is transferred to the computer and further graphically processed. When designing the logo, all the

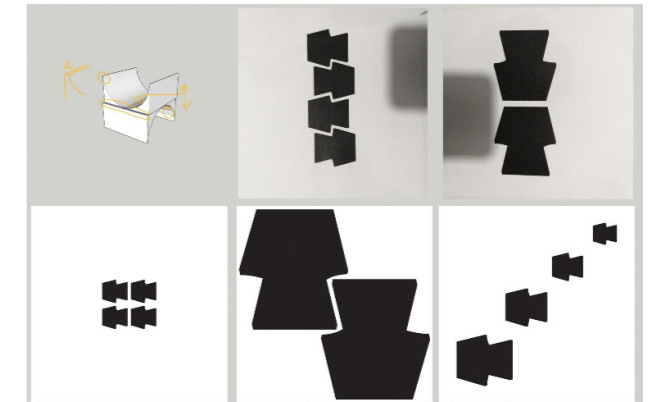
acquired knowledge is used, with an emphasis on the relationship between the character and the background, positively - negatively.

Exercise 6: Poster. The designed product is presented. In addition to the true image of the product, the composition must include its name and logo. The poster is a synthesis of the acquired knowledge of all exercises such as: understanding the compositions in comparison with the background and the use of colors, purpose of typography and meaningful use of it in the context of the composition, the same as the logo.

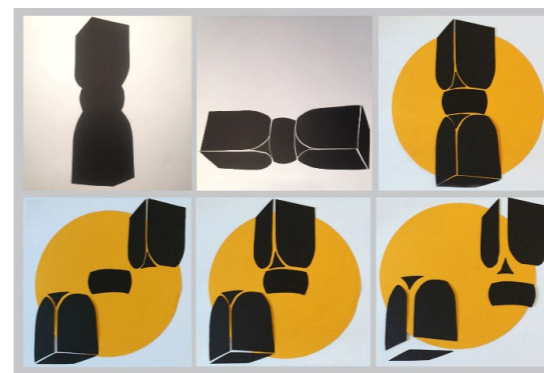
Originality / Practical implications. The results of exercises and products are shown in pictorial material that speaks only for itself.

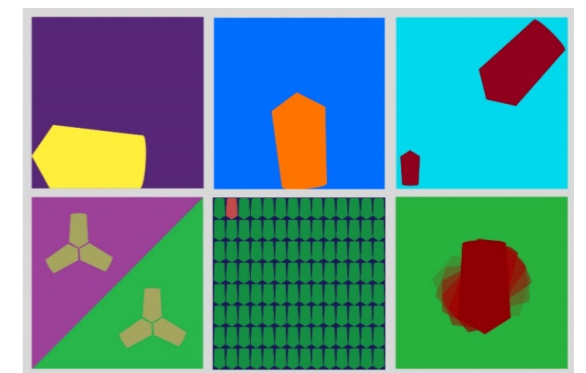
*Figure 1. Sketches, drawings and model
Author: Hana Kuntič*

*Figure 2. Compositions of object's shape
Author: Viktorija Küplen*

*Figure 3. Compositions of object's shape
Author: Julija Čerče*

*Figure 4. Compositions using colours contrasts
Author: Brano Martinovič*

*Figure 5. Compositions with letters
Author: Katja Kavčič*

*Figure 6. Creation logo
Author: Viktorija Küplen*

EXPLORING THE DESIGN LAWS OF ROCOCO AND HISTORICAL DECORATING TECHNIQUES

Alenka Brlogar
Martin Kline (*supervisor*)
Higher vocational college for wood and design, Wood technology school Maribor

Research purpose. In the context of cross subject integration we wanted to acquaint students with various historical technologies, design laws and various surface treatments.

Keywords: carving, fireplace clock, French pendula, gilding, imitation tortoise shell, oro povero, polierweiss, rococo, varnish

Research Methodology. Based on photographs of different versions of French pendule from the era of Louis XV the students each designed their own version of the object. According to the pedagogical objectives set, the most appropriate version was chosen, which the mentor further adapted to the capabilities of students, as most of them met with this type of theme for the first time. Also taking into account the limitations of students, the mentor carved the appropriate ornaments, which served as a template. In order of participation from every student in all stages of manufacturing and execution every student carved two or more pieces of ornaments by the template. In the end we chose the best products and merged them into a whole. On one clock students gilded previously carved wooden ornaments of glossy (watery) and matte (oil) gilding with 24 carat gold leafs and painted the casing with an egg temper which we repeatedly lacquered with a prepared alcoholic varnish, according to a recipe from the book: A Treatise of Japaning and Varnishing from authors Stalker and Parker from year 1686. The second clock was fully gloss silvered. With the technique of golden varnish (oro povero) the ornaments were imitated in gold, the rest of the frame was processed in the technique of imitated tortoise shell according to the procedure in the aforementioned book. The imitation of enamelled metal dial was made of wood and executed in polierweiss and the numbers were made over the stencil to the surface with a black bole.

Results / Findings. the students became acquainted and partially became familiar with the partly modified design characteristics of the French rococo. During planning they trained their drawing skills. When making the carpentry part of the clock case, they learned the basics of cabinet making. By carving ornaments, they gained experience using carving tools. During the surface processing of the clock they were acquainted with the historical gilding and painting materials and techniques. They can use gained experiences when making their own designed products.

Originality / Practical implications. It is a reinterpretation of a complexly designed product, which was not intended to create something original but served as a didactic tool for pairing and acquiring practical experienced students with historical furniture styles, materials and technologies. So it is not a design problem but a technological problem.

Picture 1. Carving wood ornaments
Author: Alenka Brlogar

Picture 2. Gilding
Author: Alenka Brlogar

Picture 3. Imitation tortoise shell
Author: Alenka Brlogar

Picture 4. Finished clocks
Author: Alenka Brlogar

DESIGN AND APPLICATION OF ART BASED ON PROJECTION MAPPING

Santa Katkevica,
Aina Strode (*supervisor*)
Rezekne Academy of Technologies, Atbrivosanas alley 115, Rezekne,
Latvia, LV-4600

Research purpose. To explore the project mapping impact on art design and application.

Keywords: Art, design, light, projection mapping

Research Methodology. Theoretical: studying and exploring the literature and the internet resources of a topic, empirical: analyzing analog in similar fields, qualitative and non-experimental: creating a survey to understand people interest in the topic

Results / Findings. Understand the impact of technology development on art installations – creating interactive performances with projection mapping.

Originality / Practical implications. Since the development and integration of computers and technology into daily life, artists have been experimenting with various media in the art process. The current challenge, is how to keep art occasions engaging and alluring for attendees, especially given that each passing year, a new cohort with a different level of technology sophistication participates. A report by IAEE (Exhibitions and Events Mean Business) states that “the elements of show design must evolve to engage this audience and drive their show experience and level of engagement”. With the rise of smartphones and social media, there have been several approaches to achieve this. Gamification, apps and live streaming have already proven themselves as strong tech supplements. Gamification provides a way to engage users and allows attendees to engage with a company’s history and offerings in a playful way. It often goes hand in hand with apps, as they have become ubiquitous and easy to access. With more social media platforms offering live streaming services, these too have found their way into the repertoire of engaging users at exhibitions and events. In addition to these technologies, virtual reality (VR) and augmented reality (AR) are seeing a lot of potential, as these are both new emerging technologies. VR, often seen as part of the gaming scene, immerses users into brand new virtual experiences, usually with the help of headsets. AR on the other hand compliments viewers surrounding, by overlaying it with designs and information. Another form of AR is combining projection mapping technology with interactive walls.

Innovative lighting projection and dynamic sound systems as well as adaptive object mapping solutions constitute a rapidly developing branch of projecting and multimedia technology. In order to make it possible to adjust the content to specific objects in the scene, it is necessary to correctly identify them and place them in the accepted frame of reference. Reconstruction and projection mapping enable specialist to bring virtual art media into real spaces, which can give spectators an immersive augmented reality experience. Viewer expect the light to be able to paint images that are as much as they can be to the imaginary reality. Lately new media artist create an illusion of being by mapping on surface of objects, structures, buildings and displayed in public spaces. A new trend of video mapping technology allow for interactive projection mapping to be used in public places for educational and entertainment purposes. Projections have been emerging as an important instrument for presentation and communication for all audiences distinctively.

CIANOTIPIJOS FOTOGRAFIJOS PROCESAS IR JO PRITAIKYMAS KŪRYBINĖJE VEIKLOJE

Greta Kalinauskaitė, Emilė Barauskaitė, Domantė Katauskaitė,
Svetlana Batura (*vadovė*)
Kauno kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Atskleisti cianotipijos proceso esmę, pritaikymą meninėje fotografijoje ir kitoje kūrybinėje veikloje.

Reikšminiai žodžiai: alternatyvūs fotografijos būdai, cianotipija, fotografija, fotografinis procesas, fotografinio vaizdavimo būdas, meninė fotografija

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė, empirinis tyrimo metu, panaudojant cianotipijos technologiją, sukurtos fotografijos, atlikta palyginamoji kūrinių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Cianotipijos procesas buvo skirtas 1842 m. anglų mokslininko ir astronomo Džono Heršelio kopijuoti užrašams ir diagramoms. Anna Atkins, dažnai laikoma pirmąja moterimi fotografe, cianotipijos technika dokumentavo augalus ir iš nuotraukų kūrė knygeles. Dabar šis procesas yra pritaikomas meninėje fotografijoje, interjero dizaine, inžinerijoje. Taip pat cianotipijos būdu galima atspausti ne tik nuotraukas, bet ir augalų kontūrus bei formas.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiuo tyrimu atskleidžiama cianotipijos proceso esmė, jo subtilybės. Parodomas praktinis jo pritaikymas – kokiais būdais, priemonėmis jis yra kuriamas. Pateikiamos tam tikrų priemonių alternatyvos. Pristatomi kitų menininkų bei studentų darbai, pateikiama jų analizė. Išsamiai paaiškinama, kaip cianotipijos procesas gali būti pritaikytas praktinėje kūrybinėje veikloje.

WOODEN FABRIC LAMP

Kim Hebar,
Vlasta Čobal Sedmak (*supervisor*)
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College

Research purpose. Presentation of the teaching contents of the alternative expressive techniques subject in the Wood Technology School Maribor in the design program.

Keywords: illuminant, lamp, light, textile, wooden fabric

Research Methodology. The assignment we were given was to create a light that would be useful and aesthetically designed. Our starting points were the relations between geometric shapes and their contrasts – the contrasts between soft and hard, sharp and round. We also had to predict how we will it. Although light is a part of our everyday a designer must know its characteristics that have to be taken into consideration while designing. With an illuminant or lamp, we are talking about ambient lighting that differentiates based on its purpose (direct, indirect). With that we can create a certain ambient or mood in a room and so affect the people in it. With that concept the first sketches were drawn. I implemented the contrast between shapes, between soft and hard, sharp and round and organic and inorganic as a theme. After the first consultations I also looked at the wooden fabric developed by Elisa Strozky. It is where I got the inspiration for the decision which I thought would be a good challenge regarding the planning and execution of the design.

Results / Findings. The first step was sketching. I came up with an idea of an illuminated cube that has a wooden mass spilling off it. The mass was meant to be fixed, so it had no way of moving. With consultations we came to the final shape which represents the contrast between hard and soft, organic and geometric, strict and playful, warm and cool. Next was the planning with basic measurements and the drawing of patterns. By printing the patterns using a 3D printer I was able to conclude that the “fabric” wrinkled the best with simple geometric shapes. Organic shapes need to have different shapes in one pattern so they can wrinkle effectively so I did not pursue that idea any further. Then I drew the chosen pattern in a computer program (AutoCAD) so that it was ready for laser cutting. At school we then cut the pattern out of 2 pieces of glued together veneer that were 1 mm thick. I was able to find a cube of plexiglass on the Internet, but it was clear. Because I wanted the shape of the cube to stand out more, I used some window foil on the inside to give it a matt effect. The fabric was glued on the outside. I made the fabric with gluing individual pieces of the pattern on white tulle. On top of the tulle, I placed the negative of the cut-out pattern that stayed in one piece. I used wood glue to glue the pieces on one by one. For more sturdiness I used one drop of super glue on each piece. I chose white tulle because it is a light color, and I wanted the light seeping through the lines between the wood pieces. The base of the lamp is the same width and length as the plexiglass box, the height 17 mm. In the middle a light bulb is sunk in with a channel for the cable so that it does not cast a shadow on the side of the box. I glued the fabric onto the box in a few places so that it is still flexible to further bring out the contrast between stiff and flexible, static and moving.

Originality / Practical implications. It can be used as a decorative and practical product that is something special. Wooden fabric can have many different uses and purposes and can be further developed into more complicated patterns.

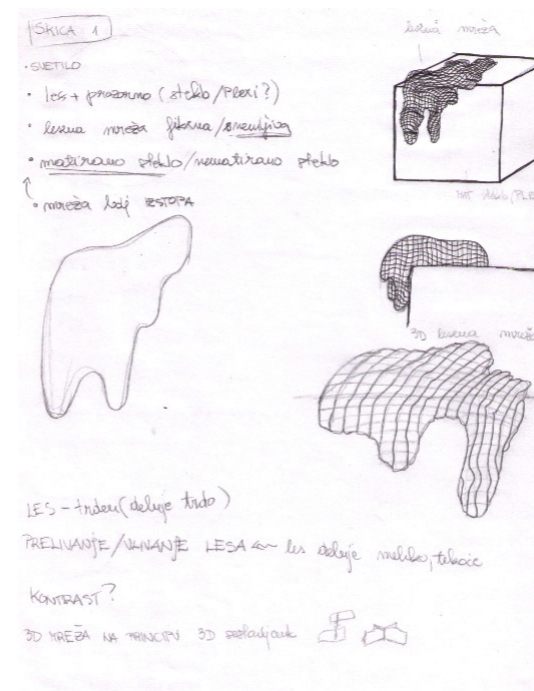

Figure 1. Original sketch
Author: Kim Hebar

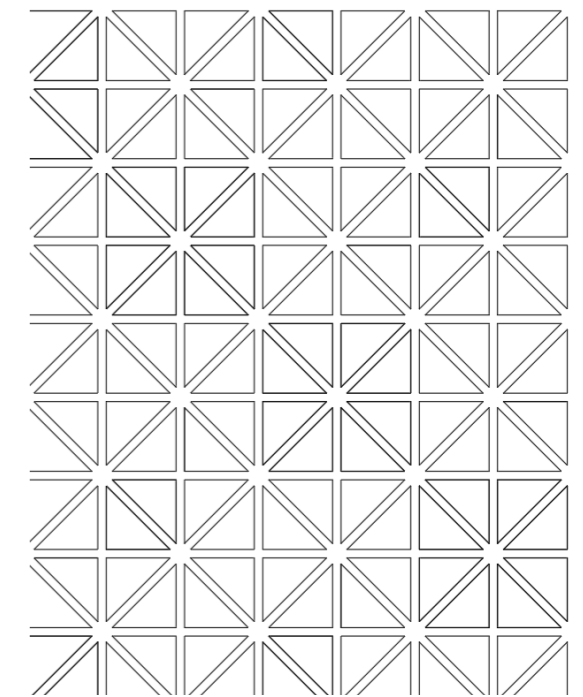

Figure 2. Chosen pattern
Author: Kim Hebar

Figure 3. Making the wooden fabric
Author: Kim Hebar

Figure 4. Finished product
Author: Kim Hebar

Figure 5. Wooden fabric
Author: Kim Hebar

THE CLASH WITH DESIGN

Dilyana Peeva, Petya Hristova, Katrin Teofilova, Eliza Domuzova,
Antoaneta Ilieva, Kalina Nencheva
dr. Theodor Liho (*supervisor*)
National Academy of Arts

Research purpose. No matter what, at the beginning of a new project, the designer has an exact vision of it, but as soon as the work starts, a lot of changes have to be made because of the client's demands, the technical execution or the creative workflow itself. At the end the design will be far, very far from where it started. What we want to prove is that these challenges are actually rather helpful than interfering and a designer must not be afraid of change or be sorry for the „wasted“ time.

Keywords: adaptation, changes, challenge, compromise, design, execution, problem solving, requirements, workflow

Research Methodology. The case study contains analysis of six different projects and their process – how they looked and worked at the start, how and why they were changed. We also examined the way we felt facing the demand of change, after we already have been used to the project idea and how we learned to let go unuseful matter. The problems we faced during our work are set into three groups, which we called „Expectation VS Reality“- changes we make because our work is just not working , „Design VS Execution“ - changes we make because of technical requirements and „Designer VS Client“ - changes we make because of client's (sometimes ridiculous) requirements.

Results / Findings. After all, the problems we solve and the difficulties we meet along the way actually help the quality and prove the objectiveness of the design we work on. Every choice we make about certain design depends on an exact circumstance and serves an exact need. Design is not all about making something pretty, it is about straight communication and helping others. We all together got to the conclusion that the true way to a great design is through change. Generating and trying variety of new ideas helps deciding which one of them works the best FOR the USER. The other inference we got up to is that a designer must not get attached to a certain idea, because that way finding out it is useless hurts much more. Sticking up to a design, which is not suitable for a certain purpose, or acting like the problem isn't there won't make the design any better at all.

Originality / Practical implications. This research might be helpful to anyone who is studying any kind of design. It might help students learn not to fall in love with their first design of a project.

DIZAINAS, KAIP PRIEMONĖ ĮVAIZDŽIO INTERPRETACIJOMS

Design as a tool for impression of image

RENGINIO „COMIC CON“ DALYVIŲ ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS MENINĖJE FOTOSESIJOJE

Diana Kvietkauskaitė,
Rasa Povilaitienė (*vadovas*)
dr. Jovita Dargienė (*vadovas*)
Kauno kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Stilizuojant japonų subkultūras bei *anime* personažus, sukurti renginio „Comic Con“ dalyvių įvaizdžius bei juos pateikti kūrybinėje, meninėje fotosesijoje. Iškelti uždaviniai: 1. Išanalizuoti asmeninio įvaizdžio sampratą bei apžvelgti jo kūrimo komponentus. 2. Išanalizuoti kokiomis meninėmis priemonėmis kuriami „Comic Con“ personažų įvaizdžiai. 3. Aprašyti Japonų subkultūras ir *anime* personažus.

Reikšminiai žodžiai: Anime, animacinių filmų personažai, „Comic Con“, „Cosplay“, Kosplėjus, japonų gatvės subkultūros, „Komiksų suvažiavimas“

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, Japonų gatvės mados ir subkultūrų, anime personažų formalioji ir naratyvinė analizės, tikslinės grupės apklausa.

Rezultatai ir / arba išvados. Darbe aptariama asmeninio įvaizdžio samprata ir jo kūrimo komponentai. Aprašoma, kokie personažai vyrauja „Komiksų suvažiavimo“ renginyje. Analizuojami bei kuriami nauji personažai aprašomi įvaizdžio kūrimo algoritmais, pagal įvaizdžio sudedamąsias dalis: faktūrą, rolę, kostiumą, antūražą ir istoriją. Išlaikant atpažįstamumo elementus ir stilizuojant Japonų gatvės subkultūras, personažams kuriami nauji įvaizdžiai. Kūrybinis rezultatas užsakovams išpildomas meninėje fotosesijoje, kurioje vaizduojamas sukurtas personažas remiantis animacinio filmo veikėjais ir Japonų gatvės subkultūromis (1-2 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Renginyje „Komiksų suvažiavimas“ dalyviai demonstruoja neįprastą madą bei originalumą, įsikūnydami į įvairių pasirinktų animacinių filmų anime personažus. Kuriant išskirtinį įvaizdį bei kostiumą, naudojamos šiuolaikinės japonų subkultūrų tendencijos, kartu išlaikant anime personažų atpažįstamumo bei išskirtinumo bruožus. Šiam unikaliam renginiui sukurti vieningą įvaizdį be įvaizdžio dizaino konsultanto pagalbos dažnam dalyviui yra ganėtinai sunku.

1 pav. Sukurtas personažas „Tylioji sėlintoja“
Aut. Diana Kvietkauskaitė

2 pav. Sukurtas personažas „Genijus
snaiperis“
Aut. Diana Kvietkauskaitė

WOODEN DRESS

Ana Viher, Michelle Vrbanic Nežka Piko,
Cvetka Hojnik, Dr. Martin Klinec (supervisors)
Wood Technology School Maribor, Higher Vocational Collage,
Maribor, Slovenia

Research purpose. In the Project week we have used the acquired theoretical knowledge from Art Theory, Freehand Drawing, Aesthetics and Presenting Techniques, which are professionally theoretical art subjects in a practical environment to bring the dresses from an idea to a final product. We have used the rules of freehand drawing, sketching, technical drawing and the universality of the language of art and colour studies, to design, make and evaluate our own product in an innovative manner. With the help of teamwork, we have made clothes inspired from nature.

Keywords: design of materials, fabric and wood, fashion, fashion design, inspiration, nature, practically used theoretical knowledge, project, screen printing, teamwork, veneer, wood, wood design, wooden dress

Research Methodology. Idea researching, idea sketching, researching of the materials, stylization of garment pieces, emphasizing of the individuality, forming of the final product, research of fabric in combination with wood.

Results / Findings. Development from idea to final product, emphasize on team work where team works independently but emphasizes on their own individuality.

Originality / Practical implications. The final product is a dress made for the female form, that combines different types of wood and fabrics. The presented dresses are made for different occasions. The Sunflower dress includes a sun design that is screen printed on ash veneer (Figure 1-4).

Figure 1 and 2: Teamwork: Michelle Vrbanic and Ana Viher

Figure 3 and 4: Teamwork: Nežka Piko and Urban Saletinger

„REIVO“ SUBKULTŪROS IR MODERNAUS ŠOKIO RAIŠKA ĮVAIZDYJE KLUBINĖS KULTŪROS KOMUNIKACIJOJE

Ema Totoraitytė
Violeta Dobrovolskienė (*vadovas*)
dr. Jovita Dargienė (*vadovas*)
Kauno kolegijos Menų akademija

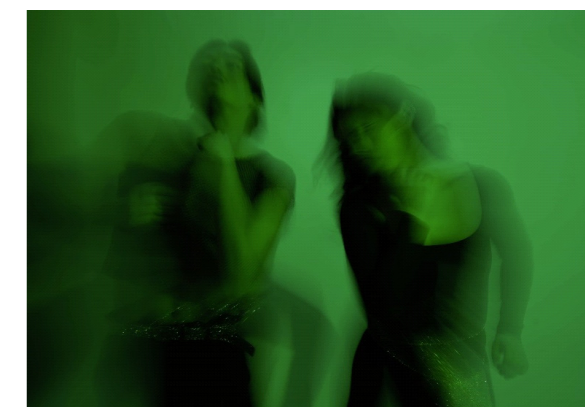
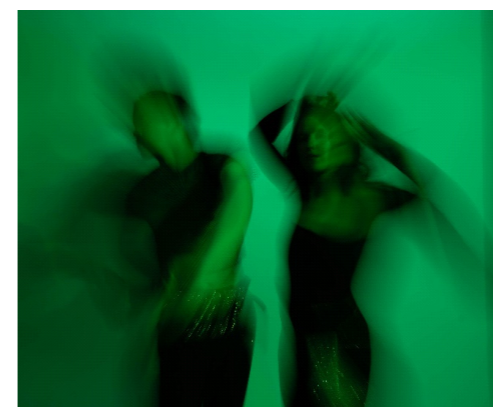
Tyrimo tikslas. Remiantis išanalizuotomis reivo subkultūros vizualinės išraiškos priemonėmis bei modernaus šokio raiška sukurti 10 skirtingų įvaizdžių, kurie atspindi reivo subkultūros ir modernaus šokio raišką šiuolaikinės klubinės kultūros komunikacijoje. Pateikti pasiūlymą užsakovui- Vaidui Mockaičiui.

Reikšminiai žodžiai: įvaizdis, modernus šokis, raiška, reivas, subkultūra

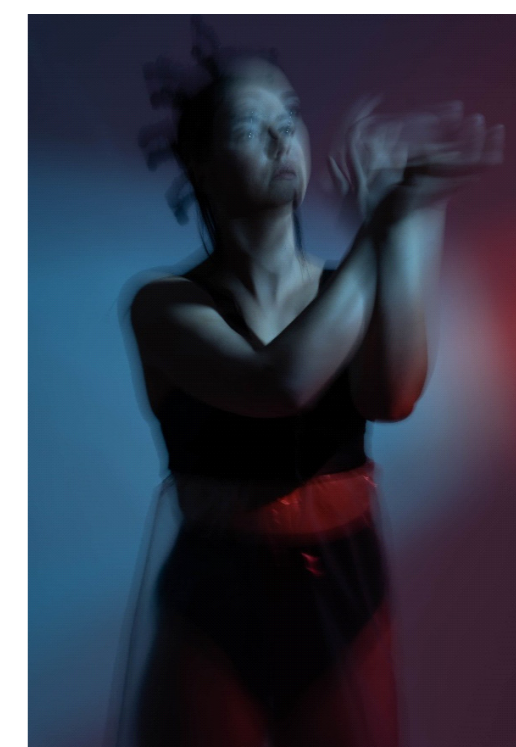
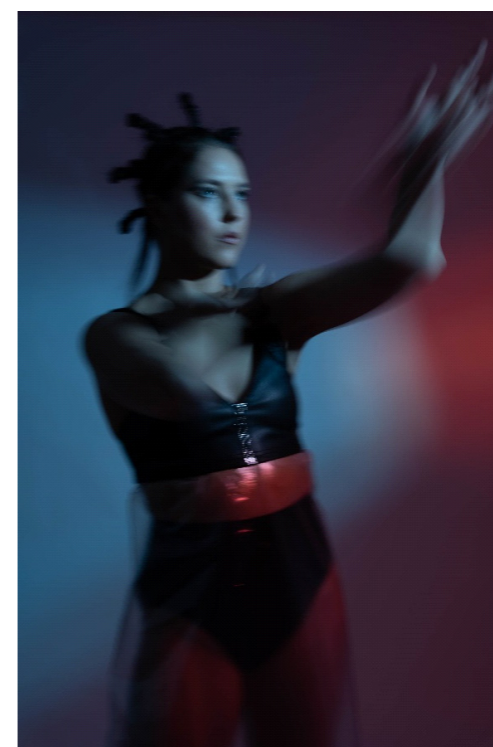
Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, iliustracijų formalioji analizė, apklausa interviu formatu.

Rezultatai ir / arba išvados. Istorinio konteksto bei vizualių pavyzdžių analizės parodė, jog reivo subkultūros ideologija bei vizualinė raiška yra neatsiejama nuo šokių kultūros. Šiuolaikiniame mene bei madoje galime išvystyti įvairių sąsajų su 1980 metais prasidėjusia reivo subkultūra, todėl darbo metu analizuojama reivo subkultūros bei modernaus šokio raiška įvaizdyje. Surinkti duomenys leido suformuoti kūrybinės tyrimo dalies koncepciją, kurios rezultatas 10-is įvaizdžių fotosesija.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Elektroninės šokių muzikos reivo subkultūros įvaizdžio raidos bei taikomojo ir vaizduojamojo meno vertė modernaus šokio kultūrai bei šiuolaikinės mados plėtojimui. Reivo subkultūros kostiumo sąsajos su šiuolaikinės mados tendencijomis- permatoma mada (angl. transparent fashion) (1 pav. a, b) ir cyberpunkas (angl. Cyberpunk, 2 pav. a, b). Kūrybinis rezultatas pateikiamas užsakovui muzikos prodiuseriui Vaidui Mockaičiui.

1 pav. „Techno“ . Su Permatomos mados detalėmis.
 Aut. Ema Totoraitytė

2 pav. Cyberpunkas
 Aut. Ema Totoraitytė

KARIUOMENĖS UNIFORMOS ATSPINDŽIAI MŪSŲ SPINTOSE

Giedrė Grinkevičiūtė,
dr. Jurgita Domskienė (vadovas)
Kauno Technologijos Universitetas, Mechanikos inžinerijos
ir dizaino fakultetas

Tyrimo tikslas. Kariuomenės aprangos istorinio tyrimo pagrindu atlikti charakteringų uniformos detalių pritaikymo kasdienėje aprangoje analizę.

Reikšminiai žodžiai: kariuomenė, mados istorija, uniforma

Tyrimo metodai. Remiantis empirinio mokslinio tyrimo metodologija atliktas istorinis apžvalginis kariuomenės aprangos tyrimas.

Rezultatai ir / arba išvados. Skirtingais istorijos laikotarpiais keičiantis žmonių gyvenimo būdui ir įpročiams, keitėsi ir apranga. Ne išimtis ir kariuomenė – tobulinamos technologijos, naujos medžiagos ir pasikeitęs karobos pobūdis lėmė uniformos spalvos ir modelių konstrukcijos bei technologinių sprendimų pakeitimus.

Naujovės karių ekipuotėje netruko paplsti ir kasdienėje civilių aprangoje. Marškinėliai, lietpaltis ar ikoniškieji aviatoriaus akiniai - tai tik kelios aprangos ir stiliaus detalės į mūsų spintą atkeliavę iš karo istorijos.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pranešime apžvelgti labiausiai paplitę drabužiai ir aprangos detalės, kurių ištakos slypi kariuomenėje. Apibendrinama analizė atskleidžia, kaip susiję skirtingi istorijos etapai, kariškos uniformos detalės ir jų paplitimas kasdienėje aprangoje ir šiuolaikinėje madoje. Technologinės naujovės, kuriamos tobulinant kariuomenės aprangą, sėkmingai integruojamos populiariuose aprangos asortimentuose apjungia nuolat kintančias situacijas ir aplinkas bei simbolizuoja mados galią asmei saviraiškai ir pokyčiams.

FESTIVALIAMS SKIRTŲ FUTURISTINIŲ ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS PASITELKiant ŠVIESĄ ATSPINDINČIAS BEI ŠVIEČIANČIAS MEDŽIAGAS

Milda Razulevičiūtė,
Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Dargienė (vadovai)
Kauno kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Ištirinėti futuristinio stiliaus istorinį kontekstą, pagrindinius elementus madoje. Pasitelkiant šviečiančias, šviesą atspindinčias medžiagas festivaliams „Pudra1444“, „Galapagai“ ir „Granatos Live“ sukurti 5 transformuojamų įvaizdžių, juos atskleisti meninėje - estetineje fotosesijoje.

Reikšminiai žodžiai: festivalis, futurizmas, įvaizdžio kūrimas, šviečiančios, šviesą atspindinčios medžiagos

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, empirinis tyrimas, naratyvinė ir lyginamoji analizės.

Rezultatai ir / arba išvados. Išskyrus esminius futuristinio stiliaus elementus bei apžvelgus ir palyginus žmonių aprangą festivaliuose, buvo sukurti įvaizdžiai fotosesijai, taip pat buvo įvykdyta fotosesija su 5 futuristinio stiliaus įvaizdžiais skirtais festivaliams lankyti.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šviečiančių elementų pagalba, gali būti kuriamas išskirtinis asmenų įvaizdis, kuris apjungtu festivalių, klubų ir kitų muzikinių renginių dalyvius. Tos pačios šviečiančios detalės galėtų tarnauti, ne tik kaip asmenį iš aplinkos išskiriantis elementas, bet ir kaip šiuolaikiška, patraukli jaunam vartotojui stiliaus detalė, kuri turėtų pridėtinę saugumo priemonę tamsiu paros metu.

ĮVAIZDŽIŲ KŪRIMAS REMIANTIS PASAKŲ PERSONAŽAIS, JUOS PRITAIKANT SKIRTINGUOSE FILMŲ ŽANRUOSE

Fausta Ulinskaitė,
Violeta Dobrovolskienė (vadovė)
dr. Jovita Kuzė (vadovė)
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti 10-ies įvaizdžių fotosesiją, joje atvaizduojant pasakų personažus skirtinguose filmų žanruose, remiantis siužeto įvykiais ir skiriamaisiais bruožais.

Reikšminiai žodžiai: filmai, įvairiapusiškumas, įvaizdis, personažai

Tyrimo metodai. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė, personažų vizualizacijų analizė taikant formaliąją ir naratyvinę analizes, kokybinis ir kiekybinis tyrimo metodas.

Rezultatai ir / arba išvados. Literatūrinių šaltinių aprašomoji analizė parodė, kad pasakų iliustravimas kaip reiškinys, iškilo XIX amžiuje. Tuomet pradėta pasakų personažus vizualizuoti rašytiniuose šaltiniuose. Jos metu taip pat buvo išsiaiškinta, kokie personažų vizualizavimo principai vyravo XX amžiuje bei kokie personažų įvaizdžiai jau yra ekranizuoti kinematografijoje. Darbo rezultatas – tai 10-ies skirtingų įvaizdžių fotosesija, kurioje vaizduojama pasakų personažai skirtinguose kino žanruose.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pasakos ir jų personažai yra neišsenkantis šaltinis, kuriame scenaristai, menininkai, artistai, filmų kūrėjai randa įkvėpimo naujiems projektams. Pasakų personažai kinematografijoje dažniausiai vaizduojami konkretaus žanro pasakojime, tačiau į jų sukurtas gyvenimo istorijas bei virsmą galima pažiūrėti nauju kampu. Darbu siekiama kurti pasakų personažų įvaizdžius, išskiriant konkrečius pasakų siužeto įvykius, kuriuos atitinkamai galima priskirti ir adaptuoti skirtingose kino žanrų tematikose. Gilinamasi į personažų įvaizdžio kūrimo procesus, ieškoma naujų idėjų istorijų ir konkrečių įvykių atvaizdavime, tai pritaikant kinematografijoje. Kūrybinio rezultato pateikimas užsakovei menininkei Rasai Strauzaitei – Barauskienei. Pasakų personažai pateikiami dramos (1 pav.), siaubo (2 pav.), kriminalo (3 pav.), komedijos (4 pav.) ir trileris.

1 pav. Jonukas ir Grytutė, dramos žanras
Aut. Fausta Ulinskaitė

2 pav. Jonukas ir Grytutė, siaubo žanras
Aut. Fausta Ulinskaitė

3 pav. Jonukas ir Grytutė, kriminalo žanras
Aut. Fausta Ulinskaitė

4 pav. Jonukas ir Grytutė, komedijos žanras
Aut. Fausta Ulinskaitė

ASMENS IŠKREIPTO IDENTITETO RAIŠKA BJAURUMO ESTETIKOJE SU MADOS PREKĖS ŽENKLU „TOMMAZO“

Kristina Baranova
Violeta Dobrovolskienė (*vadovas*)
dr. Jovita Dargienė (*vadovas*)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Remiantis žmogaus identiteto praradimo ir sutrikimo problematika, bei pasitelkiant bjaurumo estetiką, kuriama įvaizdinė fotosesija mados prekės ženklui „Tommazo“, kuri pritaikoma prekės ženklo meninei raiškai, siekiant pristatyti naujai tikslinei auditorijai.

Reikšminiai žodžiai: bjaurumo estetika, įvaizdis, komunikacija, marginali mada, prekės ženklas

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė, formalioji naratyvinė bei atvejo analizė, interviu apklausos tyrimas.

Rezultatai ir / arba išvados. Bjaurumo estetikoje pateikiama prekės ženklo „Tommazo“ kolekcija. Fotosesijos rezultatas išreiškia žmogaus vidinę būseną, kuomet asmuo nesugeba suprasti savo identiteto. Fotosesijų rezultate vaizduojamas žmogus yra nekonkretizuotomis kūno linijomis, anonimišku identitetu bei neapibrėžta lytimi (1 pav.). Kūno pozos, anturažas, koloritas bei androginiškas garderobas sukuria istoriją, kurioje vyrauja neigiamos emocijos.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Žmogaus identiteto raiškos problematikos aktualumas neslūgsta. Todėl tai tapo vienu iš pagrindinių tyrimų objektų filosofijoje, psichologijoje ir dailėje. Filosofai tyrinėdami žmogaus natūrą ir prigimtį stengiasi atsakyti į klausimą „kas yra žmogus?“. Psichologija tai nagrinėja per įvairias asmenybės aiškinimo teorijas. Tuo tarpu dailės istorijoje galima pastebėti pastangas žmogų kanonizuoti, o galiausiai priimti jo individualumą, kad ir koks šis bebūtų. Tyrimu siekiama perteikti aktualų savimonės klausimą - „koks gali būti žmogaus santykis su savo paties kūnu“? Atsakymas pateikiamas bjaurumo estetikoje, kadangi bjaurumas – tai neišvengiama ir nepanaikinama identiteto dalis. Asmuo, negebantis priimti grožio ir bjaurumo kompromiso aplinkoje ar savo identitete negali susikurti konkretaus aplinkos ir savęs vaizdo. Bjaurumo estetika remiamasi kaip įrankiu prekės ženklo „Tommazo“ komunikacijai, naujos auditorijos atradimui. Bandoma išsiaiškinti kaip kinta prekės ženklo komunikacija, kuomet keičiama kolekcijų nuotraukų emocijinė pateiktis.

*1 pav. Daiktiškumas.
Aut. Kristina Baranova*

REKLAMINĖ FOTOSESIJA JUNGIANT FOTOGRAFIJĄ SU MADOS ILIUSTRACIJA

Odeta Venslovaitė,
Rasa Povilaitienė, dr. Jovita Kuzė (vadovai)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Kuriant įvaizdinę fotosesiją juvelyrikos reklamos srityje, pateikti vizualinius sprendimus, aksesuarus pritaikant, kaip iliustracinius elementus.

Reikšminiai žodžiai: fotografija, juvelyrika, mados iliustracija

Tyrimo metodai. Išanalizuojamas mados iliustracijos naudojimas 2020/2021 m. komerciniais tikslais, pasitelkiant formaliąją analizę. Žymiausių juvelyrikos gamintojų reklaminės 2021 m. fotosesijos nagrinėtos formaliąją naratyvinę analizę.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta mados iliustracijos raidos istorija, leido suprasti jos kitimo priežastis, kurias lėmė prisitaikymas prie kintančios visuomenės, technologijų tobulėjimo ir dominavimo. Pradėjus naudoti fotografiją mados pasaulyje, iliustracija įgavo daugiau laisvės, tapo tam tikra saviraiškos forma.

Gilinantis į juvelyrikos dirbinių reklamą, pastebima, kad yra sudėtingiau įvykdyti kūrybišką fotosesiją, rizikuojant užgožti papuošalą kitomis detalėmis, ieškoma būdų reklamuojamą produktą pateikti originaliai, išsiskirti iš minios. Dėl šios priežasties didieji mados namai atgaivina mados iliustraciją reklamuojant savo kuriamus produktus.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Kylantis skaitmeninių iliustracijų populiarumas, tampa patrauklus ir mados dizaineriams. Kūrėjai ieško būdų sudominti ir pateikti savo produktą kuo patraukliau, o mados iliustracija puikiai atliepia šį siekį. Šiame darbe iliustracija naudojama vaizduojant patį aksesuarą, o ne kaip pagalbiniis anturažo variantas. 2020 metais pasaulis pasikeitė ir iškilo daug kliūčių ir grėsmių organizuojant fotosesiją su komanda dėl iškilusios COVID-19 įtakos. Todėl tai yra puikus laikas atgaivinti mados iliustraciją, kuri būtų pasitelkiama priešiant ant sukurtų nuotraukų. Kuo šis būdas pranašesnis už įprastą fotosesijos formatą? Taip yra sutaupoma laiko, nereikia keliauti į parduotuves ar pas užsakovą pasiimti reklamuojamo produkto, nes jo atvaizdavimui reikia gauti tik paprastas nuotraukas, pagal kurias bus piešiamas produktas. Taip pat šis būdas suteikia galimybę bendradarbiauti su žmonėmis iš viso pasaulio. Nesvarbu, kur yra užsakovas ir reklamuojamas produktas, darbas nuotoliniu būdu jau tampa kasdienybe, ne išimtis ir veikla su fotosesijomis. Tačiau pats svarbiausias aspektas yra išskirtinumas, kuris yra viena svarbiausių vertybių, šiandieninėje reklamos industrijoje. Mados iliustracija suteikia galimybę į produktą pažvelgti kaip į meno kūrinį ir atkreipti žiūrovo dėmesį. Fotografijos ir mados iliustracijos sintezė šiuos bruožus dar labiau sustiprina.

ĮVAIZDINĖ MENINĖ FOTOGRAFIJA ATSKLEIDŽIANTI ŠEIMININKO IR JO ŠUNS EMOCINIŲ RYŠĮ

Raminta Kuncytė,
Rasa Povilaitienė (vadovas)
dr. Jovita Kuzė (vadovas)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Įvaizdinėje meninėje fotosesijoje atskleisti žmogaus ir šuns emocinį ryšį, pasitelkiant naujausias mados tendencijas bei spalvų psichologiją.

Reikšminiai žodžiai: asmuo ir šuo, emocijos, spalvos, 2021 metų mados tendencijos

Tyrimo metodai. Literatūros šaltinių aprašomoji analizė; šuns vaizdavimo sampratos istorijoje tyrimas, šuns emocinio ryšio psichologinė/sociologinė analizė, emocijų ir spalvų teikiamo įspūdžio analizė, 2021 metų mados tendencijų apžvalga. Pasirinktų modelių profilio ir užsakovo „Modern Dog“ analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Įvykdyta baigiamojo darbo kūrybinė dalis – fotosesija.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šuo – pirmasis žmogaus draugas. Tai seniausias, XII – VII tūkstantmetį pr. Kr. prijaukintas naminis gyvūnas, kurio svarba yra išlikusi iki pat šių dienų. Šiandien, žmonės dažniausiai keturkojus augina norėdami išvengti vienatvės, dalintis savo jausmais ar pajvairinti gyvenimo būdą. Sakoma, kad tai vienas iš artimiausių partnerių, su kuriuo yra praleidžiama daugiausiai laiko, kartu atsiranda stiprus emocinis ryšys. Ši bendrystė gali pagerinti socialinius tarpusavio santykius – sustiprinti pagarbos, pasitikėjimo ir empatijos jausmus. Visapusiškai, tai siejama ir su pačia psichologija. To pasekoje, darbo tyrimo dalyje nagrinėjama apie gilesnius žmogaus ir šuns, realių šeiminių ir jų keturkojų santykius. Pasitelkiant spalvų psichologiją, madą ir praktiškai atliekant įvaizdinę meninę fotosesiją, siekiama perteikti žmogaus ir šuns draugystės grožį. Žinoma, orientuojamasi ir į užsakovo poreikius – JAV žurnalą „Modern Dog“ (iš angl. k. „Šiuolaikinis šuo“). „Modern Dog“ – yra jauno mąstymo, madingas žurnalas, kuriame pateikiama įdomi ir naudinga informacija šunų savininkams ir mylėtojams. Leidinyje, tiek internetinėje, tiek spausdintinėje žurnalo versijose – galima rasti straipsnių apie naujausias šunų tendencijas, geriausias šunų aksesuarus, į šunį orientuotą meną, išskirtinius interviu su garsių šunų savininkais, šunų psichologija, veislių profilius, šunims tinkamas atostogų vietas ar net apie geriausias šunų trenerius. Darbo pritaikomumas galimas ir fotosesijose dalyvavusiems modeliams – asmeninių interjerinių erdvių užpildymas / papuošimas – šeimnininko ir jo keturkojo bendros draugystės prisiminimams atminti.

**VIVA LA FORMA.
BAG FROM IDEAS TO REALIZATIONS**

Rok Bezjak, Brano Martinović, Julija Čerček.
Cvetka Hojnik, (supervisor),
Martin Klinc, Igor Hovnik (Practical realization)
Wood Technology school Maribor, Higher Vocational College

Research purpose. As part of practical training, we also conducted a project week at the school. The combination of theory and practice acquired during the study in the first year of materials design was combined and used excellently in the manufacture of handbags. The work process counted all stages of design, from the idea to the final implementation-product. A wooden bag is a very broad concept that posed a challenge for every student on how to display wood, its warmth, multicolor in the most creative way possible. In this article, we present three bags for different purposes, made of different materials and different shapes. We often combined wood with textile materials, and also used different manufacturing methods, which we will present in our presentation. In designing the shapes of handbags, we focused on the prototypes that we know can illustrate the female or male principle of construction, design. Both Julija and Brano represent the sphere as the basic form of a handbag, which means femininity, tenderness and mystery, and is intended for evening outings or special occasions. Rok chose a rectangle for the shape. A rectangle is obtained by summing squares and, according to art theory, means a male figure, hard, stable, massive. His handbag is intended for the male population, it is a business bag made specifically for painters. We found out, proud of ourselves, that we can carry out a demanding project on our own in the first year.

Keywords: applications, bag, bags, circle, final product, from idea to project, idea, making, man, practical education, product, production, project week, square, skeleton, textile material, transparency, veneer, woman

Research Methodology. Research on a given topic, searching for ideas, sketching ideas, stylization, researching materials, prototyping, making the final product, individuality.

Results / Findings. Developing an idea to the final product.

Originality / Practical implications. The practical consequences are practical products, bags of different sizes and shapes, made of different materials and for different purposes.

Figure 1,2. Product: Women bag. Author: Brano Martinović

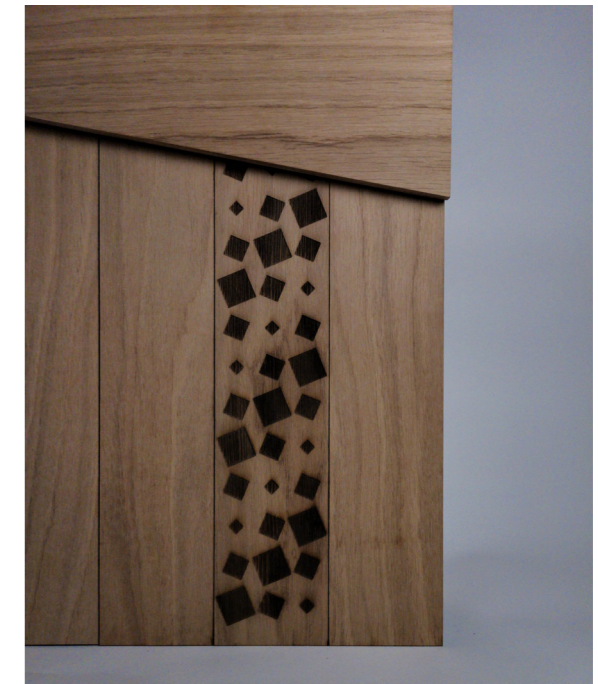

Figure 3,4. Product: Man bag. Author: Rok Bezjak

Figure 5,6. Product: Women bag. Author: Julija Čerček

DIZAINO TYRIMAI IR ATRADIMAI GYVENIMO MIESTE GEROVĖS ATŽVILGIU

Design research and discoveries in relation to the
well-being of urban life

IŠMANŪS INFORMACINIAI PILONAI KAUNO DAUGIABUČIŲ RAJONUOSE

Alina Fedorinina
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti išmanų, informacinį, šiuolaikinį piloną, skirtą greičiau ir lengviau rasti ieškomo namo daugiabučių rajone.

Reikšminiai žodžiai: daugiabučių rajonų išplanavimas, informacinių stendų dizainas, interaktyvių stendų dizainas, šiuolaikiniai pilonų dizainas

Tyrimo metodai. Atlikta atvejo analizė, kurios metu buvo analizuojamas didžiuosiuose prekybos ir pramogų centruose „Mega“ bei „Akropolis“ esantys informaciniai pilonai, analizuojamas jų pritaikomumas panaudojimui lauke (funkcionalumas, atsparumas atmosferos poveikiui, konstrukcinių medžiagų tinkamumas). Empirinio tyrimo metu taip pat buvo nagrinėjami išmanių technologijų įrenginiai bei jų pritaikomumo galimybės įprastiniams pilonams. Atlikta mokslinės literatūros analizė, Kauno daugiabučių rajonų teritorijų (bendrujų) planų analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimas skirtas socialinei miesto gyventojų problemai, ieškant objekto adreso daugiabučių rajone, spręsti. Nevietiniams žmonėms sunku rasti reikalingą namą daugiabučių kvartaluose. Žmonės užtrunka nemažai laiko vaikščiodami ratais, kol randa tikslą. Ne visi gali pasinaudoti navigacijos programa telefone, o ir ji ne visuomet nuveda teisingai. Jokių nukreipiamųjų ženklų pačiuose rajonuose nėra, be to yra nemažai namų be numeracijos. Kai kuriuose rajonuose namai yra labai panašūs. Su šia problema susiduria ne tik praeiviai, bet ir įvairių specialybių atstovai: kurjeriai, vairuotojai ir pan. Dar dažniau patiriama ši problema tamsiu paros metu.

Atlikus Kauno 1970-1980 m. statybos daugiabučių rajonų – Šilainių, Eigulių, Kalniečių ir Partizanų palyginamąją analizę, ištyrus išplanavimo specifinius bruožus bei dėsningumus, paaiškėjo, kad šią problemą galima išspręsti tam tikruose rajonų strategiškai naudingiausiuose lokaciniuose taškuose įrengus informacinius pilonus.

Apibendrinant mokslinėje literatūroje išdėstytus faktus, išanalizavus esamų pilonų techninius parametrus bei pabandžius teoriškai pritaikyti skaitmeninę įrangą, galima teigti, kad tokiuose rajonuose orientacijos optimizavimui labiausiai tinkamas naujo dizaino įrenginys būtų – išmanus / skaitmeninis pilonas.

Tobulinant ir naudingiau adaptuojant Lietuvoje esančius informacinius pilonus reikėtų skaitmenizuoti, įrengiant virtualius audio žemėlapius bei į ieškomą objektą žemėlapyje nukreipiančias LED rodykles. Piloną valdyti galima ne tik įvedant adresą klaviatūra, bet ir balsu. Nurodžius namo adresą, ekrane parodomas kelias kaip pasiekti tikslą. Taip pat ši informacija būtų įgarsinama, kad silpnai matančiam ar prastą orientaciją turinčiam žmogui padėtų rasti reikiamą vietą. Visi duomenys pateikiami įvairiomis kalbomis, kad pilonu galėtų naudotis ne tik Lietuvos piliečiai. Šviečiančios pilono LED rodyklės padėtų žmonėms rasti reikiamą namą net tamsiu paros metu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Remiantis tikrais faktais parengtas naujo dizaino pilono ir jo funkcijų projektas bei pateiktos naujo dizaino ir funkcijų pilono integravimo Kauno miesto rajonuose vizualizacijos bei planai. Modernūs, išmanūs pilonai, įrengti kvartalo gatvėse, palengvins ir pagreitins reikiamo objekto paiešką daugiabučių rajone.

NAUJAS LAUKO ATLIEKŲ KONTEINERIŲ DIZAINAS, MIKROBŲ PLITIMO MAŽINIMUI

Jonas Bakas
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti naują lauko konteinerių, kurių paviršius ilgą laiką išliktų sterilus ir kuriuos būtų patogiau naudoti, dizainą.

Reikšminiai žodžiai: atliekos, bakterijos, higiena, konteineriai, mikrobai, švara

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizė, taikyti faktiniai bei teoriniai metodai.

Rezultatai ir / arba išvados. Vos ne kiekvieną dieną žmogus susiduria su šiuo veiksmu. Norint išmesti šiukšlių maišą į atliekų konteinerį, reikia liesti purviną, bakterijomis aplipusį dangtį. Taip yra dėl to, kad niekas konteinerių dangčių nenuvalo ar nenuplauna. Taip laikui bėgant, kai daug žmonių liečia tą patį konteinerio dangtį, susikaupia ne tik purvas, bet ir delnų prakaitas, plinta nuo atliekų paliktos bakterijos. Šiais laikais tai yra problema, nes gyvename pandemijos laikotarpiu, kai bakterijos ir mikrobai plinta itin greitai, jei žmonės nesilaiko higienos reikalavimų. Dešimtys, o gal net šimtai žmonių kiekvieną dieną išmeta keletą kilogramų atliekų į tą patį atliekų konteinerį. Kadangi lauko konteineriai nėra valomi ar higieniškai prižiūrimi, žmogus nuolat rizikuoja užsikrėsti. Tokiu tempu gali sparčiai plisti žalingi mikroorganizmai, ypač epidemijos metu, kai jie yra itin grėsmingi.

Problema gali būti išsprędžiama panaudojus nuspaudžiamus kojų pedalus, kurie dažnai taikomi mažoms, naudoti namuose skirtoms šiukšlių dėžėms. Nuspaudus pedalą, pasikeltų dangtis ir tuomet nereikėtų liesti jo rankomis. Tai smarkiai sumažintų mikrobu plitimą. Kojų pedalai yra geriau, nei dangčių pašalinimas. Tenka matyti paliktus atvirus konteinerius. Atviri dažnai jie paliekami todėl, kad gyventojai nenori jų liesti dar ir uždarymui. Tuomet atsiranda dar viena problema – pradeda sklįsti blogas kvapas, kuris dvelkia nuo pasenusių maisto atliekų. Kadangi, kaip žinoma, konteineriai strategiškai pastatyti šalia daugiabučių, kad atliekų rūšiavimas būtų patogus kasdieniniam gyventojui, tad kvapui sklindant, atsiranda daug nepatenkintų daugiabučių gyventojų. Ypač vasaros metu, kai klimatas šiltas, toks dvokas tampa dar intensyvesnis. Be to, į prastai uždarytą ar atidengtą konteinerį patenka lietaus vanduo, kuris tik paskatina puvinimo procesą bei gyvūnai, kurie jau gendančias maisto atliekas ištašo po kiemus bei dar plačiau išnešioja bakterijas. Taigi, būtiną atliekų konteineriui dangtį galima būtų valdyti koja – paspaudus specialiai įtaisytą pedalą bei ant dangčio įtaisant pagalbinę, sidabro jonais padengtą, rankenėlę.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Lietuvoje ir užsienyje atlikti moksliniai tyrimai parodo, kad sidabro jonais padengti elementai, kuriuos liečia žmogus, padeda užkirsti kelią mikrobu ir bakterijų plitimui. Atliekų konteineriai su uždaru dangčiu ne tik padeda sumažinti sklindantį blogą atliekų kvapą, bet apsaugo žmogaus sveikatą bei aplinką nuo užteršimo. Kojų pedalai ir padengtos sidabro jonais dangčių rankenėlės padėtų suvaldyti grėšiančias taršos bei žmogaus sveikatos problemas.

SLIDI GRINDŲ DANGA VIEŠOJO SEKTORIAUS OBJEKTŲ PATALPOSE IR PRIEIGOSE

Deimantė Rūkštelytė
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Pateikti rekomendacijas tinkamam grindų dangos apdorojimui, pasitelkiant nustatytą technologiją ir taip apsaugant viešojo sektoriaus objektų lankytojus nuo sveikatos sutrikdymo, ypatingai esant šlapioms oro sąlygoms.

Reikšminiai žodžiai: grindų konstrukcinės medžiagos, grindų paviršiai, grindų paviršių paruošimas, kritimai, slidi grindų danga

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros apžvalga, kurios metu tirti visuomeninės paskirties objektų grindų įrangos standartai ir saugumo reikalavimai, taip pat grindų įrengimo konstrukcinių medžiagų techniniai parametrai bei technologijų galimybės. Atvejo analizės metu atliktas didžiųjų Kauno miesto prekybos centrų įėjimuose įrengtų grindų dangos paviršių paruošimo bei papildomų apsaugos nuo slydimo bei drėgmės sugėrimo priemonių, stebėseną.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti esamo viešojo sektoriaus patalpų ir įėjimų prieigų grindų ir jų dangų privalumai ir trūkumai bei išanalizuoti esamų metodų, naudojamų slidžiai dangai tvarkyti, analogai.

Tyrimais nustatyta, kad viena iš dažniausiai pasitaikančių pagyvenusių žmonių sveikatos sutrikimų ir, netgi, mirčių priežasčių – kritimai. Nežiūrint to, kad judėjimui skirti paviršiai yra nesaugūs lauke – sutrupėję plytelės ir trinkelės, sutrukę ir duobėti šaligatviai, prastas apšvietimas – nesaugios judėjimo sąlygos sukuriamos ir visuomeniniuose objektuose – laiptai, kilimai, slidžios plytelės ar kitos grindų dangos.

Šiame tyrime tirtos pagrindinių viešojo sektoriaus interjeruose naudojamų dangų medžiagos, dangų tipai, dangų natūralūs bei dirbtiniai paviršiai, slidumo priežastys bei galimybės tinkamai paruošti grindis. Išanalizuoti reikalavimai, keliami saugioms grindims, atskleidžia, kad už saugumą ir tinkamą dangų parinkimą bei jų priežiūrą atsako viešojo sektoriaus valdytojai, kurie yra įpareigoti sudaryti tinkamas sąlygas ir užtikrinti saugią aplinką darbuotojams bei lankytojams.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šio tyrimo metu parengtos rekomendacijos viešojo sektoriaus objektams, siekiant sumažinti slidžios dangos riziką, pasirenkant atitinkamą grindų paruošimo būdą / technologiją. Pateikti grindų / jų dangų vizualizacijos, sudarytos pagal saugių grindų įrengimui skirtas rekomendacijas.

Dizaino pokyčiai, įvedus pritaikytą „sausų grindų“ sistemą viešojo sektoriaus patalpose ir įėjimų prieigose, sumažins slidžių grindų keliamą riziką sveikatai.

MAŽAS IR FUNKCIONALUS: OPTIMALŪS DIZAINO SPRENDIMAI MAŽO PLOTO VONIOS KAMBARIUI

Ema Poškutė
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Parengti rekomendacijas teisingam mažo ploto vonių kambarių įrangos planavimui.

Reikšminiai žodžiai: ergonomika, funkcionalumas, išplanavimas, mažas plotas, vonios kambarys

Tyrimo metodai. Atliktas empirinis tyrimas, kurio metu atlikti realūs daugiabučio vonios matavimai, atlikti skaičiavimai vonios įrangos optimizacijai bei sudaryti vonios interjero elementų brėžiniai. Kokybinio tyrimo metu buvo atliekama funkcionaliausio interjero įrangos schemos pritaikomumo analizė. Atlikta mokslinės literatūros, skirtos ergonominių reikalavimų, konstrukcinių medžiagų techninių bei saugumo reikalavimų ir standartų, analizė. Atvejo analizės metu atliktas realios Kauno miesto daugiabutyje optimaliai pagal visus reikalavimus įrengtos vonios vertinimas bei sudarytas elementų aprašymas.

Rezultatai ir / arba išvados. Tirtas Kauno daugiabučių vonios kambarių plotas, įranga ir funkcionalumas. Išanalizavus būtinas vonios kambario funkcijas ir apibrėžus ergonominius reikalavimus mažo ploto vonios kambariui, nustatyta, kad jeigu parinkta teisingų matmenų, tipų bei funkcijų įranga, mažo ploto vonios kambarys gali būti patogus ir funkcionalus gyventojams. Parengtos rekomendacijos mažo ploto vonios kambario išplanavimui.

Vonios kambarys atlieka ne vieną funkciją: turi būti vieta nusiprausti – praustuvas, dušo kabina arba vonia, vieta skalbiniams – skalbimo mašina bei skalbinių krepšys, spintelė higienos ir skambimo priemonėms. Dažnai ir taip mažos erdvės vonios kambariame įrengiama ir tualetų zona. Siekiant optimizuoti erdvę, išlaikant visas išvardintas funkcijas, rekomenduojama įrengti ne vonią, bet 900 x 900 mm dydžio dušo kabiną, pakabinamą ant sienos klozetą, kurio matmenys 550 x 650 mm, praustuva (dydis parenkamas adekvačiai vonios kambario dydžiui), spintelę montuojamą po praustuvu (pakabinama spintelė vizualiai padidintų erdvę), virš praustuvo, centruojant per simetrijos ašį, montuoti pakabinamą spintelę su veidrodinėmis durelėmis higienos reikmėms (veidrodis atlieka tiesioginę funkciją bei taip pat didina patalpos erdvę), mažagabaritę skalbimo mašiną 400 x 500 mm dydžio. Rekomenduojama, pagal galimybes, šalia skalbimo mašinos įrengti nešvarių skalbinių krepšį. Vonios kambariame reikalingas ir rankšluosčių džiovintuvas, kuris mažiausias rekomenduojamas 250 x 600 mm dydžio.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ergonomika svarbi visų tipų patalpų interjero planavime, ne išimtis ir vonios kambarys. Daugiabučiuose dažnai žmonės gyvena mažuose plotuose, tuo pačiu turi ir mažos kvadratinės vonios kambarius. Ne gana to, kad daug skirtingų funkcijų reikia sutalpinti viename mažame kambariame, tai dar kai kuriems iš jų reikia papildomos erdvės aplink, kad jie galėtų pilnai funkcionuoti. Pagal parengtas rekomendacijas gyventojai, įrengdami mažo ploto vonios kambarį, galės parinkti optimaliai patogią bei pilnai funkcionuojančią vonios kambariui skirtą įrangą.

DIZAINO IR KOMPOZICIJOS YPATUMAI: KLAIDOS, KURIŲ GALIMA IŠVENGTI DEKORUOJANT SIENAS IR LUBAS

Emilija Skurdelytė
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Parengti sienų ir lubų dekoravimo rekomendacijas, siekiant išvengti daugiausiai daromų klaidų interjero dizaine.

Reikšminiai žodžiai: dekoravimo klaidos, dekoravimo privalumai, dekoravimo trūkumai, interjero dizainas, lubų dekoravimas, sienos dekoravimas

Tyrimo metodai. Išanalizuota mokslinė literatūra, skirta interjerų plokštumų formavimui bei jų dekoravimui – būdai, medžiagos, technologijos bei psichofiziologinis reikšmingumas. Atlikta atvejo analizė – ištirti ir aprašyti keli atvejai, kai dekoruotos interjerų sienos ir lubos neatitiko reikalavimų. Atlikta kokybinė interjerų plokštumų dekoravimo analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti sienų ir lubų dekoravimo technikų, parenkamų medžiagų tipai ir kompoziciniai sprendimai bei nustatyti dažniausiai pasitaikantys privalumai ir trūkumai, įvardintos dekoravimo klaidos. Tyrimas atskleidė, kad norėdami pakeisti savo namų interjerą, žmonės bando savo jėgomis sukurti interjero dekoravimo elementus, patys dekoruoja sienas bei lubas ir dažnai susiduria su klaidomis. Dekoruoju neįlaikoma pusiausvyra, proporcijos ir harmonija, nesilaikoma eiliškumo parenkant spalvas, tekstūras ir pačias medžiagas.

Viena iš klaidų, kuri daroma dekoruojant interjerą – nudažomos patalpų sienos dar prieš atsikraustant arba prieš juos užpildant naujais baldais. Turint tūkstančius galimų dažų atspalvių, daug lengviau pritaikyti dažų spalvą, nei rasti su sienomis derančius baldus.

Kita klaida – sienų ir grindų dangos nesuderinamumas. Grindų dangų nėra daug, todėl pradėti kurti interjerą reikėtų būtent nuo jų. Taigi, tyrimo metu nustatytos interjero plokštumų, tokių, kaip sienų ir lubų, dekoravimo taisyklės, dėsniumai ir eiliškumas, kurių būtina laikytis norint sukurti emocionaliai tinkamą kokybiškam gyvenimui aplinką.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo metu sudarytos rekomendacijos teisingam interjero sienų ir lubų dekoravimui. Pagal parengtas rekomendacijas parengti interjero sienų ir lubų dekoravimo pavyzdžiai. Parengtas rekomendacijas galės naudoti ir interjero dizaino specialistai, ir privatūs asmenys, nusprendę patys dekoruoti savo namų interjerą. Jomis vadovaujantis, bus išvengta dekoravimo klaidų, kurios daro žalą ne tik interjero dizainui, bet ir žmogaus psichofiziologinei savijautai.

SOVIETMEČIO PALIKIMO FENOMENAS ŠIUOLAIKINIO ŽMOGAUS APLINKOJE

Ieva Sutkaitytė
Svetlana Batura (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sudominti ir atkreipti dėmesį į vieną labiausiai matomų sovietmečio pėdsakų urbanizuotoje aplinkoje - daugiabučius.

Reikšminiai žodžiai: daugiabučiai, monotoniškumas, sovietmečio architektūra, suvienodinimas

Tyrimo metodai. Atliktas teorinis, empirinis tyrimas, atlikta mokslinės literatūros analizė bei palyginamoji meno kūrinių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimu atskleista, kad visuomenė daugiabučių linkusi arba nemėgti, arba, tiesiog, nekreipti į juos dėmesio – nepastebėti. Tačiau yra kaltinamų, kurie sukūrė monotoniškiausią pastatytą aplinką žmonijos istorijoje, taip simbolizuodami aplinkos absoliutų suvienodinimą.

Sovietinis masinis būstų „tiražavimas“ yra prieštaringas, bet unikalus reiškinys. Sovietmečio idėja „pigiai, greitai, daug ir vienodų“ dar ir sąmoningai atitiko socialistinę ideologiją „neišsiskirti iš minios, būti lygiam su lygiaisiais“, todėl šią ideologiją galime matyti ir iki šių dienų – būtent, išlikusiuose daugiabučiuose, jų monotoniškoje architektūroje ir ne tik.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Daugiabučiai yra neatsiejama urbanizuotos aplinkos dalis. Visuomenė pripratusi prie mūsų šalies miestų kraštovaizdžių. Tačiau architektūra apima didelę dalį gyvenamosios ir socialinės aplinkos, joje atsispindi laikotarpio socialiniai, ekonominiai ir ideologiniai reiškiniai, kurie prisideda prie vietos identiteto suvokimo.

MIESTO GAIVINIMAS DIZAINO OBJEKTAIS

Augustinas Jonauskis
dr. Inga Valentiniene (vadovas)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Pateikti sprendimo būdus kaip naujai sukurti visuomenės poreikiams tinkamą erdvę, pritaikant naujus dizaino objektus bei instaliacijas, stigmatuotame ir apleistame Vilniaus miesto Pylimo gatvėje esantį skverą, dėl apleisto vaizdo bei funkcijos, vietinės bendruomenės pavadintame „Vilniečio kertelė“.

Reikšminiai žodžiai: apleistos miesto zonos, instaliacija, natūralios konstrukcinės medžiagos, organika dizaine, pavėsinės dizainas, skvero objektas, skvero projektas, stotelės dizainas, visuomenės poreikiai

Tyrimo metodai. Atlikta atvejo analizė, ieškant geriausio dizaino sprendimo apleistai Vilniaus miesto Pylimo gatvėje esančiam skverui. Išanalizuota teorinė mažosios architektūros projektavimui skirta literatūra. Empirinio tyrimo metu atlikti objekto vietos matavimai, parengti skaičiavimai, brėžiniai ir vizualizacijos.

Rezultatai ir / arba išvados. Pagal atliktą tyrimą ir sukurtą idėjos projektą, galima teigti, kad tam tikrose miestų zonose yra privalomas kapitalinis perorganizavimas, ypač jei tai liečia pačių bendruomenių interesus, dėl nesutvarkytos, apleistos lokacinės vietos (1 pav.). Laikai keičiasi, miestas tampa švaresnis ir inovatyvesnis, vis dažniau skelbiami dizaino ir architektūros konkursai originalioms idėjoms, neteikiant pirmumo mažiausiai įgyvendinimo kainai.

Atikus tyrimą parengtas dizaino projektas funkcionaliam, estetiškam ir patraukliam objektui Vilniaus miesto Pylimo gatvės vietai, kur buvęs malkų turgus, ilgainiui tapo benamių „parku“, o WC ir aplink jį esanti zona išradinčiai pačių vilniečių įvardinta „Vilniečio kertelė“, menančia asocialaus piliečio gyvenamą vietą.

Suprojektuota dviejų dalių erdvė: požeminės patalpos ir plotas esantis virš jų. Kiekviena dalis galėtų funkcionuoti ir autonomiškai, ir kartu.

Parengtas instaliacinės pavėsinės dizaino, paremto 70-ųjų metų autobusų stotelės charakteristikomis, projektas. Šios instaliacijos – pavėsinės – terasos projektu siekiama perteikti vientisumą, kuris organiškai jungtų terasos grindis, lenktą sienelę ir stogo konstrukciją (2 pav.). Siekiama naudoti natūralias konstrukcines medžiagas, pačią konstrukciją dengi natūralia mediena. Plastiškos formos, organiškai sujungtos konstrukcinės dalys, natūralios medžiagos sąmoningai traukia žmones naudotis tokiomis zonomis tiek rekreacijai, tiek ir susitikimams. Tokioje, dirbtinai sukurtoje gamtos oazėje, žmogus jaučiasi nevaržomas ir saugus. Tai siekis skatinti bendruomenę burtis, bendrauti, dalintis idėjomis, aktualijomis, naujienomis ar, tiesiog, kartu praleisti kuo ilgesnį laiką (3 pav.).

Antrai – požemei zonai parengtas projektas kokteilių baro „Ladys & Gentlemen“ (liet. „Ponios ir Ponai“) paskirčiai. Siūloma sukurti erdvę vakarojantiems mieste, šalia esančių muziejų bei galerijų lankytojams ar, tiesiog, norintiems atsipalaiduoti originalaus dizaino bare.

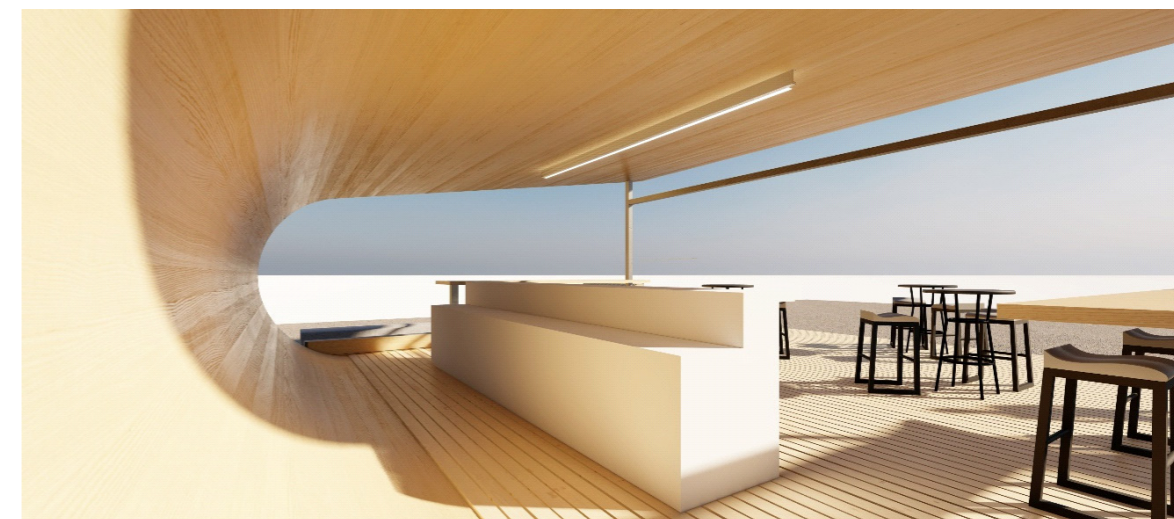
Dizaino tyrimo metu išanalizuoti vietiniai architektūriniai artefaktai ir išryškinti esminiai, išsaugojimo verti dizaino ir architektūros elementai, kad kūrybinė drąsa ir noras pakeisti sužalotą skvero erdvę neužgožtų buvusių objektų „įvelkant“ juos į naują šiuolaikinės kultūros ir estetikos apdarą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Viešos erdvės objekto, esančio prie pat gatvės, dizainas sąmoningai orientuotas į stotelės pavidalą ir funkcijos principą. Tai sustojimas, skirtas poilsiui ir atsikvėpimui, su socialinį bendravimą skatinančiu prieskoniu. Tai vienas iš pavyzdžių originaliems probleminių, apleistų ir dėl to atgrasių miesto erdvių pakečiams. Projekto pavyzdys pritaikomas įvairioms, nuo lokacijos nepriklausomoms, miesto erdvėms.

Pagal atliktą dizaino ir architektūros tyrimą parengtas projektas bus realiai įgyvendinamas.

1 pav. Apleistas skveras Vilniaus miesto Pylimo gatvėje. Aut. Augustinas Jonauskis, 2021

2 pav. Organiškų formų „stotelės“ fragmentas. Aut. Augustinas Jonauskis, 2021

3 pav. „Stotelės“ projektas. Aut. Augustinas Jonauskis, 2021

GYVENIMO KOKYBĖ IR EKOLOGIJA: TVARUMO PRINCIPŲ TAIKYMAS INTERJERO DIZAINE

Jonė Jakštaitė
dr. Inga Valentiniienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Atskleisti tvarumo principų taikymą interjero dizaine.

Reikšminiai žodžiai: ekologija, darnumas, interjero dizainas, tvarumas, tvarumo principai, žiedinė ekonomika

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros apžvalga, kurios pagalba išsiaiškinta kokiais kriterijais apibūdinami ekologiški dizaino objektai, kokia gamyba ir kokia gyvavimo baigtis tokių objektų turėtų būti. Atlikta palyginamoji analizė, atskleidusi kokios medžiagos yra tinkamos interjero dizaino objektų kūrimui. Kokybinio tyrimo metu nustatyti reikalavimai bei parengtos rekomendacijos optimaliai tvariems dizaino elementams projektuoti bei juo naudoti gyvenamojoje erdvėje.

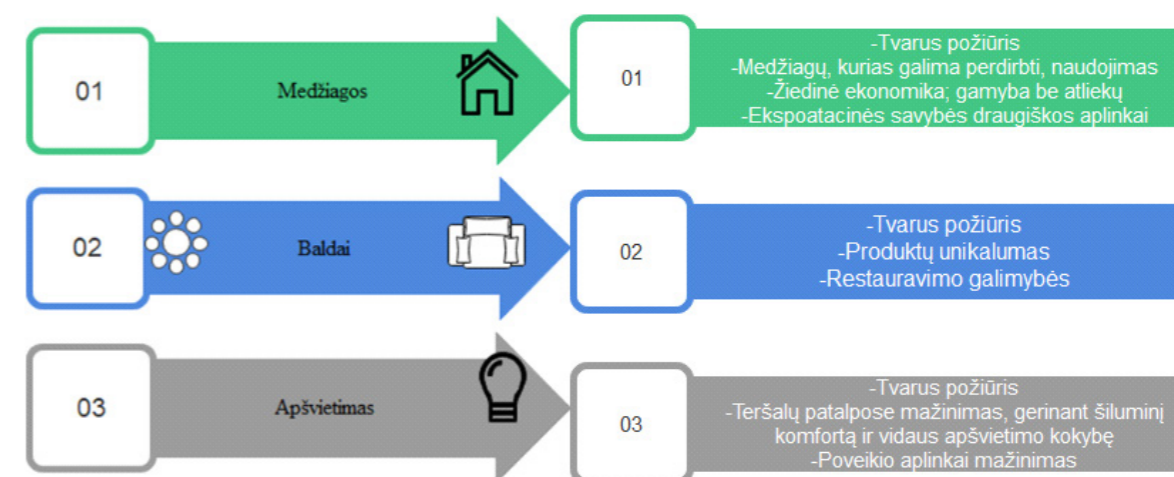
Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta tvaraus dizaino sampratos analizė atskleidė, kad literatūros šaltiniuose tvarumui yra pateikiama artimų terminų, kaip „darnumas“, „ekologija“, o tvarus interjero dizainas apibrėžiamas kaip visuma medžiagų ir visų sistemų, siekiant jas integruoti į visumą bei mažinant neigiamą poveikį ne tik vidaus patalpoms, bet ir gyventojams kuo ilgesnį laiką. Apibendrinant tvarumo principus interjero dizaine, galima teigti, kad tvarumo principai daugiausia siejasi su tvarių požiūriu į aplinką, žiedinės ekonomikos tikslus, gamybos be atliekų, perdirbimo ir restauravimo galimybėmis, didinant teigiamą poveikį patalpų aplinkos kokybei ir gyventojams ryšyje su aplinkos apsauga.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atliktos literatūros šaltinių analizės apie tvarumo principų taikymą interjero dizaine pagrindu, suformuluotos tvarumo principų taikymo interjero dizaine rekomendacijos interjero dizaino elementams – medžiagoms, baldams ir apšvietimui.

Atlikta analizė apie tvarumo principų taikymą interjero dizaine leido pateikti apibendrintus principus ir jų taikymą šioje srityje. Nagrinėtas tvarumo principų taikymas interjero dizaine gali padėti priimti praktinius sprendimus, vertinant tvarumo koncepcijos ir principų integravimą interjero dizaino tvariuose sprendimuose ir, tuo pačiu metu, vertinant teigiamą poveikį gyvenamos aplinkos kokybei ir patiems gyventojams.

1 pav. Tvarumo principai interjero dizaine
Aut. Jonė Jakštaitė

2 pav. Tvarumo principų taikymas interjero dizaino elementams
Aut. Jonė Jakštaitė

GAMTOS IR MIESTO SINTEZĖ: INTERJERO DIZAINO OBJEKTAI, SUKURTI PANAUDOJANT GAMTOS ELEMENTUS, MIESTIEČIŲ NAMUOSE

Ieva Labokaitė
dr. Inga Valentiniienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Išsiaiškinti gamtos elementų: medienos, akmenų, natūralių pluoštų, augmenijos, jų raštų panaudojimo interjero dizaine galimybes bei jų poveikį toje aplinkoje gyvenančiam žmogui.

Reikšminiai žodžiai: dizaino elementai iš akmenų, iš medienos, iš natūralių pluoštų, iš lapinių augalų, gamtos elementai, natūralumas, psichofiziologinė būseną

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė, apie keliamus reikalavimus natūraliems dizaino objektams, apie ekologijos atitikimo standartus, organinių konstrukcinių medžiagų techninius parametrus bei dizaino objektų, sukurtų panaudojant natūralias medžiagas, poveikį žmogui ir jo gyvenamai aplinkai. Atlikta palyginamoji analogų analizė, atskleidusi skirtingas tų pačių natūralių medžiagų panaudojimo galimybes interjero objektų dizaino projektuose.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti dažniausiai naudojami gamtos elementai, kuriant miesto gyventojų interjero dizainą, aprašyti galimų interjero dizaino objektų, sukurtų panaudojant gamtos elementus, tipai, išnagrinėti galimos interjero dizaino objektų alternatyvos, sukurtos iš gamtos elementų.

Pastaraisiais metais interjero tendencijas vis dažniau diktuoja ekologija ir gamta. Gamtos elementų: medienos, akmenų, natūralios tekstilės, gamtos raštų ir augalijos panaudojimas interjere – tai nesenstanti, universali ir psichofiziologinę žmogaus būseną gerinanti dizaino priemonė, suteikianti ilgaamžiškumą, nepavaldumą laikui ir harmoniją (1 pav.).

Išanalizavus šių gamtos elementų privalumus interjero dizaine, pažymėtina, kad natūrali mediena namuose visuomet populiariausia kuriant interjerą (2 pav.). Dėl nesudėtingo apdirbimo ir plastiškumo, lengvai pritaikoma įvairioms paskirtims ir yra ilgaamžė medžiaga gyvenamosiose patalpose. Dėl tekstūros, faktūros ir spalvų dekoratyvumo, mediena naudojama ne tik kaip konstrukcinė medžiaga, bet ir kaip puošybinė interjero dizaino priemonė. Matant pasikartojančias, tačiau nevienodai išsidėsčiusias medžio rieves, akmenų raštus savo namuose ir biuruose, žmonėms pagerėja psichinė savijauta, sumažėja streso lygis. Šiais laikais akmuo (3 pav.) ir keramika (4 pav.) intensyviai naudojama grindų, sienų, židinių, laiptų, stalviršių, palangių, kolonų ir kitų interjero elementų gamybai. Naujų technologijų pagalba interjero plokštumų dekoravimui vėl naudojamas molis tinko pavidalu (5 pav.)

Didėjant alergiškų žmonių skaičiui, grįžtama prie tekstilės iš natūralių pluoštų gaminių, skirtų interjerui ir būčiai: baldų apmušalai, kilimai, staltiesės, patalynės užvalkalai, užuolaidos iš lino, medvilnės, šilko ar vilnos (6 pav.). Natūralistinis interjeras neatsiejamas ir nuo dekoratyvinių augalų: kambarinių gėlių, vaismedžių, žaliųjų oazių, kompozicijų iš daržovių ar prieskoninių žolelių ir pan. (7 – 9 pav.).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimu atskleidžiamas gamtos elementų: medienos, akmenų, natūralių pluoštų, augmenijos, jų raštų panaudojimo interjero dizaine galimybės. Jų poveikis toje aplinkoje gyvenančiam žmogui yra aktualus ir reikšmingas.

Atlikus tyrimą parengtos rekomendacijos, skirtos interjero dizaino objektų, sukurtų iš gamtos elementų, panaudojimui. Pateikti interjero dizaino objektų, sukurtų iš gamtos elementų, vaizdiniai pavyzdžiai.

1 pav. Gamtos elementų gaminiai

<https://www.pinterest.com/pin/794955771726625314/>

2 pav. Medienos panaudojimas interjere

<https://www.pinterest.com/pin/794955771726625294/>

3 pav. Akmeninės grindys derinamos su medienos elementais

<https://www.houzz.com/hznb/photos/industrial-kitchen-design-ideas-industrial-kitchen-columbus-phvw-vp~150482237>

4 pav. Keraminis staliukas ir vaza

<https://www.pinterest.com/pin/794955771726625296/>

5 pav. Molio tinkas vonioje

<https://www.elle.com/nl/interieur/g19669946/co-avantgarde-department-studio-pepe-interieurdesign/>

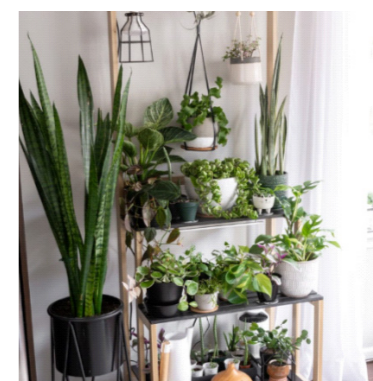
6 pav. Lininiai patalynės užvalkalai, apklotas

<https://halemercantilecolinen.com/en>

7 pav. Gamtos elementų gaminiai, augalai

<https://lipohar.com/product-photography>

8 pav. Lentyna skirtingais lapiniais augalais, dideli vazonai

<https://www.bybrittanygoldwyn.com/diy-tiered-plant-stand/>

9 pav. Medinių grindų, spintelių, natūralios tekstilės, keramikos ir augalų derinimo

<https://www.domino.com/content/pinterest-bedrooms/>

VAZONŲ DIZAINAS KULTŪRINIŲ AUGALŲ AUGINIMUI DAUGIABUČIŲ BALKONUOSE

Radvilė Sarapinaitė
dr. Inga Valentiniene (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti kultūrinių augalų auginimui daugiabučių balkonuose skirtą naujo dizaino vazonų kolekciją, pritraukiančią gyventojus užsiimti sodininkyste namuose.

Reikšminiai žodžiai: balkonų apželdinimas, daigykla, kompostas, moduliniai vazonai, urbanistinė sodininkystė, vazono dizainas

Tyrimo metodai. Empirinio tyrimo metu buvo atlikti naujo dizaino objektas – modulinis vazonas, pritaikytas sodininkystei daugiabučių namų balkonuose. Parengti brėžiniai bei vizualizacijos. Atvejo analizės metu atlikti realaus daugiabučio balkono matavimai bei remiantis atliktais skaičiavimais, išanalizuota naujo dizaino vazonų adaptacija balkone. Atlikti kokybiniai tyrimai bei mokslinės literatūros analizė, konstrukcinių medžiagų tinkamumo suliginimui, jų charakteristikų bei pagrindinių reikalavimų surinkimui.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu atskleista kokia nauda žmogui bei aplinkai iš kultūrinių augalų auginimo namuose, ištirti kiti, dažniausiai gėlėms skirti, balkonų vazonai, išskirti skirtumai tarp jų charakteristikų ir reikalavimų vazonams, kurie skirti kultūrinių augalų auginimui

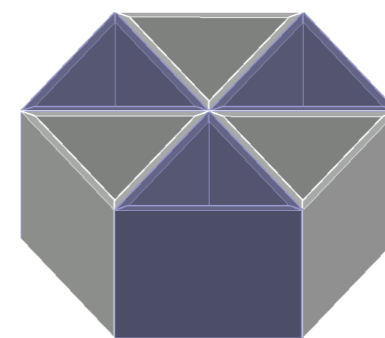
Viena iš galimų veiklų, kuria galima būtų užsiimti būnant namuose, yra sodininkystė. Sodininkystė namuose turi ekologinių, ekonominių privalumų ir gerina tiek fizinę, tiek psichologinę žmogaus sveikatą. Tai hobis, kuris yra visapusiškai naudingas.

Auginant kultūrinius augalus sau, suvartojama daugiau šviežių vaisių ir daržovių, pats sodininkystės procesas gerina žmogaus psichinę sveikatą. Tam, kad žmonės paskatinti daugiau auginti įvairius kultūrinius augalus net ir neturint tam vietos, o auginti balkonuose specialiai tam skirtuose vazonuose. Jis yra patogus, lengvas, paprasto, universalaus dizaino, tačiau tuo pačiu ir patrauklus akiai, minimalistinio dizaino, lengvai pritaikomų spalvų, tokių kaip juoda ar pilka, skatinantis žmones juo naudotis bei neužimantis daug vietos kuomet nenaudojamas. Tam įgyvendinti naudojamas plastikas. Tai vandens nepraleidžianti, lengva bei tvirta medžiaga. Sukurtas vazono dizainas patogus naudoti, patrauklaus, lakoniško dizaino, neužimantis daug vietos netgi nenaudojamas taigi, pritrauktų daugiau žmonių auginti savo daržoves, net ir neturint tam vietos.

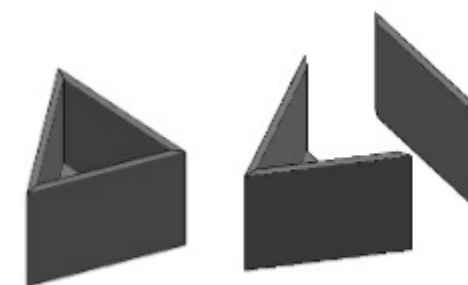
Užsiimant sodininkyste taip pat dažnai prisidedama prie kompostavimo, kas turi naudos gamtai, mažinamas šiltnamio efektas bei palengvina sodininkystę, kadangi gali būti naudojamas kaip trąša.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pateiktos naujo dizaino vazonų, skirtų kultūrinių augalų auginimui, vizualizacijos. Sukurta vazonų kolekcija, kurią sudaro dviejų tipų vazonai, daigykla ir kompostavimo dėžė yra modulinio tipo. Visi joje esantys objektai išsiardo į lengvai talpinamas, daug vietos neužimančias plokštes, kurių spalva yra pasirenkama individualiai. Sukurta vazonų kolekcija (1 – 7 pav.) yra patobulinti jau egzistuojantys vazonai. Pačią idėją galima puikiai pritaikyti praktiškai. Sukurti kultūrinių augalų auginimui daugiabučių balkonuose skirtą naujo dizaino vazonų kolekciją, pritraukiančią gyventojus užsiimti sodininkyste namuose.

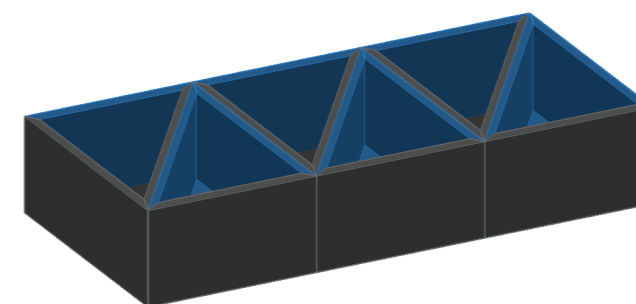
Sukurta vazono dizainas bus patogus auginti kultūrinius augalus balkone ir taip sudomins daugiau žmonių praktikuoti sodininkystę namuose.

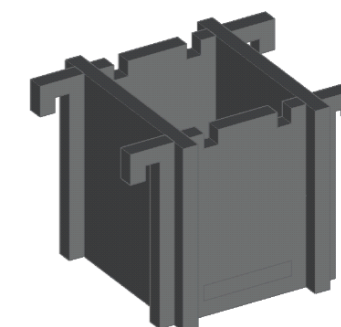
1 pav. Daigyklos komponavimo pavyzdys

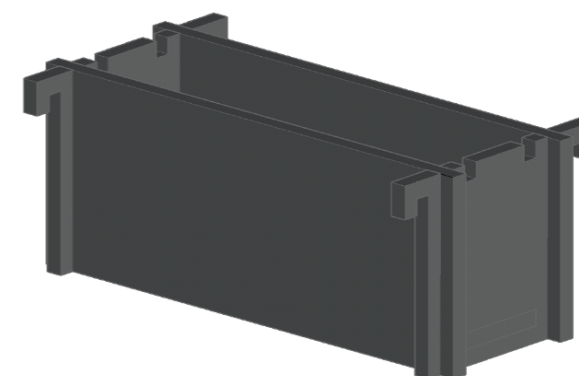
2 pav. Viena modulinė daigyklos detalė

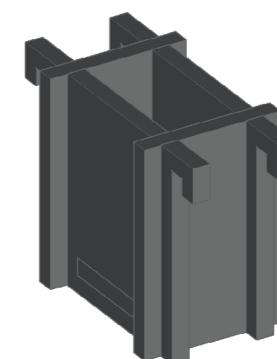
3 pav. Daigyklos komponavimo pavyzdys

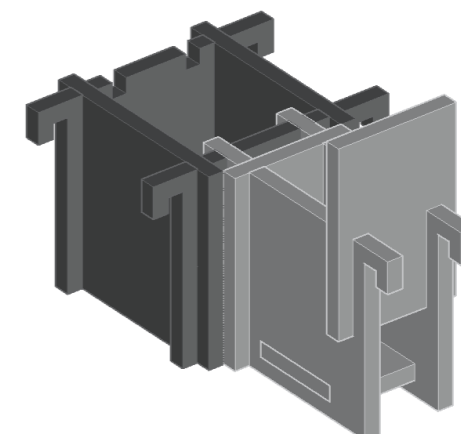
4 pav. Vazono dizainas

5 pav. Vazono dizainas

6 pav. Komposto dėžė

7 pav. Vazonas su komposto dėžė
Aut. Radvilė Sarapinaitė, 2021

DIZAINO TYRIMAI IR ATRADIMAI SOCIALINĖS GEROVĖS ATŽVILGIU

Design research and discoveries in relation to
social welfare

PIRMŲKŠČIŲ IR ŠIUOLAIKINIŲ ŽMONIŲ SIENINIO MENO RAIDA

Eglė Vaištaraitė
Svetlana Batura (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Meninės fotografijos pagalba atskleisti kaip kito sieninis menas, kokia buvo pradžia ir kaip pakito iki šių dienų.

Reikšminiai žodžiai: akmens amžius, fotografija, gatvės menas, meno raida, piešiniai, pirmykštis menas, sienų piešiniai

Tyrimo metodai. Atliktas teorinis, empirinis tyrimas, atlikta mokslinės literatūros analizė bei palyginamoji meno kūrinių analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Meno šaknys atsirado akmens amžiuje. Pirmieji menininkai jau akmens amžiuje pradėjo vaizduoti savo aplinką urvuose ar ant akmenų. Uolų piešiniai atsirado prieš 40 000 tūks. m. Paleolito laikotarpiu. Šis menas išliko iki šios dienos, bet laikui praėjus priemonės ir kūryba pasikeitė drastiškai. Akmens amžiaus žmonės nustebino savo įgūdžiais kurti stulbinančius meno kūrinius. Gebėjimas perteikti judesį ir gyvūno išvaizdą, naudojant gamtos išteklius. Ir dabar mus supa menas ant sienų, kuris žavi spalvomis, dydžiais, vaizdais ir istorijomis. Pasaulis tobulėja ir vystosi, kaip ir pats menas toliau juda į priekį.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiuo tyrimu analizuojami pirmieji piešiniai ant uolų, akmenų. Tyrimu atskleista kaip jie buvo kuriami, kokiais būdais, priemonėmis bei tikslais. Atlikta ir palyginamoji analizė dabarties sieninių kūrinių, išsiaiškinta kas dabar įkvepia žmones kurti ant sienų, ką tu norima pasakyti bei kokiomis technikomis bei priemonėmis meno kūrinys atliekamas.

PNAUJAS LOGOPEDINĖS KNYGELĖS DIZAINAS – NAUJOS GALIMYBĖS LAVINANT KALBĄ

Karolina Pociūtė,
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti logopedinę-mokomąją knygelę, kuri būtų efektinga tiek logopedams, tiek tėvams lavinant taisyklingą vaikų kalbą.

Reikšminiai žodžiai: bendravimas, fonetika, kalba, kalbos patologija, knygelės dizainas, logopedija, mokymasis, skaitymas, vaikai

Tyrimo metodai. Logopedinių knygelėlių sampratai remiamasi literatūros ir esamų knygelėlių analize. Naudojami metodai: esamų mokomųjų knygelėlių analizė, šiuolaikinių priemonių trukumų nustatymas, keliamų reikalavimų priemonėms analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Šiomis dienomis, Lietuvos logopedams tenka susidurti su problema - kokybiškų ir efektyvių priemonių trūkumu. Rasti lietuvišką vaiko kalbos lavinimo priemonę yra iš tiesų sunku. O net ir ją suradus, dažnu atveju ji lieka ant lentynos, kaip dekoracija, dėl savo neefektyvumo. Kokybiškų logopedinių, lavinamųjų priemonių trūkumas įtakoja tiek logopedo darbo efektyvumą, tiek vaiko kalbos patologijos išsprendimo laiką. Su kokybiškomis, veiksmingomis priemonėmis rezultatas vaiko kalboje matomas jau po poros užsiėmimų. Norint išspręsti šią problemą, galima kurti lavinamąją knygelę kuri atitiktų visus reikalavimus, bei pritrauktų vaiko dėmesį užsiėmimo metu.

Tyrimo pristatomas naujas logopedinės knygelės dizainas ir jos suteikiamos naujos galimybės. Knygelės dizaino projektas parengtas išanalizavus dabar esamų ir naudojamų kalbos lavinimo priemonių tipus, logopedinėms priemonėms keliamus reikalavimus bei nustatčius šiuolaikinių kalbos lavinimo priemonių trūkumus.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Šiais laikais įvairios kalbų patologijos yra vis dažniau diagnozuojamos mažiems vaikams. Logopedinės / mokomosios knygelės paspartina tiek vaiko kalbos lavinimą, tiek lavina vaiko vaizduotę.

Remiantis atlikto tyrimo rezultatais, parengtas pavyzdinės logopedinės knygelės, skirtos efektyviam vaikų kalbos lavinimui, pirminis projektas.

TINKAMO ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO PASEKMIŲ INFORMACIJOS PATEIKIMAS SPECIALIOJE REKLAMOJE

Arnas Steponaitis,
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Parengti veiksmingas – rūšiovimą skatinančias reklamines priemones, skirtas viešinti viešajame transporte.

Reikšminiai žodžiai: atliekų rūšiovimas, mokestis, reklama viešajame transporte, specialios reklamos priemonės

Tyrimo metodai. Atlikta mokslinės literatūros analizė, išanalizuoti statistiniai atliekų rūšiovimo duomenys. Atliktas empirinis tyrimas, kurio metu pagal informacinių vaizdinių priemonių kūrimo principus sukurti rūšiovimą skatinančios reklamos pavyzdžiai. Atliekant kokybinį tyrimą išanalizuota veiksmingiausios rūšiovimą skatinančios vaizdinės priemonės.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu ištirti statistiniai duomenys, atskleidžiantys Lietuvos rūšiovimo lygį lyginant su kitomis šalimis, išanalizuotos priežastys, kurios mažina nerūšiovančių žmonių skaičių, išsinauginėtos netinkamo rūšiovimo pasekmės gamtai bei žmonėms bei atskleista, kur ir kokiomis priemonėmis geriausia skatinti rūšiovimo įpročių formavimąsi.

Lietuvoje bandoma suteikti kiek įmanoma daugiau informacijos apie tinkamą rūšiovimą. Rūšiovimo įpročių skatinimui taip pat yra atsiradę bendro naudojimo atliekų surinkimo konteinerių aikštelės bei taromatai. Ant rūšiovimui skirtų konteinerių, vadinamųjų „varpelių“, yra spalvomis suskirstyti atliekų skyriai, o požeminiuose konteineriuose yra papildomai užrašyta informacija, kokias atliekas ir kaip galima rūšiuoti. Pagal 2016 metais „Spinter“ atliktą tyrimą dėl rūšiovimo, apie 80 % gyventojų teigia, jog įvairiuose šaltiniuose pateikiama informacija yra pakankama. Tačiau, nepaisant visos teikiamos informacinės medžiagos, kai kurie žmonės atsisako aktyviai rūšiuoti.

Nors teigiama, jog lietuviai kasmet rūšiuoja vis geriau, Lietuvos globalus rūšiovimo skaičius laikui einant krenta, tad reiškia, jog po kažkiek laiko žmonės ima atsisakyti rūšiovimo. Didelė dalis žmonių teigia, jog tinkamo rūšiovimo informacija pateikiama pakankamai gerai, tačiau yra nepakankamai motyvuojanti. Nenoro rūšiuoti priežastys susiję su apatija ir tingumu, o teikiama tekstinė informacija sunkiai įsisavinama.

Daugelis žmonių šiomis dienomis naudojami internetu, tačiau socialiniuose tinkluose sklaidžiama informacija nepadeda mažinti nerūšiovančių ir apatiškų žmonių skaičiaus. Tokia informacija priimama, kaip „baltas garsas“, kuris tiesiog praignoruojamas. Specialiai šiuo tikslu kuriamo plakato dizainas (1 pav.), panaudojant specialų šriftą bei spalvas, gali perteikti tikslią informaciją, ugdančią visuomenę atliekų rūšiovimo klausimais.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Netinkamai atliekas rūšiovantiems žmonėms suteikta informacija apie nenoro prisidėti prie rūšiovimo pinigine kainą skatins juos apsvarstyti sau bei planetai keliamą žalą. Išbandžius šią hipotezę, daugės rūšiovančių žmonių.

Pagal atlikto tyrimo rezultatus sukurtos veiksmingų – rūšiovimą skatinančių reklaminių priemonių vizualizacijos bus naudingos kuriant socialinę, gamtosauką skatinančią reklamą, naudojamą viešame transporte bei kitose viešose erdvėse.

NERŪŠIUODAMI, SUMOKATE UŽ ATLIEKŲ
SUTVARKYMĄ DU KARTUS.
Daugiau informacijos <http://www.sratc.lt>

1 pav. Rūšiovimo instrukcijos eskizas
Aut. Arnas Steponaitis

SOCIALINIUOSE TINKLUOSE KURIAMŲ ĮVAIZDŽIŲ ĮTAKA ASMENŲ NUO 16 IKI 21 METŲ AMŽIAUS POŽIŪRIUI Į SAVE

Agnė Bielinytė – Bieliakaitė
Violeta Dobrovolskienė (*vadovas*)
dr. Jovita Kuzė (*vadovas*)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti socialinių tinklų įtaką kuriamam įvaizdžiui ir požiūriui į save nuo 16 iki 21 metų asmenims ir atlikti įvaizdines fotosesijas, kuri bus naudojama šviečiamaisiais tikslais vaikų dienos centro „Juventa“ veikloje.

Reikšminiai žodžiai: įvaizdis, socialiniai tinklai, socialinių tinklų nauda, socialinių tinklų žala

Tyrimo metodai. literatūros šaltinių analizė, struktūrizuotas interviu, apklausa, socialinių reklamų plakatų formalioji ir naratyvinė analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikta literatūros analizė atskleidė, kad socialiniai tinklai nuo 16 iki 21 metų asmenims daro teigiamą ir neigiamą įtaką, kuri formuoja asmens įvaizdį socialinėje erdvėje. Neigiama socialinių tinklų pusė: elektroninės patyčios, priklausomybė socialiniams tinklams, noras laikytis primesto įvaizdžio, todėl patiriamos psichologinės įtampos. Teigiama socialinių tinklų pusė: atrasti draugai bendraminčiai, galimybė dalintis savo mėgstama veikla, hobiais. Patiriami teigiami ir neigiami išgyvenimai perkeliama į 100 įvaizdinių fotosesijų nuotraukų, kurių pavadinimai suteikiami remiantis apklausos duomenų rezultatais.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Darbo pritaikomumas, tai šviečiamasis darbas, kurio užsakovas yra vaikų dienos centras „Juventa“. Kadangi jis veikia pagal Lietuvos respublikoje visiems dienos centrams įteisintus įstatus, todėl savo veikla atstovauja visus Lietuvoje veikiančius dienos centrus. Darbas bus skirtas vaikų švietimui apie socialinius tinklus, juose kuriamą įvaizdį kaip prevenciniai žingsniai padedantys adekvačiai ateityje formuoti asmeninį santykį į socialinius tinklus.

1 pav. „Vienatvė“

2 pav. „Šmeižtas“

3 pav. „Populiarumas, pripažinimas“

PATIRIAMŲ PATYČIŲ PROBLEMOS SPRENDIMAS SPECIALIZUOTOMIS VIZUALINĖMIS PRIEMONĖMIS

Gabrielė Mončytė
dr. Inga Valentiniienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti specializuotas vizualines patyčių prevencines priemones, skirtas Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų mokiniams.

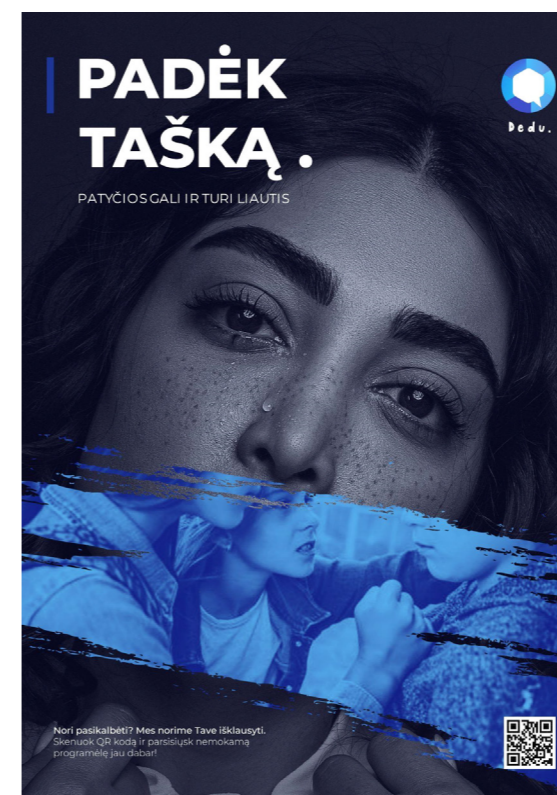
Reikšminiai žodžiai: mobilioji aplikacija, mokykla, patyčios, prevencija, socialinis plakatas, vizualinės priemonės

Tyrimo metodai. Atlikta palyginamoji specializuotų plakatų analizė, mokslinės literatūros, skirtos vizualinio dizaino priemonių įtakos žmogui, analizė. Pagal optimalaus poveikio principus, empirinio tyrimo metu kurtos vaizdinės priemonės – plakatai ir mobilios aplikacijos versijos.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti esamų patyčių specializuotų vizualinių prevencinių priemonių privalumai ir trūkumai, išanalizuotas socialinių tinklų naudingumas vaikams ir paaugliams bei pateikti eskizinių specializuotų vizualinių priemonių - mobiliosios programėlės ir informacinio plakato pavyzdžiai.

Bendrojo lavinimo mokyklos sutelkia dėmesį į kovos su patyčiomis taikomųjų strategijų skaičių, o ne į jų kokybę ir veiksmingumą. Įvairių, Lietuvoje atliktų tyrimų duomenys rodo, kad patyčios mokykloje tampa kasdieniniu reiškiniu. Patyčios tai piktnaudžiavimas galia, atkaklūs ir nuolat pasikartojantys veiksmai, kurie yra nukreipti į kitą asmenį su motyvu jį įskaudinti ir pažeminti. Taigi, tai yra rimta problema, todėl reikalingi efektyvūs šios problemos sprendimo būdai. Šiomis dienomis mobilusis telefonas ir internetas nėra prabanga, o kokybiškas ir informatyvus plakatas yra viena iš pastebimiausių reklamos priemonių. Pastaruoju metu gimę vaikai atranda pasaulį, kurio kasdienybė neįsivaizduojama be šiuolaikinių informacinių technologijų, todėl jie noriai naudojami išmaniaisiais įrenginiais. Atsižvelgus į prevencinių priemonių analizę, reikėtų tobulinti vieną iš esančių prevencinių priemonių - plakatą, kuris būtų informatyvus ir aiškus su nuoroda į kitą siūlomą prevencinę priemonę prieš patyčias - mobiliąją aplikaciją. Mobilioji programėlė - modernaus dizaino, paprastas naudoti komunikacijos kanalas įvairaus amžiaus grupėms. Atsižvelgiant į tai, kad dėl patyčių pasekmių vaikai ir paaugliai nenoriai parodo savo jausmus bei turi baimę prašyti pagalbos, nes bijo būti pastebėti ar nugirsti polinkį patyčioms turinčių vaikų, šis komunikacijos kanalas suteikia galimybę bendrauti anonimiškai su tais pačiais mokyklos mokiniais, mokytojais ir psichologais. Tai būtų daug efektyvesnis būdas sprendžiant patyčių problemą Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose.

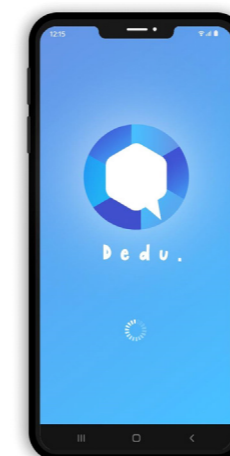
Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Lietuvoje atliktų tyrimų duomenys rodo, kad patyčios mokykloje tampa kasdieniniu reiškiniu. Socialinis plakatas ir patogi naudoti, greita, moderni, patrauklaus dizaino mobilioji aplikacija, skirta bendrojo lavinimo mokyklų mokiniams, padės spręsti patyčių problemą.

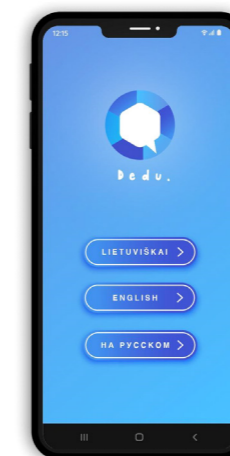
1 pav. Prevencinis plakatas skirtas paaugliams
Aut. Gabrielė Mončytė, 2021

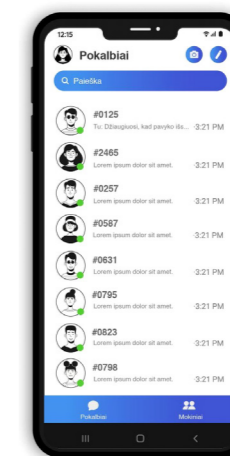
2 pav. Prevencinis plakatas skirtas vaikams
Aut. Gabrielė Mončytė, 2021

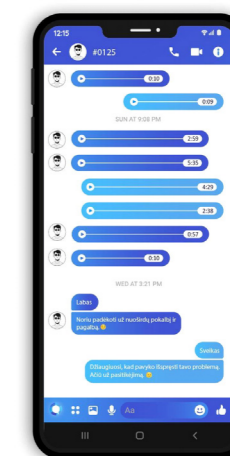
3 pav. Logotipas programėlėje

4 pav. Kalbų parinktys

5 pav. Pokalbio istorija

6 pav. Pokalbio langas

Aut. Gabrielė Mončytė, 2021

LAIPTŲ KONSTRUKCIJOS PRITAIKYTOS ASMENIMS, TURINTIEMS JUDĖJIMO FUNKCIJŲ SUTRIKIMŲ

Ernestas Mikalauskas
dr. Inga Valentinienė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Pateikti rekomendacijas laiptų konstrukcijoms, kurios palengvintų judėjimą asmenims, turintiems judėjimo funkcijos sutrikimų.

Reikšminiai žodžiai: judėjimo sutrikimai, laiptai, laiptų konstrukcijos

Tyrimo metodai. Tyrimas atliktas remiantis empiriniais (atlikti matavimai, skaičiavimai, sudaryti brėžiniai bei vizualizacijos) ir kokybiniais (atlikta palyginamoji skirtingų laiptų palyginamoji analizė) tyrimais bei mokslinės literatūros analize (ergonominiais reikalavimais laiptų konstrukcijoms, reikalavimais asmenims, turintiems judėjimo negalia, standartais).

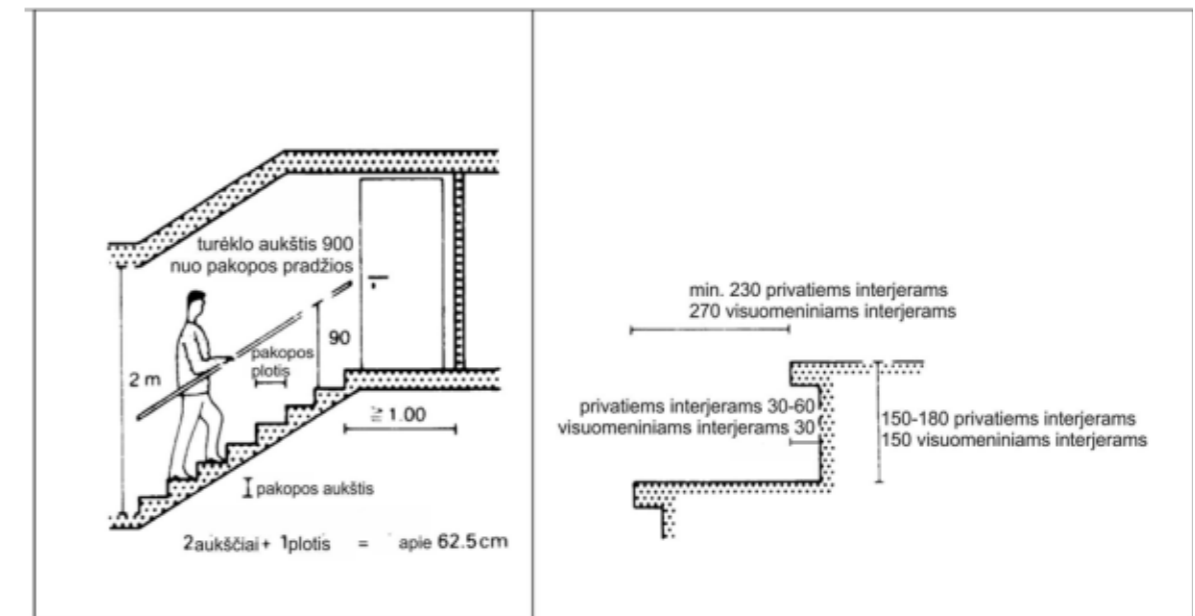
Rezultatai ir / arba išvados. Išanalizavus standartines gyvenamųjų namų laiptų konstrukcijas, daroma išvada, kad laiptų pasvirimo kampas, statumas, ergonomiškumas priklauso nuo turimos patalpos kvadratūros. Daugelyje namų laiptai įrengiami skaičiuojant esamos erdvės dydį ir yra rengiami ir išdėstomi taip, kad būtų saugūs ir ergonomiškai naudoti (1 pav.). Tačiau dažnai patys žmonės įsirenginėja savo namus be profesionalios pagalbos, todėl laiptai dažniais atvejais neatitinka standartinių reikalavimų ir tampa sunkiai įveikiamais arba neįveikiamais, jei žmogus turi judėjimo sutrikimų (2 pav.).

Tiriant gyvenamųjų namų vidaus laiptų konstrukcijas išsiaiškinta, kad tikslaus nurodymo, kokios jos turėtų būti nėra, tačiau pagal nustatytus standartinius parametrus, naudojant straipsnyje „Laiptų konstrukcijos pritaikytos asmenims, turintiems judėjimo funkcijų sutrikimų“ (Mikalauskas, 2021) nurodytas formules, galima apskaičiuoti koks pakitimas galimas, kad laiptai būtų saugūs ir patogūs judėjimo sutrikimų turinčiam asmeniui. Šiomis formulėmis galima apskaičiuoti laiptų pakopų galimą kitimą, turėklų statumo pakitimus ir pačių laiptų pasvirimo kampą.

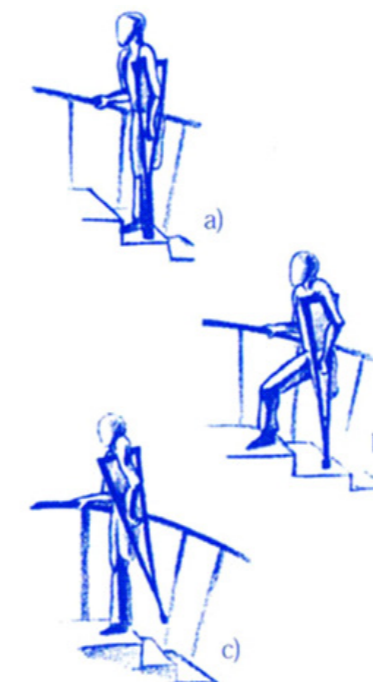
Lyginant įprastų laiptų ergonomiką ir specialių poreikių turintiems žmonėms pritaikytus laiptus yra aišku, kad laiptų ergonomikoje daugiausiai pakis laiptų pakopų aukštis. Tai yra, kad tarpai tarp vienos pakopos ir kitos bus naudojami minimaliausi, galimi pagal nustatytus standartus. Taip pat labiausiai pakis laiptų statumas. Laiptai, nustačius žmogaus sutrikimus, bus pritaikyti jo patogiam naudojimui, tačiau, kad nustatyti leistinus pakitimus reikės vadovautis standartinėmis formulėmis. Šios formulės leidžia daryti pakitimus, tuo pačiu ir išlaiko laiptus saugius. Taigi, vertinant standartinius laiptus, jie yra patogūs naudotis sveikam žmogui. Standartinių laiptų adaptavimui judėjimo sutrikimų turinčiam žmogui, tikslaus nuostatų rinkinio nėra, tačiau tai galima padaryti laikantis anksčiau minėtų formulių.

Laiptų konstrukcijų pakitimai galimi, jei bus laikomasi skaičiavimo formulių, tokių, kaip laiptų pakopų kitimo formulė, pateikta paveikslėlyje (3 pav.). Taip pat laiptų kintamosios dalies skaičiavimo formulė, kai parinktos dviejų dydžių 290×170 mm ir 300×150 mm pakopos. Kad lyginimas būtų korektiškas 150 mm pakopos aukštis pakeistas į 153 mm, taip pasirenkant vienodą aukštį, lygų 3060 mm. (Juodgalvienė, 2019).

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus tyrimus, sudarytos rekomendacijos su pateiktomis formulėmis, kuriomis remiantis galima koreguoti standartinių laiptų konstrukcijas, jas adaptuoti judėjimo sutrikimų turintiems asmenims. Rekomendacijos praktiškai pritaikomos architektų, interjero dizainerių specialybiniame veikloje, privačių asmenų projektuose.

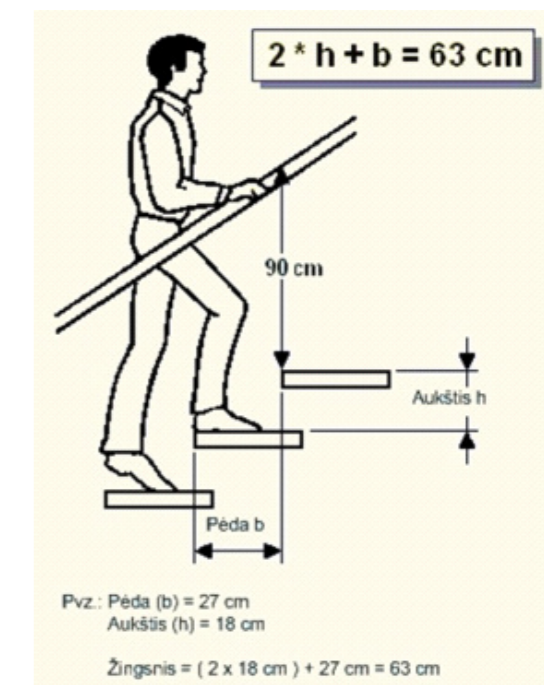

1 pav. Laiptų pakopų matmenys.
Šaltinis - Ernest & Peter Neufert „Architects data“ third edition psl. 191

2 pav. Lipimo laiptais būdai turint judėjimo negalę.

Šaltinis - Lipimo laiptais būdai turint judėjimo negalę <<http://www.ortogama.lt/grizus-namo-kaip-man-judeti>>

3 pav. Laiptų pakopų kitimo formulė
Šaltinis - Ernest & Peter Neufert „Architects data“ third edition psl. 191

NAUJO DIZAINO SKARDINĖS SU UŽDARYMO FUNKCIJA - ALTERNATYVA PLASTIKINIAMS BUTELIAMS

Elvina Gasparyan
dr. Inga Valentiniienė (*vadovas*)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Sukurti naujo dizaino skardinę dėžutę su uždarymo funkcija, kurios dėka būtų išvengta problemų, būdingų aliuminio skardinėms be kamštelių (dangtelių).

Reikšminiai žodžiai: aluminės skardinės dizainas, naujas dizainas, plastikiniai buteliai, praktiška alternatyva skardinei, skardinės uždarymo funkcija

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu išanalizuota gertuvių ergonomika ir skysčiams laikyti skirtų talpų bei konstrukcinių medžiagų techniniai reikalavimai. Empirinio tyrimo metu atlikti skardinės tipo talpos su ertme ir dangteliu techniniai skaičiavimai, parengti brėžiniai bei vizualizacijos naujo dizaino skardinei, atlikta palyginamoji skirtingų skardinių dangtelių dizaino analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Tyrimo metu nustatyti aluminės skardinės dėžutės medžiagos privalumai, lyginant su plastikinių butelių medžiaga, išanalizavus konstrukcines medžiagas, išsiaiškinta kurios dažniausiai naudojamos gertuvių gamybai. Dažnas žmogus pasirenka skardines dėžutes dėl daugelio privalumų, tačiau atsiranda ir trūkumų, dėl kurių dažnai pasirenkama kita, praktiškesnė alternatyva, dažniausiai pagaminta iš plastiko. Atsidarius skardinę ir pradėjus iš jos gerti, bakterijos tiesioginį kontaktuoja su geriančiojo lūpomis. Galima kaskart prieš geriant išvalyti skardinę ir to išvengti, tačiau ne visuomet tam turima galimybė. Taip pat, atidarius skardinę, jos uždaryti nebegalima, kadangi skardinė tokios funkcijos neturi. Taip atsiranda didelė tikimybė, jog į gėrimą pateks aplinkoje esančių dulkių, vabzdžių, gėrimas gali išsipilti ir pan. Taip pat, jeigu gėrimas gazuotas - atidarytas netrukus išgaruoja. Skardinė dėžutė patogi dėl kompaktiškumo, tačiau tiesioginiam naudojimui pagal paskirtį, t. y. atsigėrimui - ne visada: skardinių geriamoji ertmė, taip pat kaip ir pati skardinė, yra iš plono, gana aštraus aliuminio metalo. Dėl šios priežasties atsiranda rizika susižeisti, įsipjauti. Žiedas arba liežuvėlis, skirtas skardinės dėžutės atidarymui, dažnai nulūžta, tad tenka ieškoti kitų priemonių tam, kad ją atidaryti. Galiausiai, skardinės dažnai pasirenkamos vykstant į keliones, jos būna nedidelės talpos, tad patogiu laikyti mašinoje, tačiau vairuojant automobilį, pasiėmus skardinę į ranką, ne visuomet iš pirmo karto randama geriamoji ertmė. Ertmė užima mažiau, nei ketvirtadalį skardinės dėžutės paviršiaus, dėl to vairuotojas turi nukreipti dėmesį nuo kelio arba bandyti užčiuopti pirštais geriamąją dalį, tam, kad ją surastų. Tokie trūkumai, kaip tiesioginis kontaktas su bakterijomis, negalėjimas uždaryti skardinės dėžutės po atidarymo ir kt., provokuoja poreikį kurti naujo dizaino skardines su galimybe jas uždaryti.

Aluminės skardinės – praktiškesnė plastikinių butelių alternatyva dėl daugelio priežasčių. Tačiau plastikiniai buteliai turi didelį privalumą – lengvo uždarymo funkciją. Būtent dėl šios priežasties, naujo dizaino tikslas: sukurti skardinę dėžutę su uždarymu, kurio dėka būtų išvengta problemų, būdingų aliuminio skardinėms be kamštelių (dangtelių). Naujas skardinės dėžutės dizaino projektas reikalauja minimalių pokyčių – pakeisti dangtelio erdvėje esantį elementą – žiedą arba liežuvėlį, kuris naudojamas skardinę dėžutę atidaryti, praktiškesne alternatyva – užsukamu metaliniu dangteliu.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Naujas skardinės dėžutės dizaino projektas yra originali idėja ir šiuo metu neegzistuojanti rinkoje. Sukurta skardinė dėžutė su uždarymo funkcija (1 pav.) – praktiškesnė ekologiška alternatyva plastikiniams buteliams. Parengti skardinės dėžutės, sukurtos pagal tyrimo rekomendacijas, eskizai ir kita vaizdinė medžiaga, kurią galima panaudoti naujo gaminio gamybos procese. Parengtos naudingos rekomendacijos naujo dizaino skardinės dėžutės su uždarymo funkcija projektavimui.

*1 pav. Naujo skardinės dėžutės dizaino eskizas.
Aut. Elvina Gasparyan, 2021*

DIRBTINIO STOGLANGIO PRITAIKYMAS IR NAUDA BELANGĖSE PATALPOSE

Jonas Ramanauskas
dr. Inga Valentiniėnė (vadovė)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Pateikti rekomendacijas kaip ir kur geriausiai pritaikyti dirbtinio stoglangio technologiją bei įrodyti jos naudą žmonių psichologinei ir fiziologinei būsenai.

Reikšminiai žodžiai: belangė patalpa, dienos šviesa, dirbtinis langas, dirbtinė šviesa, stoglangis

Tyrimo metodai. Tyrimas atliktas remiantis atvejo analize, kai buvo atliekamas tyrimas sukūrus darbo sąlygas belangėje patalpoje. Taip pat mokslinės literatūros analize, analizuojant darbo patalpos apšvietimui bei ergonomikai keliamus reikalavimus, standartus. Atliktas empirinis tyrimas – atlikti skaičiavimai, parengtos vizualizacijos bei rekomendacijos belangių patalpų apšvietimui, kuriant sveikatai saugią darbo aplinką.

Rezultatai ir / arba išvados. Šviesa kontroliuoja mūsų paros ritmą, 24 valandų ciklą, dar vadinamą vidiniu kūno laikrodžiu. Moksliniai tyrimai rodo, jog egzistuoja ryšys tarp prieigos prie dienos šviesos ir padidėjusio darbuotojų pasitenkinimo. Taip pat teigiama, kad dienos šviesa turi įtakos produktyvumui, nes laimingi ir patenkinti darbuotojai taip pat yra produktyvesni darbe. Naujausi tyrimai rodo aiškų dienos šviesos poveikį miego kokybei. Nepakankamas miegas yra susijęs su daugybe su sveikata susijusių problemų, tokių kaip didesnis kortizolio (šis hormonas išskiriamas patiriant stresą, esant žemai gliukozės koncentracijai kraujyje) kiekis vakare, sutrikusios gliukozės apykaita, taip pat apetito padidėjimas, kuris yra susijęs su didesniais kūno masės indekso rodikliais.

Europos Sąjungoje pagal 1992 m. ES darbuotojų sveikatos, saugos ir gerovės reglamentus reikalaujama, kad „kiekvienoje darbo vietoje būtų tinkamas ir pakankamas apšvietimas“ ir kad šis apšvietimas „kiek tai praktiškai įmanoma, būtų natūralios šviesos“. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-22/D1-34, nurodoma, kad darbo vietos, kiek įmanoma, turi būti pakankamai apšviestos natūralia šviesa, taip pat turi būti įrengtas dirbtinis apšvietimas, atitinkantis darbuotojų saugos ir sveikatos norminių aktų reikalavimus. Tamsiuoju paros metu ir kai nepakanka natūralaus apšvietimo, įrengiamas dirbtinis apšvietimas, jei reikia, kilnojantieji šviestuvai, atsparūs aplinkos poveikiui (II sk. 11.1 p.).

Kad palyginti tradicinį ir dirbtinės dienos šviesos apšvietimą buvo atliktas mokslinis tyrimas, kurio metu 100 sveikų jaunų tiriamųjų liko belangėje biuro aplinkoje, kurią apšvietė tradicinės fluorescencinės lempos ir dirbtinio stoglangio sistema, suteikianti virtualaus dangaus ir saulės vaizdo iliuziją. Rezultatai parodė, kad tyrimo dalyviai jautėsi labiau susiję su gamta ir suvokė, kad bandymų kambarys be langų yra „gyvesnis“ ir mažiau „įsitempęs“ bei „atsiskyres“ jį apšviečiant dirbtiniu stoglangiu, palyginus su fluorescenciniu apšvietimu.

Pagrindiniai dirbtinio lango, stoglangio elementai yra šviesai pralaidi panelė, šviesos difuzorius ir aukštos įtampos LED šviestuvai. Šiuo metu geriausiai žinoma ir kokybiškiausia savo tikroviškumu yra grupės italy sukurta dirbtinės dienos šviesos sistema „COELUX“ (1 pav.). Tai yra nanotechnologijomis paremta optinė sistema, dirbtinai atkurianti natūralią saulės ir dangaus šviesą ir vizualinę išvaizdą, siekiant pagerinti kiekvieno žmogaus, kuris negauna pakankamai saulės, komfortą. Gali būti panaudojama įvairiais būdais, įskaitant požeminį transportą, biurų bei kitą pramonės aplinką.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Tyrimo rezultate išnagrinėta apšvietimo svarba psichologinei ir fiziologinei darbuotojo būsenai, apšvietimo reikalavimai belangėms patalpoms, palygintas tradicinis ir dirbtinės dienos šviesos apšvietimas bei išnagrinėta dirbtinio stoglangio technologija ir jos pritaikymo būdai, pateikti pavyzdžiai. Parengtos rekomendacijos padėtų išspręsti natūralios dienos šviesos stoką belangėse patalpose.

1 pav. Dirbtinės dienos šviesos sistema „COELUX“.

Šaltinis -(2021b). Lightology.com. <https://www.lightology.com/img/coelux/coelux-ls-ice.jpg>

KULTŪRINĖS BENDRUOMENINĖS ORGANIZACIJOS „MUILO LABORATORIJA“ PREKĖS ŽENKLO IR FIRMINĖS PAKUOTĖS DIZAINAS

Vilma Bagdonavičiūtė,
dr. Kristina Budrytė Genevičė,
Gerūta Sprindytė (vadovai)
Kauno Kolegijos Menų akademija

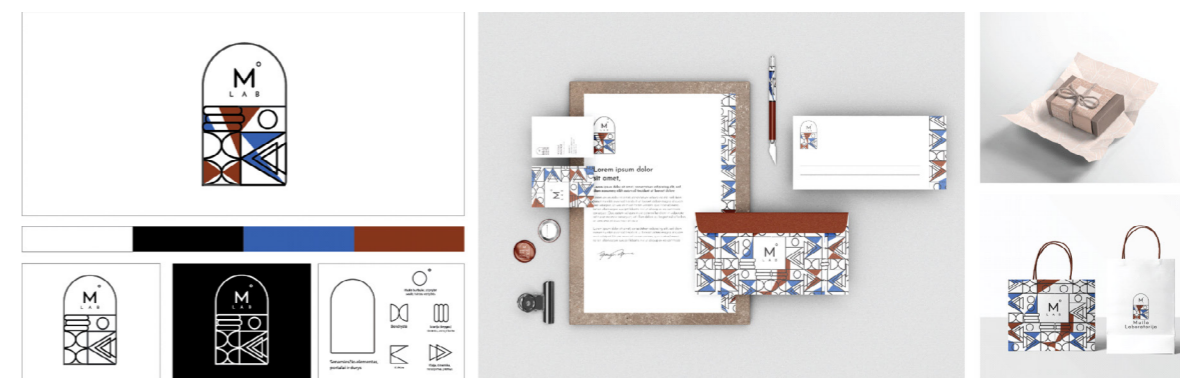
Tyrimo tikslas. Sukurti tinkamiausią šiuolaikišką ir atvirą bendruomeninės organizacijos „Muilo laboratorija“ vizualinį stilių ir originalią pakuotę, kuri atspindi organizacijos vertybes, paslaugas ir bus atpažįstama vartotojams.

Reikšminiai žodžiai: dizainas, tvari pakuotė, socialinis verslas, vartotojų sąsajos, vizualinis identitetas

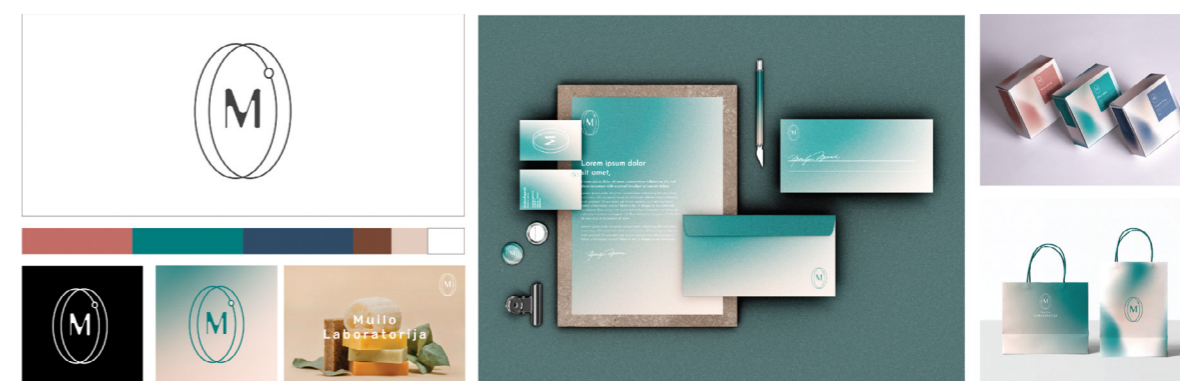
Tyrimo metodai. Darbe taikomi įvairūs tyrimo metodai: aprašomuoju ir istoriniu metodu apžvelgiami įvairūs socialiniai verslai ir tvaraus dizaino pavyzdžiai, taip pat naudojant analogiškų dizainų analizę, lyginamuoju aspektu gretinamos skirtingos praktikos.

Rezultatai ir / arba išvados. Apžvelgus „Muilo laboratorijos“ veiklą, matyti, kad kultūrinės bendruomenės atsiradimą ir augimą, paskatino „Kaunas 2022“ kuriama programa ir jos tikslai. Muilo laboratorija – kūrybinis, kultūrinis, bendruomeninis verslas Kauno senamiestyje, kurio vizija – įgalinta, sustiprinta ir apjungta, kūrybinga senamiesčio bendruomenė. Išanalizavus Socialinio verslo ir muilo produkcijos analogų vizualinius identitetus galima pastebėti bendrą bruožą – tai spalvos, kaip efektyvios priemonės naudojimą. Socialinio verslo analogai nebijo modernaus, dažnai jaunatviškai laisvo stiliaus, o muilo produkcijos analogai žvelgia į produktą per kūrybos prizmę ir pasakoja savitą istoriją, naudojant kompozicijos harmonizavimo priemones, spalvą ir tekstūrinius sprendimus. Analizuojant prekės ženklą svarbą ir esminius elementus atsiskleidžia prekės ženklą kaip asmenybės vizualinio identiteto aktualumas, kuris per kuriamas ženklą vertybes, vizualią, kompozicijos elementų suteikiama nuotaiką ieško sąsajų su vartotoju, pritraukia norimą vartotojų grupę ir užmezga bendrystę. Tvaraus produktų pakuočių pavyzdžiai rodo tvarumo ir dizaino sąsajas, kurios šiuolaikiniame pasaulyje negali būti pamirštos, o dizainerį išskiria kaip kultūros ir estetikos formuotoją. Taip pat išskiriama pakartotinio naudojimo nauda, kuri apsaugo nuo atsinaujančių atliekų. Tvaraus pakavimo sąvoka šių dienų prekių ženklų kontekste užima svarbią poziciją, todėl naujai besikuriantis ženklas turi tenkinti pirkėjų lūkesčius ir pradėti mąstyti kaip įtraukti tvarumo principus į savo prekės ženklą misiją. Asmeniniai meniniai sprendimai sudaryti atsižvelgus į atliktą tyrimą ir muilo laboratorijos veiklas, vertybes. Todėl sukurti dizainai pasižymi individualumu, dinamika, kuriu moderniu vaizdu, artimomis turinčiomis sąsajų su veikla spalvomis, ieškoma atvirumo, vaizdo skatinančio bendruomenės įtraukimą.

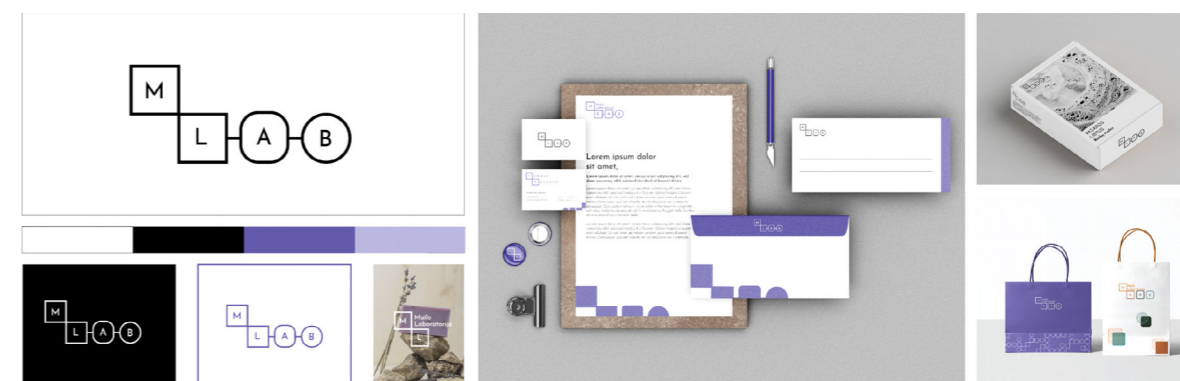
Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Pagal atliktą tyrimą sukurti originalūs vizualinio identiteto sprendimai (1-3 pav.), kurie bus pritaikyti tolimesniame įgyvendinimo etape. Plačiau nagrinėjamas prekinio ženklo vizualinio stiliaus vaidmuo, vartotojų sąvokos ir tvaraus pakavimo reikšmė.

1 pav. Pirmasis pasiūlymas. Aut. Vilma Bagdonavičiūtė

2 pav. Antrasis pasiūlymas. Aut. Vilma Bagdonavičiūtė

3 pav. Trečiasis pasiūlymas. Aut. Vilma Bagdonavičiūtė

REKLAMA – ĮRANKIS, TEIGIAMAM VISUOMENĖS POVEIKIUI KURTI

Viktorija Samėnaitė
dr. Inga Valentinienė (vadovas)
Kauno Kolegijos Menų akademija

Tyrimo tikslas. Pasiūlyti rekomendacijas teisingo lošimo punktų reklamos pateikimui vaikų atžvilgiu ir suaugusių žmonių auditorijai, kurie bus atsargesni patikint ne šimtaprocentinės sėkmės reklamomis ir privers susimąstyti apie lošimo pasekmes.

Reikšminiai žodžiai: azartas, internetas, lošimas, pinigai, pralošimas, priklausomybė, reklama, vaikai

Tyrimo metodai. Mokslinės literatūros analizės metu išanalizuoti lošimo reklamų tipai, išryškinti neigiamo poveikio visuomenei aspektai bei išanalizuotos lošimo reklamų skatinimo lošti motyvai. Atlikta palyginamoji skirtingų tipų reklamos poveikio analizė.

Rezultatai ir / arba išvados. Įvairiose medijose bei televizijoje dažnai galima išvysti reklamą apie azartinius žaidimus. Reklamos idėja – pritraukti kuo daugiau žmonių, siekiančių lengvai prieinamų pinigų. Tokia reklama dažniausiai talpinama internete, kuriame kasdien lankosi dauguma vaikų ir jaunuolių, kuriuos ypač lengva paveikti, panaudojant žaidybinius metodus pritraukti lošimams bei kurių psichika itin lengvai pažeidžiama. Toks poveikis sukelia pataloginį sutrikimą – priklausomybę azartiniam lošimams, o to pasekmėje ir potraukį nusikalstamai veiklai. Taigi, reklama daro tiek tiesioginį, tiek pasąmoninį poveikį žmogui, kurie įtakoja materialinės bei visavertės gerovės praradimus.

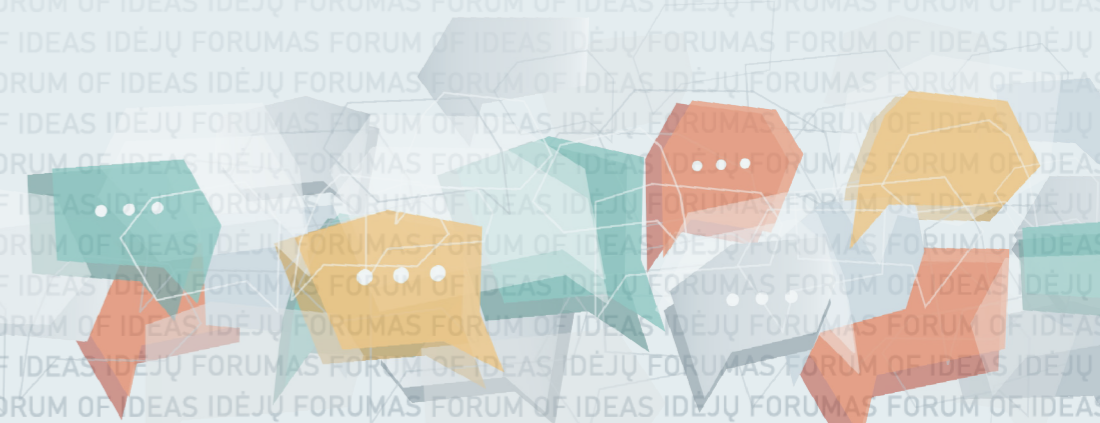
Reklamuojant azartinius lošimus, reikia atsižvelgti į tam tikras taisykles, kurių privaloma laikytis. Reklamą reikia pateikti aiškiai, neapgaulingai, teikiant tikslią ir nedviprasmišką informaciją. Jos vaizdavimas negali būti keliamas vaikams lengvai prieinamoje vietoje. Pateikus reklamą taip, kad ji parodytų, jog ne visiems žmonėms pasiseka laimėti tam tikrą pinigų sumą, sustabdytų daugelį žmonių nuo priklausomybės ir azarto lošti. Kvietimas negali reprezentuoti šimtaprocentinės sėkmės, toks reklamos ištransliavimas neatitinka tikrovės. Laisvai reklamuoti tam tikrą lošimo punktą ir pan. galima tik lošimų organizatorių sukurtose svetainėse.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ši tema nėra nauja, bet dar vis kurianti skaudžias pasekmes visuomenei. Daugelis lošiančių žmonių tampa priklausomi nuo azartinių žaidimų, ypač vaikai. Atsižvelgiant į įstatymus, reklamos neturėtų skatinti priklausomybės azartiniam lošimams, kurie pakenktų žmonių gerovei. Pagal tyrimo metu sudarytas rekomendacijas, teisingai sukurta lošimo punkto reklama, nebus patalpinta į nemokamai prieinamas socialinio tinklo vietas, taip pat nesukels neigiamo poveikio vaikams ir privers pagalvoti suaugusių žmonių auditoriją, apie lošimo pasekmes.

MEDICINOS TECHNOLOGIJŲ IR VERSLO ĮŽVALGOS COVID-19 KONTEKSTE

Medical technology and business insights in the
context of covid-19

FOOD WASTE IN LITHUANIA

Tadas Bliūdžius, Aistė Cimauskaitė, Karolina Kliknaitė, Jolanta Kunickaitė, Aistė Marciulevičiūtė, Aneta Tolvaišaitė.
Rasa Šulcienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Language Center

Research purpose: perform empirical research to determine the habits of the Lithuanian population regarding food waste.

Keywords: food, food waste, products, recycling, sorting, waste

Research Methodology: questionnaire survey and statistical data analysis.

Results / Findings. 373 participants were involved into the empirical survey. Most of the survey respondents were women aged 18-25. The results of the study show that most people are aware of food “Waste problems” and are “interested” in dealing with them but fail to take necessary measures. The majority of people surveyed do not buy discounted products unrelated to their quality. According to the answers of the respondents, it can be said that most of them do not recycle rubbish but are interested in the problem of food waste. However, the content of food does not make up a large proportion (1-20%). Most survey participants do not always go to the store with a shopping list. Therefore, products sometimes have to be discarded at the end of their shelf life. The items that mostly end up in rubbish bins are dairy products, fruit and vegetables. The survey results show that the majority of participants pay enough attention to the amount of food they dispose of.

Originality / Practical implications. The online (anonymous) survey was designed to determine the scope of food waste among Lithuanians, taking into account food planning, purchase and conservation of the population habits. The obtained data reveal that the issue of food waste, sorting and recycling is not well understood and requires greater attention. Therefore, the solution to the food waste problem in Lithuania requires paying particular attention and effective problem-solving techniques.

DEVELOPMENT AND IMPORTANCE OF VACCINE AND VACCINATION

Angela González Alonso and Paula Cortizo del Hoyo
Violeta Kamantauskienė (*supervisor*)
Universidad de León, School of Health Sciences

Research purpose. The aim of the research is to overview the development and importance of vaccine and vaccination.

Keywords: ARNm. Covid 19, diseases, pandemic, vaccination, vaccine, virus

Research Methodology. For the realization of this research, we have carried out an analysis of scientific literature and we have focused on the points that we have considered most relevant for this conference.

Results / Findings. To begin, we exposed the differences between vaccine and vaccination, as well as a brief introduction to their history, explaining their origin and talking about the most important throughout the history of medicine, highlighting names such as Edward Jenner or Louis Pasteur.

Next, we showed the different types of traditional vaccines, and their operation, these being Attenuated vaccines, Killed or inactivated Vaccines, Toxoids and Subunit and Conjugate Vaccines. Later, it was explained what the new types of vaccines against covid 19 (mRNA vaccines and viral vector vaccines) are and its mode of action, talking about its effectiveness, the necessary doses, possible allergy reactions and side effects, and its benefits for individual and population health.

Finally, we gave the reasons why we believe that getting vaccinated against covid 19, as well as against any other infectious disease, is the best option, and thousands of human lives can be saved with this action.

Originality / Practical implications. On the whole, vaccination is currently the most effective solution we have to eradicate the covid 19 pandemic, which is why it is necessary to acquire knowledge about the operation of vaccination, understanding its benefits for individual health and population, showing that it is a safe method.

EVOLUTION OF NURSING HISTORY AND ITS SIGNIFICANCE FOR KAUNO KOLEGIJA FACULTY OF MEDICINE

Gabija Rumiancevaitė,
Violeta Kamantauskienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose is to describe the evolution of nursing history and its significance for Kauno kolegija / Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine.

Keywords: evolution of nursing, Florence Nightingale, health sciences, nursing care history, nursing model for environmental adaptation, principles of nursing

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. The development of the history of nursing has taken place from Ancient times to the present. In Ancient times, nursing took place at home, in the Medieval times at monasteries, and now it is performed in hospitals. F. Nightingale's work can be considered the origins of modern nursing. She was the first to evaluate and describe nursing as a separate, significant profession. The principles of theory applied by F. Nightingale are timeless. Some elements of the model have not changed in the modern nursing profession either. Kaunas University of Applied Sciences existence is closely related with the beginning of the medical profession in Lithuania.

Originality / Practical implications. Despite the development of medical science and the achievements of science discovered as far back as the 20th century, their value do not disappear in the 21st century. Florence Nightingale applied her theory of nursing, developed the principles of nursing, and what she applied in the nursing development phase remained applicable and relevant in today's nursing process.

POSTPARTUM DEPRESSION

Gabrielė Brajinskaitė,
Violeta Kamantauskienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. To present Postpartum depression.

Keywords: depression, hormonal changes, mental illnesses, postpartum depression, postpartum psychosis, PPD, the fear of hurting the baby

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. Postpartum depression is a mental health issue that affects parents after a birth of a baby. It happens to both women and men; however, the latter has not had much research done on it. One in seven women suffer from this condition and if left undiagnosed, it is not only she who can be negatively affected, but her family members and the baby as well. Many women may suffer in silence, dismissing their struggles as a normal part of pregnancy and childbirth and fail to seek care. Some of the main signs of postpartum depression include fear of hurting the baby, constant exhaustion, insomnia, self-isolating and risk factors include history of previous mental illnesses, lack of confidence, nerve – racking life events. Postpartum depression as other types of depression can be managed with psychotherapy (talk therapy), medication, lifestyle changes and supportive environment or a combination of these but it is also important to spread awareness while a woman is still pregnant.

Originality / Practical implications. Postpartum depression occurs in 10% to 20% of women who have recently given birth, but fewer than half of cases are recognized. For example, in United States, where around 4 million women give birth each year, 6 hundred thousand of them will suffer from postpartum depression and only a small amount of them will ask for help or receive it. Although postpartum depression is a major health issue for many women (and men) from diverse cultures, this condition often remains undiagnosed. It is important for men and women who feel the symptoms of PPD to seek for help because with appropriate treatment, postpartum depression symptoms usually improve. In some cases, postpartum depression can continue, becoming chronic depression. It is important to continue treatment after a person starts to feel better. Stopping treatment too early may lead to a relapse.

SUJOK IN EVERYDAY LIFE

Ieva Ivanauskaitė,
Violeta Kamantauskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. To present SuJok techniques in everyday life.

Keywords: acupressure, acupuncture, ailment, therapy

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. The word Sujok is a mix of two Korean words; ‚Su‘ meaning hands and ‚jok‘ meaning feet. According to SuJok therapy, the palm of the hand represents the human body, including organs, head, bones, and limbs. The “insect” system represents a body on each of the fingers. High temperature, bleeding and pain from headaches, broken bones, or blows can be eased or cured using simple SuJok therapy techniques like applying pressure, pinching, or holding seeds/ice cubes to the correct spot of the palm.

Originality / Practical implications. The presentation will showcase an alternative way to treat ailments like high temperature, bleeding, pain from headaches, broken bones, or blows using simple SuJok therapy techniques that anyone could recreate. Moreover, Sujok can be done with other therapies and it produces no side effects, so it is 100% safe so there is no need for any precautions to be taken during the treatment. Since the therapy is natural and curing only the natural forces in and around the body, it is also one of the safest therapies ever known.

COMMON POSTURAL PROBLEMS AND CORRECTIVE EXERCISES TO SOLVE THEM

Martynas Čereškevičius,
Violeta Kamantauskienė (supervisor)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. Describe two general posture problems – thoracic kyphosis and anterior pelvic tilt and present ways of solving them long-term using corrective exercises.

Keywords: abduction, adduction, anterior, corrective exercise, curves of spine, external rotation, internal rotation, posterior, postural, transverse plain

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. 1) Having correct posture improves self-esteem and overall health. 2) Thoracic kyphosis is caused by sitting for excessive period of time hunched over a desk, keyboard and etc. Anterior pelvic tilt can be caused by sitting for long periods of time with no stretching or changing position in the chair. 3) Exercises for posture correction can be performed at home, with very little or no gym equipment. Recommended exercises are face pulls, lying twist, child’s pose, open books, lunge with reach and twist, neck extensions, lying angels, lunging exercises.

Originality / Practical implications. It is important to have correct posture because it allows body to function better. Having incorrect posture for long period of time will cause discomfort and pain in the whole body, depending on the severity of the problem. It may also create body deformations and lead to more pain and body disfunction. Nowadays, COVID-19 spread in the world has created a situation where people spend most of the time at a desk working on computer at home. This has led to inactivity on daily basis, therefore increasing chances of having some sort of posture problems. While it is important to understand how posture is affected, it is also important to know ways of fixing problems. Corrective exercises usually help to dissolve and fix postural problems but longevity of the fix is more important.

COVID-19 PANDEMIJOS ĮTAKOS AKCIJŲ RINKOMS VERTINIMAS: S&P 500 AKCIJŲ INDEKSO ANALIZĖ

Skirmantas Stankevičius,
Jurgita Stankevičienė (*vadovas*)
Kauno technologijos universitetas, Ekonomikos ir verslo fakultetas

Tyrimo tikslas. Įvertinti COVID-19 įtaką akcijų rinkos kainoms bei išanalizuoti galimą tolimesnę pandemijos poveikį akcijų kainoms.

Reikšminiai žodžiai: akcijų rinka, techninė analizė, akcijų indeksai

Tyrimo metodai. Tyrimui atlikti naudojama techninių veiksnių, turinčių įtakos akcijų kainai, analizė. Tyrimui atlikti naudojami 2011-2020 metų Jungtinių Amerikos valstijų akcijų indekso S&P 500 akcijų rinkos duomenys. Analizei bus naudojama sisteminė mokslinės literatūros ir informacijos šaltinių analizė. Siekiant įvertinti akcijų indekso pokyčius tyrimui pasirenkami didžiausi į akcijų indeksą įtraukiami rinkos sektoriai.

Rezultatai ir / arba išvados. S&P 500 akcijų indeksas per analizuojamą 2011–2020 m. laikotarpį išaugo beveik 2 kartus. Nepaisant COVID-19 pandemijos akcijų indeksų vertė skirtingų sektorių toliau augo. Pastebėta, jog S&P 500 įmonių, kurios yra priskiriamos prie sveikatos rinkos sektoriaus, 2020 m. akcijų kainų augimas buvo pats mažiausias iš visų analizuojamų sektorių. Nors Covid-19 turėjo įtakos didžiausiam akcijų kainos svyravimui per analizuojamą laikotarpį, šie pokyčiai neturėjo ilgalaikės įtakos ir akcijų kainos augimas nesustojė.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Ištiriant akcijų rinkos reakcijas į istorinius ekonominius įvykius galima lengviau vertinti potencialius pokyčius. Įvertinus dabartinę COVID-19 įtaką akcijų rinkoms bus galima lengviau įvertinti akcijų kainos pasikeitimo riziką. COVID-19 pandemija dėl naujų viruso mutacijų gali tęstis toliau, todėl svarbu įvertinti galimas tolimesnės pandemijos pasekmes akcijų rinkoms.

CHOKING. FIRST AID ACTIONS.

Jūratė Tunc,
Violeta Kamantauskienė (*supervisor*)
Kaunas University of Applied Sciences, Faculty of Medicine

Research purpose. To describe reasons of choking and first aid actions.

Keywords: automated external defibrillator (AED), cardiopulmonary resuscitation (CPR), abdominal clicks (Heimlich maneuver)

Research Methodology. Analysis of scientific literature.

Results / Findings. Common reasons for choking is big bites of food or improper way of eating. Choking can be partial and complete.

Heimlich maneuver is the most used action as first aid for choking person. Heimlich maneuver cannot be performed on children less than 1 year.

Elder people are most at risk of choking. Children and babies are taking a second place. Anyone who provides care to aged people, young children and babies must be aware of the risks of choking.

Practical significance. Choking events are fairly common in both adults and children. In minutes, they may lead to a fatal outcome.

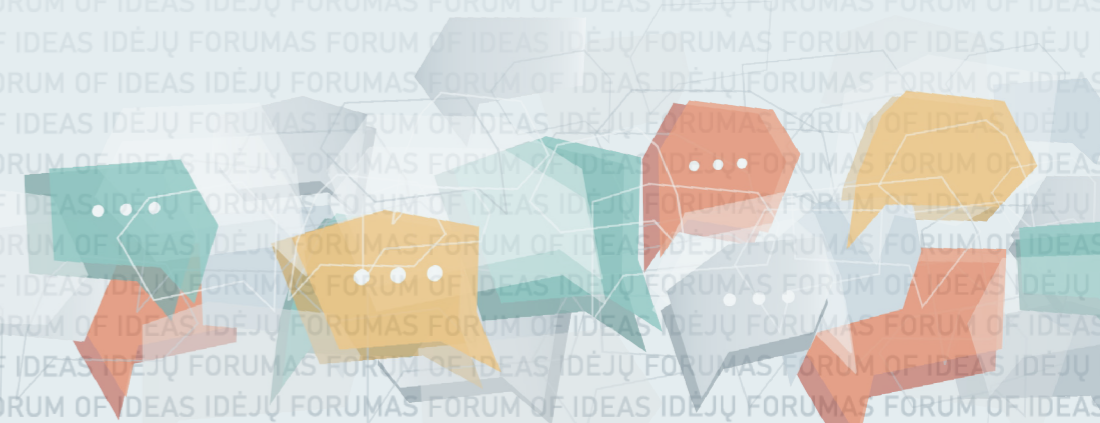
According to National Safety Council roughly about 5000 people die from choking each year. According to *Injury Facts 2017*, choking is the fourth leading cause of death among preschool children, and the fourth leading cause of unintentional death overall. The most common objects on which children choke are food, coins, balloons, and other toys.

Choking is largely preventable with a little knowledge and by following proven guidelines. Knowing the first aid actions for choking person, elderly, children or babies can save a life in a sudden unexpected situation. Best results can be achieved if we are familiar with methods to rapidly relieve choking and can provide an appropriate assistance. Many institutions should work toward educating the public on methods of responding to a choking event. It is also proved that children as young as 6 years old can save a life with a choking rescue skills. Educating about choking prevention from young age can potentially reduce complications in choking events.

VIRTUALIOS PARODOS

Virtual exhibitions

TARPTAUTINĘ MOKSLINĘ KONFERENCIJĄ „IDĖJŲ FORUMAS 2021“ LYDINTI VIRTUALI GRUPINĖ JAUNŪJŲ MENININKŲ PARODA

Parodoje dalyvauja: Ofelija Parašinskaitė, Gintarė Anužė, Valentin Lucik, Ona Petrikytė, Daria Ludina, Rūta Grumadaitė, Diana Misevičiūtė, Santa Katkevica, Ilze Unzule, Ilona Pėrkone, Baiba Uzulnika, Valentina Sinakova

Parodos kuratorės: Kristina Budrytė-Genevičė, Ainė Jancytė

Virtualioje, tarptautinė Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto organizuojamą mokslinę studentų konferenciją „Idėjų forumas 2021“ lydinčioje, grupinėje studentų kūrinių parodoje atsiskleidžia, kokiomis temomis kūryboje domisi jaunieji menininkai ir, kokias vizualaus bei taikomojo meno formas pasirenka joms realizuoti, siekdami idėjos ir jos vizualizavimo dermės.

Dalis jaunųjų menininkų temas kūrybai atranda anatizuodami savo patirtis, jausmus, emocijas, dalį - įkvepia gamta ar urbanistinis peizažas, o kiti, domėdamiesi mistiška, magiška supančio pasaulio puse, tai atskleidžia ir darbuose. Ofelija Parašinskaitė, atstovaujanti taikomojo, odos, meno šakai, parodoje eksponuoja odinį objektą, kurio estetika artima okul tinėse apeigose naudotiems daiktams. Mistiškoji pasaulio pusė ir jos pastaptys įdomios ir Gintarei Anužei, kurios skirtingomis dailės šakų technikomis - stikto, odos, akvarelės - kurtus darbus, jungia paslaptį kalba. Kitaip į jį supančią aptinką žvelgia ir Valentin Lucik, tapytuose natūrmortuose atskleidžiantis siurrealistišką žvilgsnį į aptinką, kurioje jam svarbi kiekviena detatė, paveiksluose tampanti jo kuriamą netikėtą naratyvų dalimis. Ona Petrikytė, besidominti optiniu menu, kūriniuose žiūrovui atveria dar vieną - iliuzinę - pasaulio pusę. Kompozicijose jaunoji kūrėja grafiškai perteikia dekoratyvius, ritmiškus raštus, kuriančius atgyjančio paveiksto iliuziją.

Menininkė Daria Ludina atidžiai išsižiūri į savo mylimą miestą - Rygą - ir kurtose akvarelėse išsaugo besikeičiančias jo nuotakas, atmosferą. Kūrėja tyrinėja miesto architektūrą, atranda charakteringas jos detales ir realistiškai vaizduoja jas darbuose, suteikdama galimybę žiūrovui pasivaikščioti po Latvijos sostinę. Fotografė Rūta Grumadaitė taip pat tyrinėja ją supančią aptinką, kurią fiksuodama nuotraukose, kuria nuo kasdienybės nenutolusius, bet ją šiek tiek pakylėjančius naratyvus.

Diana Misevičiūtė, abstrahuodama motyvus kūryboje, tapybos darbuose kliaujasi intuicija, kurdama vidinį jos pasaulį refektuojančius sielos peizažus. Santa Katkevica grafikos darbuose pasineria į moterišką ir vyrišką pasaulius. Geometrinėmis formomis, jį persidengimais, susikirtimais, ažūriniais dekoratyviais elementais, jaunoji kūrėja vizualizuoja dinamišką dviejų skirtybių sąveikavimą. Sielos atspindžiais kūriniuose daliasi Ilze Unzute, kuri motyvus kūrybai atranda gamtovaizdyje. Ilona Pėrkone jautriose kompozicijose, eksperimentuodama su atspaudais ir spalvomis, sukuria subtilius, skirtingas nuotakas perteikiančius, kūrinius, kuriuos inspiravo gamtoje vyraujančios spalvos, faktūros, kontrastai. Baiba Uzulnika abstrakcijose harmoningai balansuoja tarp stambių kontrastingų spalvinių dėmių ir smulkių faktūrų, suteikiančių kūrinių kompozicijoms dinamiškumo, emocionalumo, o Valentina Sinakova, architektūriškai konstruodama kūrinių kompozicijas, interpretuoja metų laikų kaitos temą.

Parodoje jaunieji menininkai žiūrovus ragina apmąstyti skirtingas temas, atrasti jose tai, kas artima, o galbūt į kai kuriuos, įprastus, dalykus pažvelgti naujai, kūrybiškai.

Virtual group exhibition of young artists, leading the international scientific students conference „Forum of Ideas 2021, organized by the Faculty of Arts and Education of Kaunas University of Applied Sciences, reveals what topics young artists are interested in and what visual and applied art forms they choose finding the best way to visualize their ideas. Some of young artists discover topics for their work by analyzing their experiences, feelings, emotions, part of them - are inspired by nature or urban landscape, while others, are interested in mystical, magical side of the surrounding world. Young artists encourage viewers to reflect on different themes, to discover what is close to them, and, perhaps, to look at some, ordinary, things in a new, creative way.

Participants of the exhibition: Ofelija Parašinskaitė, Gintarė Anužė, Valentin Lucik, Ona Petrikytė, Daria Ludina, Rūta Grumadaitė, Diana Misevičiūtė, Santa Katkevica, Ilze Unzule, Ilona Pėrkone, Baiba Uzulnika, Valentina Sinakova

Parodos nuoroda: <https://ideasforum.kaunokolegija.lt/leidinys/>

SKIRTINGOS ISTORIJOS KŪRYBOJE

Parodos dalyviai: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Simona Tuomenaitė, Raminta Leonavičiūtė, Marija Šimaitytė, Ida Masaitytė, Jolita Jaciunskienė, Alicija Garbatavičiūtė.

Parodos kuratorės: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentė Simona Tumėnaitė ir lektorė Sigita Grabliauskaitė.

Tekstą rengė Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentė Simona Tumėnaitė ir lektorė Sigita Grabliauskaitė.

Kauno kolegijos Menų akademija

Kauno kolegijos Menų akademijos Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos DP9 studentų sukurtos stiklo plaketės atspindi žmogaus kūrybines galias bei originalumą. Grafinis piešimas prasideda nuo taško, o judėdamas - sukuria liniją. Formuojant grafines linijas, taškus bei pustus yra sukuriamas vaizdinys piešinys. Šis gali būti ne tik ant lapo ar drobės, bet ir plonasienio stiklo plaketėse. Stiklas – tai kieta, bespalvė arba spalvota medžiaga, kuri būna ne tik skaidri, bet ir matinė. Naudojant vitražinį, juoda geležies oksidą, galima sukurti netikėtą originalų piešinį ant stiklo. Šia technika eksperimentavo ir išbandė ir DP9 studentės.

„Skirtingos istorijos kūryboje“, vaizduojami įvairiausi grafiniai piešiniai, kurie atskleidžia kūrėjo vaizduotę. Iš to galima spręsti, kokie žmonės yra skirtingi ir unikalūs. Norint sukurti kažką neįprasto, nereikia ieškoti, užtenka išklausti savo vidinio balso, ką jis jums sako. Svarbu savyje pajusti gyvastį ir ją išskleisti. Taip gimsta patys įdomiausi kūriniai stiklo mene. Stiklo plaketėse galima įžvelgti pačių įvairiausių skirtingų istorijų. R. Leonavičiūtė pavaizdavo merginas ramioje, palaimingoje būsenoje. Jos paskendusios mėlynų gėlių laukuose – rugiagelėse, žibutėse ir irisuose taip pat ir savo mintyse, lyg ką tik būtų prabudusios savo svajingose mintyse. A. Garbatavičiūtė stiklo kūrinuose pasakoja apie tris gamtos stichijas. Studentė grafiniuose piešiniuose perteikia vandenį, žemę ir ugnį. Mergaitę vandens bei žemės stichijoje, berniuką - ugnies stichijoje. Pasak M. Šimaitytės - stiklo plaketė triptikos, tai yra artefaktas, skirtas „Fluxus“ įkūrėjui Jurgiui Mačiūnui, kuris dar vadinamas šio meno judėjimo krikštatiūnu. Stiklo kūriniai refleksuojami visam „Fluxus“ judėjimui Kaune, atsižvelgiant į tai, kad lieka vienas žingsnis iki kol Kaunas taps Europos kultūros sostinė 2022 m. Šiuo darbu norima prisiminti svarbius asmenis, kurie garsino Lietuvą net už jos ribų, bet buvo nepelnytai užmiršti pačioje tėvynėje. Studentės S. Tuomenaitės stiklo kūrinuose pavaizduoti įvairių kultūrų ir žemynų drakonai, simbolizuojantys gerovę, materialų bei dvasinį pasaulį. Per istorinius laikotarpius, drakonai įgavo išliekamąją vertę – augimą, ilgalaikį gyvenimą ir pasikartojančias nežemiškas istorijas. I. Masaitytės trijuose stiklo kūrinuose matomi stilizuoti medžiai, simbolizuoja Druidus, kurie tikėjo, kad medžiai skleidžia gyvastingą energiją, kuri globoja ir stiprina žmogų. Studentė mano, kad kiekvieną iš mūsų veikia globojantys medžiai, kurie mums yra priskiriami pagal zodiako ženklą, o žmones globojantys jų priskiriami medžiai, suteikia jam tam tikras charakterio savybes. Stud. J. Jaciunskienė dviejuose stiklo kūrinuose pasakoja apie mūsų pievų nežemišką istoriją, kurioje yra pasislėpusios gerumo fėjos. Jos nors ir pavaizduotos mažytės, tačiau žmonių gyvenime teikia didžiausią laimę ir džiaugsmą. Taigi, šie visi stiklo meno kūriniai slepia pačius įdomiausius mūsų vaizduotės pasakojimus. Žiūrovui į juos tik ir norisi pažvelgti iš arčiau bei pasmalsauti skirtingose studenčių pavaizduotuose grafiniuose piešiniuose.

An exhibition of glass created during internship of Kauno Kolegija faculty of art and education Glass, Ceramics, Leather, Textile Art study program by DP9 students reflects human creative powers and originality. Graphic drawings starts from a point, and as it moves, it creates line. When forming graphic lines, a visual drawing is created. This can be not only on a paper or canvas, but also on thin - walled glass. Glass is a hard, colorless or colored material that is not only transparent but also matte. Using stained glass, black iron oxide, it is possible to create an unexpected, original drawing on the glass. This technique was also experimented and tested by DP9 students.

„Different stories of creation“ depicts a variety of drawings that reveal the creator's imagination. It is possible to create something unusual, you don't have to look somewhere, just listen to your inner voice. It is important to feel life in yourself and let it go. This is how the

most interesting works in glass are born. A wide variety of different stories can be seen on glass. R. Leonavičiūtė represents women at rest. They are drawn in the fields of blue flowers - cornflowers, violets and irises as well as in their minds, as if they had just woken up in their dreamy thoughts. A. Garbatavičiūtė represents 3 natural elements in glass. The students convey water, earth and fire in graphic drawings. A girl in an element of water and earth and a boy in an element of fire. According to M. Šimaitytė - the triptych of glass plaques, there is also an artifact dedicated to the founder of Fluxus Jurgis Mačiūnas, who is also called the godfather of this art movement. For the entire Fluxus movement in Kaunas, taking into account that one step remains until Kaunas becomes the European Capital of Culture. This work is intended to remember important people who made Lithuania famous even outside it, but were undeservedly forgotten in the homeland itself. The glass works of student S. Tuomenaitė depict dragons of various cultures and contents, symbolizing prosperity, the material and spiritual world. During historical periods, dragons have acquired a lasting value - growth, longevity and recurring extraterrestrial stories. Stylized trees can be seen in I. Masaitytė's three glass works, symbolizing the Druids, who believed that trees spread a living energy that protects and strengthens a person. The student believes that each of us is affected by the guardian trees that are assigned to us by the zodiac sign, and the trees that are assigned to us by the guardians of people give us certain character traits. Stud. J. Jaciunskienė in two glass works tells about the extraterrestrial history of our meadows, in which there are hidden fairies. Although they are depicted as tiny, they provide the greatest happiness and joy in people's lives. So, all these works of glass art hide the most interesting stories of our imagination. The viewer just wants to take a closer look at them and enjoy different graphic drawings depicted by the students.

Parodos nuoroda: <https://www.flipsnack.com/778EE888B7A/katalogas-stiklo-meno-paroda-skirtingos-istorijos-k-tyboje.html>

ΑΦΡΟΔΙΤΗ / AFRODITĚ

**Paroda išvydo pasaulį bendradarbiaujant fakulteto katedrai:
Doris Kailos, Nicolas Lambouris ir Costas Mantzalos.**

Frederiko universitetas, Kipras

Parodą - instaliaciją „Αφροδίτη / Afrodite“ surengė Frederiko universiteto Vaizduojamosios ir taikomosios dailės katedros Grafinio dizaino, Interjero dizaino, Mados dizaino bei Įvaizdžio dizaino bakalauro ir magistrantūros studijų studentai. Šie darbai, įskaitant skulptūras, reklaminius plakatus, fotografijas, paveikslus, koliažus ir kita, sujungti į vientisą kolektyvinį meno projektą, kurį žiūrovas gali tyrinėti tiek iš išorės, tiek ir iš vidaus. Nors instaliacija sukurta kaip vienas bendras darinys, kiekviena sudedamoji kūrinio dalis gali būti laikoma ir savarankišku meno objektu. Visa tai pasakojimo naratyvas apie Afroditę, kaip Deivę, kaip Motiną, kaip Mirtingąją ir kaip Meilužę.

The installation „Αφροδίτη / Aphrodite“ consists of various works by the undergraduate and postgraduate students of Graphic Design, Interior Design and Fashion Design and Image from the Department of Fine and Applied Arts of Frederick University. These works, which include sculptures, advertising posters, photographs, paintings, collages etc, come together as a whole and are reinvented in a collective layout where the viewer can investigate and explore while walking around and inside the space. Although the installation works as an entity, each work can also be regarded as an autonomous piece of work and count as a narrative for the story of Aphrodite as a Goddess, as a Mother, as a Mortal and as a Lover.

The exhibition was made possible with the cooperation of faculty of the Department; Doris Kailos, Nicolas Lambouris and Costas Mantzalos.

Parodos nuoroda: https://drive.google.com/file/d/1-w2AXjaUh8_SKTVdTYfXP8cQ3FkmJ7Rw/view

KŪRYBA PER PAŽINIMĄ

Darbų autoriai: Donata Banelytė, Ema Remeikytė, Gabija Radzevičiūtė, Liveta Motiejauskaitė, Paulina Vitasuskaitė, Rugilė Mikalopaitė, Rūta Jurgaitytė, Skaistė Rugieniūtė.

Parodos kuratorė: Olesia Les-Daškevičienė.

Kauno kolegijos Menų akademija

Pirmais studijų metais norisi aprėpti viską ir iš karto, bet tiesa ta, kad visi dideli dalykai susideda iš mažų fragmentų. Taip ir aprangos kūrimas - susideda iš daugybės dalykų pažinimo ir sujungimo į vieną visumą. Studijų modulis „Aprangos projektavimas 1“ skirtas pažinti asortimentą: kaip klasifikuojama apranga, kokie kiekvieno drabužio konstrukciniai ypatumai, sudedamosios dalys, papildomi elementai bei asortimento įvairovė. Neįtikėtina, bet vien sijonas turi per 50 oficialiai patvirtintų rūšių!

Tačiau kūrybiniame procese ne tik taikomos teorinės žinios. Ruošiant modelius iš karto bandoma sudaryti drabužių derinius. Mąstyti ir analizuoti kokie sprendimai padės subalansuoti bendrą vaizdą, kaip sudėlioti akcentus ir išlaikyti dėmesį ten, kur norima tai padaryti.

Ar visada viskas pavyksta? Tikrai ne. Bet mes mokomės, klystame, per pažinimą augame ir svarbiausia kuriame. O kai pavyksta, gimsta neįtikėtino įdomumo ir savitumo modeliai, kurie verčia suvokti, kad apranga – tikra meno rūšis.

When you are studying your first year you are obsessed with embracing everything at once, but the truth is, that everything consists of tiny little parts. The process of creating clothes is the same - it's a knowledge of a huge amount of specific information and combining it in one piece. Study subject „Clothing project V is intended for observing clothes assortment: classification of garments, constructional specifications of every clothing group, composition, additional elements and variety of designs. Unbelievable, but only the skirt has more than 50 official styles! However, while creating we do not only apply theory. While sketching we are creating the whole look in order to think and analyze which decisions will make the outfit successful, to accent the right parts and keep attention where we want it to be kept. Do we achieve our goal all the time? Absolutely not. But we learn, we fail, we grow by experiencing and most important -we are creating. And when we reach our goals-extremely distinctive and exciting designs are being born. These works make us realize that costume is a true kind of art.

Parodos nuoroda: <https://www.flipsnack.com/6867ECCC5A8/mados-dizaino-paroda-k-ryba-per-pa-inim.html>

GAMTOS FORMŲ STUDIJOS

Parodos dalyviai: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Simona Tuomenaitė, Raminta Leonavičiūtė, Marija Šimaitytė, Ida Masaitytė, Jolita Jaciunskienė, Alicija Garbatavičiūtė

Parodos kuratorės: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentė Raminta Leonavičiūtė ir lektorė Sigita Grabliauskaitė.

Kauno kolegijos Menų akademija

„Kauno kolegijos Menų akademijos Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos DP9 studentų „Gamtos formų studijų“ praktikos metu sukurtų spalvotų iliustracijų ir sužetinių kompozicijų paroda. Platonas ir Aristotelis formą siejo su daikto esme, suvokiama protu ir laikė ją tobula vertybe, priskirdami formai filosofinę – būties ir dieviškąją – procesų jėgas. Formos studijos atspindi menininko individualumą, sugebėjimą jausti ir mąstyti, kūryba pasiekti dvasinius lygmenis. Formos fenomenas, kuris išreiškiamas vizualiosios, taikomosios dailės kūriniuose, reikalauja išmanyti svarbiausius formos sudarymo principus, kurie atsiskleidžia stebint gamtos formas, jų įvairovę bei išskirtinumus. Kontūras arba siluetas įprasmina objekto formą, tačiau jos emocinis poveikis pasireiškia per atskirų dalių ir visumos santykį, organišką objekto struktūrą. Formos sudarymas, grindžiamas ne tik jausmais, bet ir logika, ne tik menu, bet ir mokslu. „Gamtos formų studijų“ praktikos metu DP9 studentų sukurtuose piešiniuose atsiskleidžia plati formų ir jų kombinacijų įvairovė. Studentų kompozicijose vystomas sužetinis naratyvas, sukuriamas iš asmeninių refleksijų ir komponuojamų faunos bei floros motyvų, tyrinėjant pasirinktų objektų medžiagiškumą, spalvinę gamą, formų unikalumą.“ dėstytoja Sigita Grabliauskaitė.

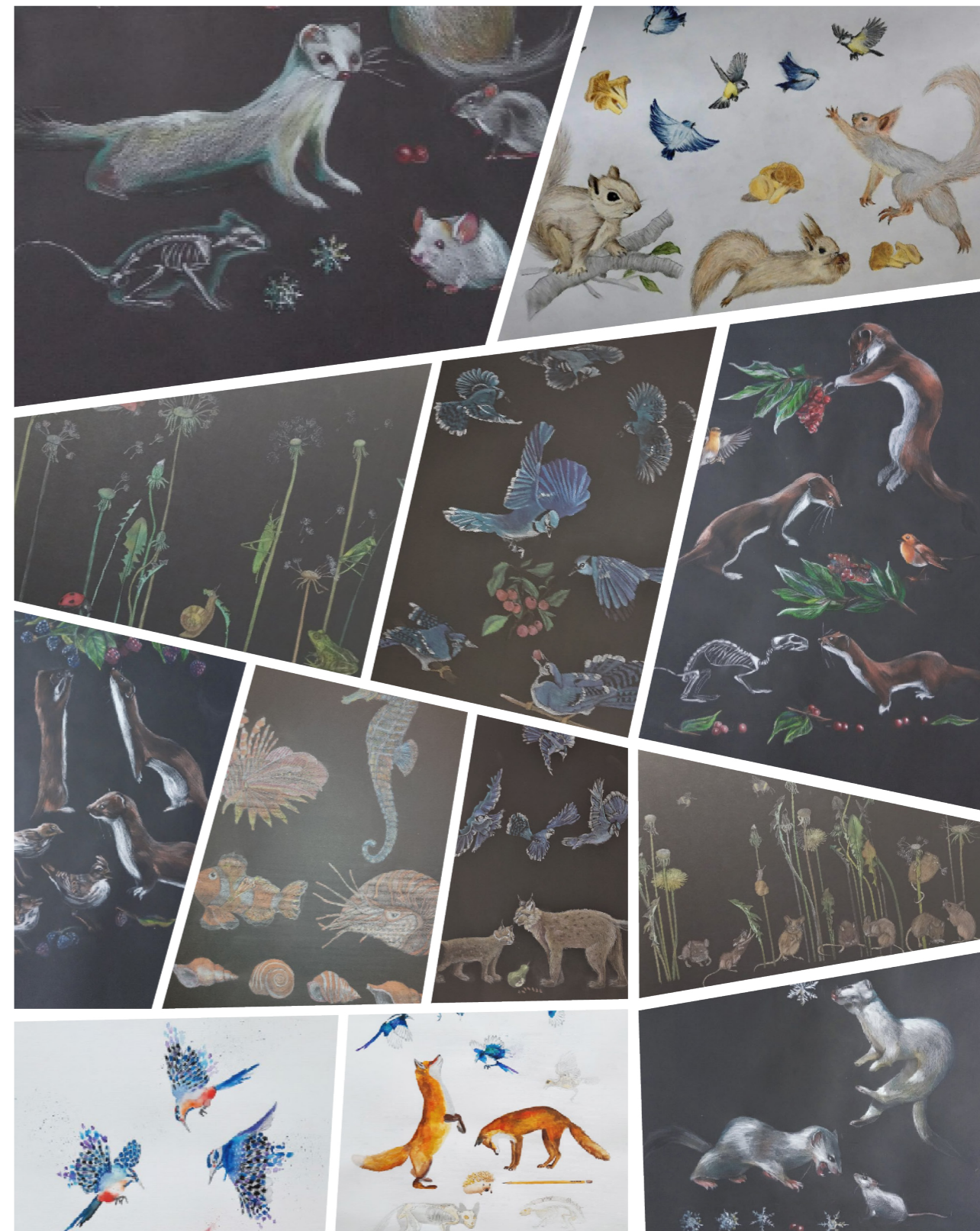
„Ieškoma ir surasta forma yra vienas svarbiausių meno aspektų. Kuriant dažniausiai bandoma perteikti ją kuo tikroviškiau, plastiškiau. Mokėjimas perteikti formą turi įtakos estetikai, menininko profesionalumui, individualumui, parodo gebėjimą jausti ir mąstyti. Geriausiai žinomų meno kūrinių vaizduose profesionalumas ir tobulumas yra pastebimas per formą, objektų perteikimą. Tai įgyvendinti reikia svarbiausių formos sudarymo principų supratimo. Šie principai suvokiami ir išmokstami stebint gamtoje esančias formas - flora, fauna. „Gamtos formų studijų“ praktikos metu DP9 studentai iškelia sau iššūkį kuo estetiškiau ir vizualiai plastiškiau perteikti floros ir faunos pasirinktas sužetines kompozicijas, jas tyrinėti bei parodyti pasirinktų objektų medžiagiškumą, spalvų gamą bei kontrastą tarp jų. Kiekvienas studentas pasirinktinai savo iliustratyviuose piešiniuose vaizduoja gyvūnų gyvenimo žaismingas istorijas, kuriomis žiūrovui suteikia galimybę išjausti nuostabų gyvūnijos pasaulį gamtoje.“ DP9 studentė Raminta Leonavičiūtė.

„An exhibition of illustrative drawings and compositions created during intership of Kauno kolegija faculty of art and education Glass, Ceramics, Leather, Textile Art study program by DP9 students. Plato and Aristotle of a form as the essence of the object, perceived by the mind and considered it to hold a perfect value. The study of form reflects the individuality of the artist, the ability to feel and think, reach spiritual and divine levels with creativity. The phenomenon of form, which is clearly expressed in the creation of visual and applied art, requires knowledge of the most important principles of the creation of forms, which are revealed by observing natural forms, their diversity and uniqueness. The contour or silhouette gives meaning to the form of the object, but its emotional impact is manifested through the relationship between the individual parts and the whole organic structure of the object. The creation of form is based not only on feelings or art but also on logic and science. During the intership of „Studies of nature’s forms“ the drawings created by DP9 students reveal a wide variety of forms and their combinations. Student compositions develop a plot narrative created from personal reflections and composed motifs of fauna and flora, researching the materiality of selected objects, color and uniqueness of forms.“ Sigita Grabliauskaitė

„The form sought and found is one of the most important aspects of art. Usually while creating, the artist attempts to convey it as realistically and gracefully as possible. The ability to convey from influences aesthetics, the artist’s professionalism and perfection are noticeable through form, how well the character of the object is conveyed. This requires an understanding of the key principles of form making. These principles

are understood and learned by observing the forms of nature - flora, fauna. During the intership of „Studies of nature’s forms“ DP9 students challenge themselves to convey the selected flora and fauna objects, the range of colors and contrasts between them. Each student got an opportunity to choose objects from flora and fauna that they later depicted in their illustrative drawings. Presenting the playful stories of animal life, giving the viewer the opportunity to experience the wonderful world of wildlife.“ DP9 Raminta Leonavičiūtė

Parodos nuoroda: <https://www.flipsnack.com/RamintaLeo/gamtos-form-studijos.html>

KAUNO ARCHITEKTŪROS INTERPRETACIJA

Parodos dalyviai: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Raminta Leonavičiūtė, Simona Tuomenaitė, Jolita Jaciunskienė, Marija Šimaitytė, Alicija Garbatavičiūtė

Parodos kuratorės: Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentė Marija Šimaitytė ir lektorė Sigita Grabliauskaitė.

Kauno kolegijos Menų akademija

Kauno kolegijos Menų akademijos Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos DP9 studentų, dekoratyvinės tekstilės specializacijos, praktikos metu sukurtų, batikos darbų paroda „Kauno architektūros interpretacija“.

Batika - tūkstantmečio senumo audinio dekoravimo technika, kilusi iš Javos salos. Ją perėmė ir plačiai naudojo Japonų meistrai, ypač dažnai kimono kostiumams marginti. Naudojami gėlių, lapijos, drugelių, paukščių, vaisių, kriauklių, žuvų motyvai, jų ornamentai. Batika - tai audinio marginimas dažais ir vašku. „Batik“ - indonezietiškas žodis, kilęs iš žodžių „titik“ arba „tik“, reiškiančių „mažas kąselis“ arba „lašas“. Tai atspindi kruopštumo reikalaujančios technologijos, už dėmesingumą atsidėkojančios subtiliu ir efektingu rezultatu. Batika leidžia dailininkui išlikti laisvam, tai iš dalies atsitiktinė technologija, kuri kartais pateikia ir netikėtus rezultatus.

Batikos atspaudai nuo drabužių, kuriuos galima dėvėti kaip tradicines ceremonijas, tokias kaip gimimas, vestuvės ir mirtis, nuėjo ilgą kelią ir tapo prašmatniu rūbu visame pasaulyje. Dėl savo paprastų dizainų ir subtilių meno formų batiką mėgsta visi. 2009 m. Spalio mėn. UNESCO batikos meną pripažino kaip: Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrą.

DP9 studenčių sukurti interjero dizaino objektai, naudojant pasirinktas batikos technikas, interpretuojant Kauno architektūros vaizdus. Naudojama vienasluoksni (spalvingesnė) ir daugiasluoksni (vieninga koloristika) batikos technika. Kuriant šiomis skirtingomis technikomis, atsiskleidė įvairesnis spalvų koloritas ir žaismingumas, pastatų interpretacijos įgauna naują atvaizdą. Studentų sukurtuose batikos darbuose atsiskleidžia kitoks miesto vaizdas, sukurtos interpretacijos leidžia žiūrovui pažvelgti į architektūrą kitu kampu ir iš naujo ja susidomėti ne tik patiems studentams, bet ir žiūrovams. (DP9 stud. Marija Šimaitytė, dėst. Birutė Sarapienė)

„Exhibition of batik works“ „Interpretation of Kaunas architecture“ created by DP9 students of Kaunas kolegija, Arts, study program of glass, ceramics, leather, textile arts, textile specialization.

Batik is millennium-old fabric decoration technique that originated from island of Java. It was adopted and widely used by Japanese craftsmen, especially often for printing kimono suits. Motifs of flowers, foliage, butterflies, birds, fruits, shells, fish, and their patterns are often used in batik. In essence, batik is fabric printing with dye and wax. „Batik“ is an Indonesian word derived from the words „tik“ or „titik“ meaning „small bite“ or „drop“. This is reflected in the technology that requires diligence, rewarding for the subtle and effective result of attention. Batik allows the artist stay free, because the partially random nature of technology, which sometimes delivers unexpected results.

Batik prints of clothes, that can be worn during traditional ceremonies such as childbirths, weddings and deaths, have come a long way and have become chic clothing all over the world. Everyone loves batik due to its simple designs and subtle art forms. In 2009 October, UNESCO recognized the art of batik as „A masterpiece of the oral and intangible heritage of mankind“.

Interior design objects were created, interpreting images of Kaunas architecture, and using selected batik techniques. Single-layer (more colorful) and multi-layer (uniform clothing). Creating these different techniques has revealed a more diverse color palette and playfulness of colors, and interpretations of buildings take on a new angle. Batik works created by DP9 students reveal a different angle and find a new interest in it. (DP9 stud. Marija Šimaitytė, lecturer Birutė Sarapienė)

Parodos nuoroda: <https://www.flipsnack.com/RamintaLeo/kauno-architekt-ros-interpretacija.html>

SOVIETMEČIO PALIKIMO FENOMENAS ŠIUOLAIKINIO ŽMOGAUS APLINKOJE

Darbo autorius: Ieva Sutkaitytė, Fotografijos studijų programa.

Kūrybinės dalies vadovas: lekt. Svetlana Batura.

Kauno kolegijos Menų akademija

Vienas iš labiausiai matomų sovietmečio pėdsakų mūsų šalies urbanizuotoje aplinkoje - daugiabučiai gyvenamieji namai. Sovietiniais laikais monotoniški daugiabučiai buvo statomi masiškai. Šiuo metu daugiau nei trečdalis Lietuvos gyventojų gyvena daugiabučiuose. Pastatai pasižymintys beverte architektūra, niūriu, pilku betonu, tiesiog pripildę Lietuvos miestus.

Sovietinis masinis būstas yra prieštaringas, bet unikalus reiškinys. Vieni jų nemėgsta, kiti tiesiog nepastebi. Tačiau jie kaltinami sukūrę monotoniškiausią pastatytą aplinką žmonijos istorijoje, taip simbolizuodami aplinkos suvienodinimą ir greitą statymo būdą. Savo laikmečiu tai buvo įsibėgėjantis masinės statybos fenomenas, kai reikėjo skubiai ir pigiai pastatyti rajoną, kuris priglautų kelias dešimtis tūkstančių žmonių. O kadangi ši idėja „pigiai, greitai, daug ir vienodų“ dar ir sąmoningai atitiko socialistinę ideologiją „neišsiskirti iš minios, būti lygiam su lygiaisiais“. Taigi ši ideologija matoma ir iki šių dienų išlikusiuose daugiabučiuose, jų monotoniškoje architektūroje, kuri taip pat prisideda prie šiuolaikinio žmogaus vietos, aplinkos identiteto suvokimo.

Parodos nuoroda: <https://artspaces.kunstmatrix.com/en/exhibition/5944811/sovietme%C4%8Dio-palikimo-fenomenas-%C5%A1iuolaikinio-%C5%BEmogaus-aplinkoje-the-phenomenon-of>

PIRMYKŠČIŲ IR ŠIUOLAIKINIŲ ŽMONIŲ SIENINIO MENO RAIDA

Darbo autorius: Eglė Vaištaraitė, Fotografijos studijų programa.

Kūrybinės dalies vadovas: lekt. Svetlana Batura.

Kauno kolegijos Menų akademija

Meno dėka žmogus gali išsireikšti, geriau suprasti save patį, kitaip pažvelgti į supančią aplinką, pažadina mintis bei kūną. Menas ne tik, yra grožis mūsų akimis ar ausim, bet taip pat, per meną yra perduodamos aktualijos ar svarbios žinutės.

Bet viskas turi savo pradžią. Istoriją visa to, ką mes dabar turim ir galim tobulėti toliau. Svarbu yra nepamiršti šaknų, iš kurių viskas ir pradėjo kilti. Menas prasidėjo akmens amžiuje, kai žmonės pradėjo ant uolų vaizduoti aplinką kurią mato – gyvūnus, medžioklės akimirkas, bei kulto apeigas.

Ir štai dabartis. Menas ant sienų išliko, toliau vystosi ir puošia pastatų sienas. Taip ir siejami du pasauliai tarp praeities ir dabarties. Nuotraukose palyginama kaip atrodė praeities darbai su dabartimi. Fotografijos atspindi vienas kito istorijas, kurios siejamos tarpusavyje per vaizdus ir emocijas. Visgi svarbu nepamiršti iš kur kilo tai, ką mes turime dabar.

Parodos nuoroda: <https://artspaces.kunstmatrix.com/en/exhibition/5945299/pirmyk%C5%A1%C4%8Di%C5%B3-ir-%C5%A1iuolaikini%C5%B3-%C5%BEmoni%C5%B3-sieninio-meno-raida-development-of-wall-art-by>

ILIUSTRACIJOS PAGAL VAIKYSTĖS PASAKAS

Personalinė DP9 studentės Ramintos Leonavičiūtės iliustracijų paroda

Parodos kuratorė: Sigita Grabliauskaitė.

Kauno kolegijos Menų akademija

„Vaikystės pasakos - tai kelionės dalis į ateitį, formuojančios vaizdines iliustracijas meno studijose. Kelionės, kurios padeda pasiekti brandumą, moralinį augimą. Šiuo keliu auga žmogaus dvasinis pasaulis emocinis subrendimas. Su pasakomis susipažįstame vienu intensyviausių savo gyvenimo metu - vaikystėje, kai dar tik pradedame susipažinimą su pasauliu, tyrinėjam jį ir bandome jį pažinti, paliesti per savo susikurtus vaizdinius. Pasakos sugeba supažindinti žmogų su gėriu ir blogiu, jos parodo tiek gerą tiek blogą gyvenimo pusę. Kai kurios jų net parodo, kad kartais viskas baigiasi kitaip negu tikėtasi. Taip pasakos sukelia drąsos patiriant nežinomybę, suteikia žinias ir įrankius norint suvaldyti savo vidinį pasaulį, padeda kai reikia pasirinkti sudėtingose gyvenimo situacijose, skatina išskleisti užspaustą kūrybiškumą. Deja augant dažnas žmogus nusisuka nuo pasakų. Pamišta tą naują ir stebuklingą pasaulį, kuris tiek daug išmoko ir leidžia suprasti. Galbūt kartais reikia atsiversti pasakų knygą ir pasinerti į tą iliustruotą vietą, kuri gali tapti nepakeičiama atrama ir suaugusiems.

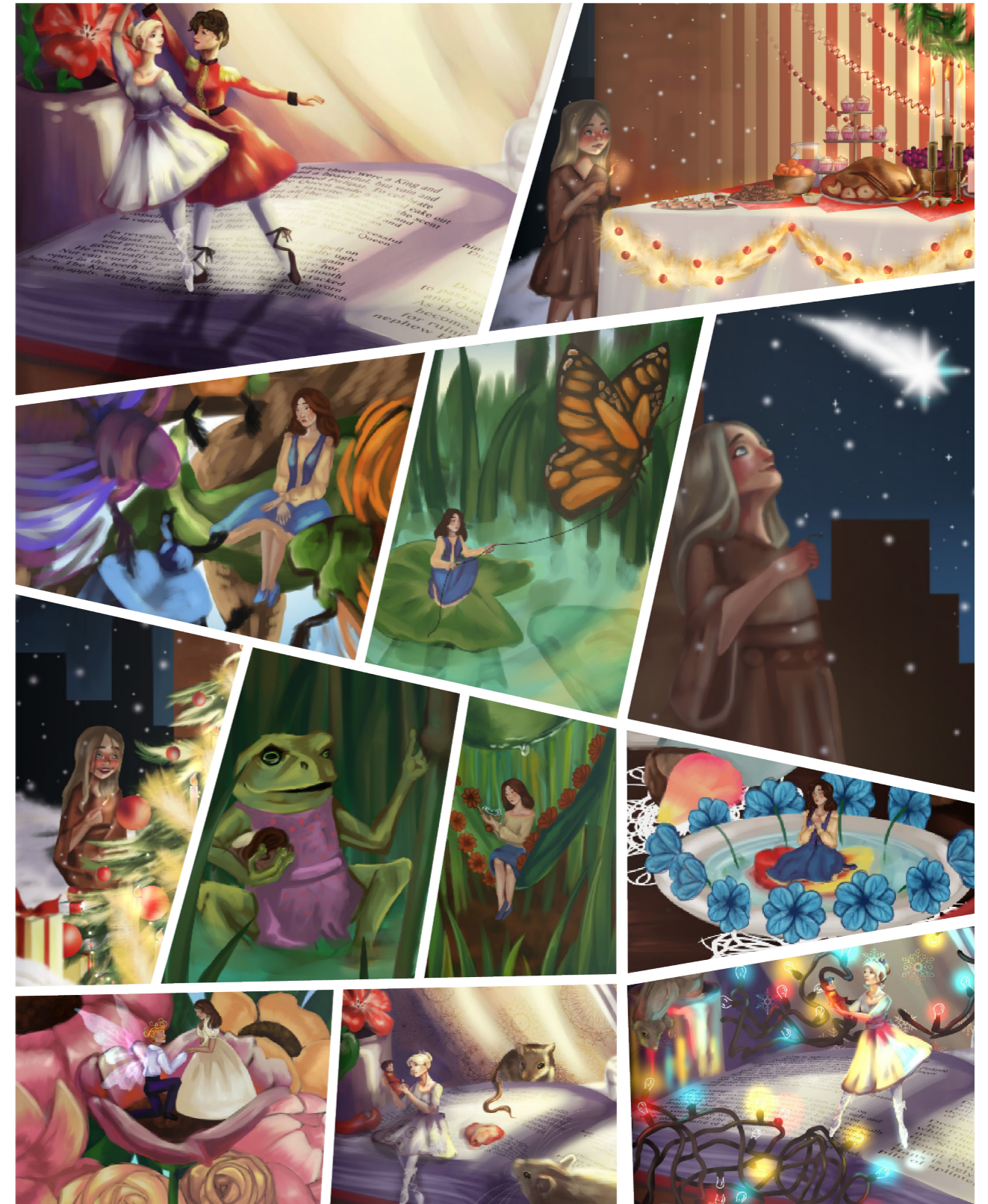
Kauno kolegijos Menų akademijos Stiklo, keramikos, odos, tekstilės meno studijų programos studentės Ramintos Leonavičiūtės personalinėje iliustracijų parodoje atskleidžiamos trijų pasakų istorijos. Iliustruotos trys pasakų istorijos: „Spragtukas“, „Mergaitė su degtukais“ bei „Coliukė“. Dvidešimt septynios spalvotos iliustracijos padeda įsijausti į istorijas, padeda pamatyti pasaulį, kuriame vyksta veiksmas, paskatinantis žiūrovą vėl perskaityti šias nepakartojamas pasakas ir iš naujo išgyventi jautrias emocijas, kurias šios istorijos jiems suteikė prieš tiek daug metų, kurios aktualios šiomis dienomis kiekvienam iš mūsų.“ DP9 studentė Raminta Leonavičiūtė, lektorė Sigita Grabliauskaitė.

„Iliustracijos pagal vaikystės pasakas“, parodą sudaro 27 iliustracijos pagal skirtingas tris pasakas. (Vienos iliustracijos dydis 22 x 30 cm.)

„Childhood tales are part of a journey into the future. This journey helps to achieve maturity and moral growth. We get introduced to the fairy tales in one of the most intense times of our lives - childhood, it's the time when we are just getting to know the world. Fairy tales are able to shown both, the good and the unpleasant sides of life, some even show that things might have unexpected outcomes. They can also evoke courage to face the unknown, provide knowledge and tools to control one's inner world, help to make choices in difficult situations and encourage the growth or creativity. Unfortunately, as a person grows, a lot of times they turn away from fairy tales, they forget the magical and new world they experienced that taught them so much. Perhaps sometimes it's useful to open up a fairy tale book and dive into that illustrated place that can become an indispensable support for adults.

The personal exhibition of Raminta Leonavičiūtė, A student of the Glass, Ceramics, Leather and Textile Art study program at Kaunas Kolegija faculty of art and education, reveals the stories of three fairy tales: „The Nutcracker“, „The Girl with Matches“ and „Thumbelina“. The twenty-seven colored illustrations help to empathize with the stories, help to see the world in which the action takes place, encourages the viewer to re-read these unique tales and relive the emotions these stories gave them so many years ago, that are still relevant to this day.“ DP9 student Raminta Leonavičiūtė, lecturer Sigita Grabliauskaitė

Parodos nuoroda: <https://www.flipsnack.com/RamintaLeo/iliustracijos-pagal-vaikyst-s-pasakas.html>

PERSONALINĖ SALOMĖJOS ENDZIULYTĖS MADOS DIZAINO KŪRINIŲ PARODA

Darbų autorė: Salomėja Endziulytė.

Kuratorė: Olesia Les-Daškevičienė.

Kauno kolegijos Menų akademija

Kolekcijoje vaizduojamas sodas yra simbolis grįžimo prie mūsų kilmės šaknų, natūralumo. Natūralumo siekiama keliais būdais: persiuvant senas kelnes ir odines striukes bei kuriant autorinius nykstančių Lietuvos gėlių printus, kurie atskleidžia gamtos saugojimo svarbą. Tai parodo kolekcijos pagrindinę idėją, jog turime saugoti gamtą, būti lėtos mados kūrėjais bei vartotojais.

Parodos nuoroda: https://drive.google.com/file/d/15NVrEhIH3R_wRfYN0uUs83K7Y30ZXE-W/view

KŪRYBA KAIP PROJEKTAS

Parodos kuratorė: lekt. Olesia Les-Daškevičienė

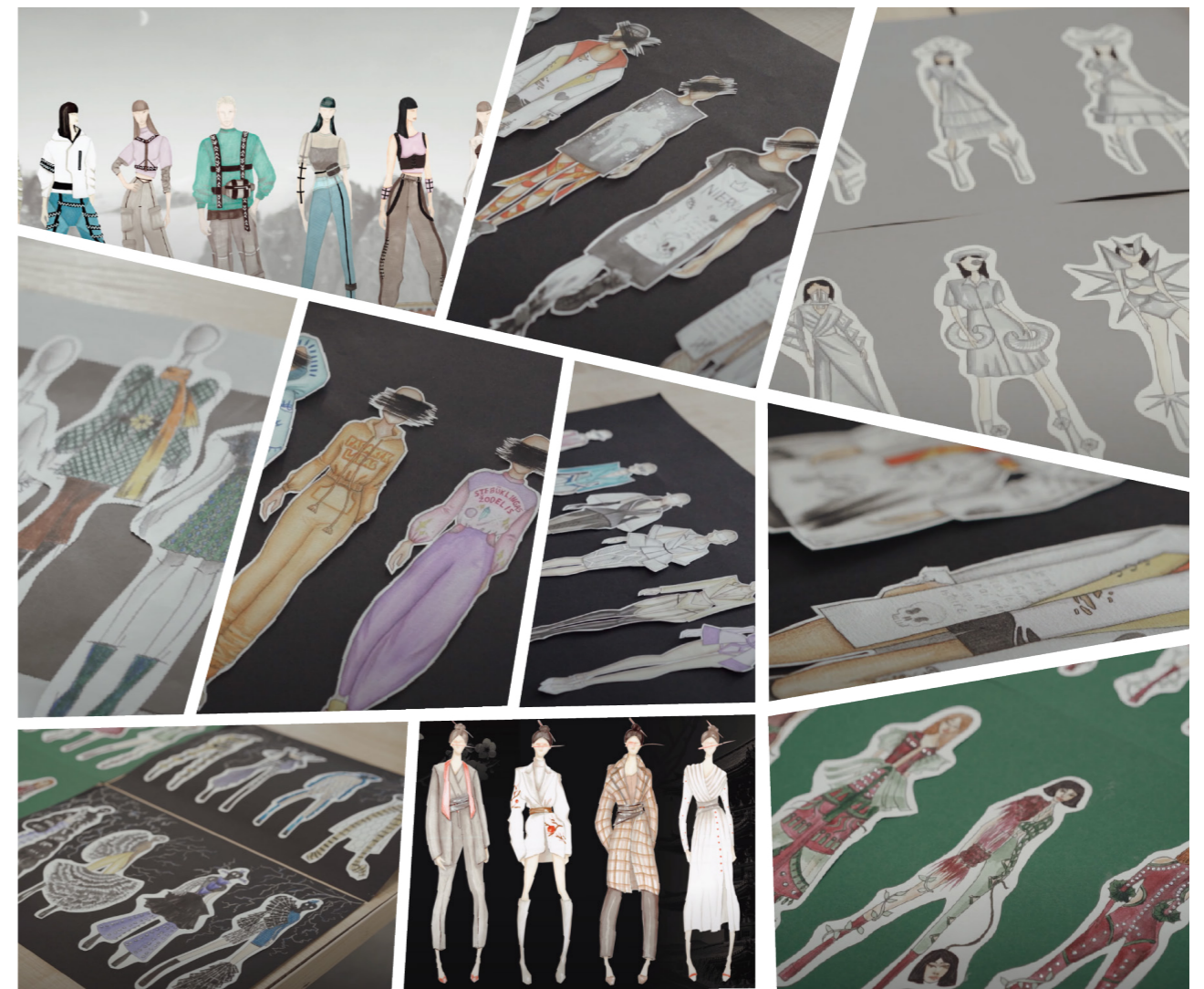
Parodos darbų autoriai: Neringa Sutkutė, Neringa Slušinskaitė, Neringa Rinkevičiūtė, Rugilė Tamošiūnaitė

Kauno kolegijos Menų akademija

Pagaut įkvėpimą, prisėst ir viską gražiai nupiešt - gali pasirodyti, kad dizainerio darbas būtent toks. Tačiau šiais laikais kolekcijos kūrimo užduotis daug sudėtingesnė ir reikalauja visos eilės įvairių įgūdžių ir savybių. Išanalizuot aktualijas, atrinkt tendencijas, suderint jas su savo braižu, iškelt užduotį ir į ją atsakyti, nustatyti tikslinę auditoriją ir pasiūlyti jai išskirtinę prekę - visa tai ir dar daug daugiau telpa vien pasiruošimo procese, o po jo dar seka eskizavimas, siuvimas, apipavidalinimas ir pristatymas.

Kurdami kolekcijas turime dvi užduotis: atsakyti į iškeltą užduotį ir iškelti asmeninę kūrybinę idėją. Pirmą skirtą akiračio plitimui bei informacijos surinkimo ir apdorojimo lavinimui, analitiniam mąstymui ugdyti, antroji - savitumui ir kūrybiškumui ugdyti. Kartais šių dviejų užduočių samplaka būna itin organiška, o kartais kaip šiuolaikinis menas – provokuojanti ir kelianti nuostabą.

Parodos nuoroda: <https://www.youtube.com/watch?v=8xbx0e-wJyk>

ŠIANDIEN EMILĖ DĖVI „PRADA“

Praktikos vadovės: lekt. Rasa Povilaitienė (Įvaizdžio dizaino studijų programa), lekt. Jurgita Buožienė (Fotografijos studijų programa), praktikos koordinatorė: lekt. Violeta Dobrovolskienė (Įvaizdžio dizaino studijų programos koordinatorė).

Parodos dalyvės: Gabrielė Barkauskaitė, Aušrinė Jokubauskaitė, Ieva Andruškevičiūtė, Ieva Uljanovaitė, Gabija Dirdaitė, Ugnė Andziulevičiūtė, Karina Patašiūtė, Karolina Vitiekūnaitė, Evelina Gestautaitė.

Kauno kolegijos Menų akademijos Įvaizdžio dizaino studijų programos studentės kviečia į virtualią praktikos *Kauno kolegijos Menų akademija*

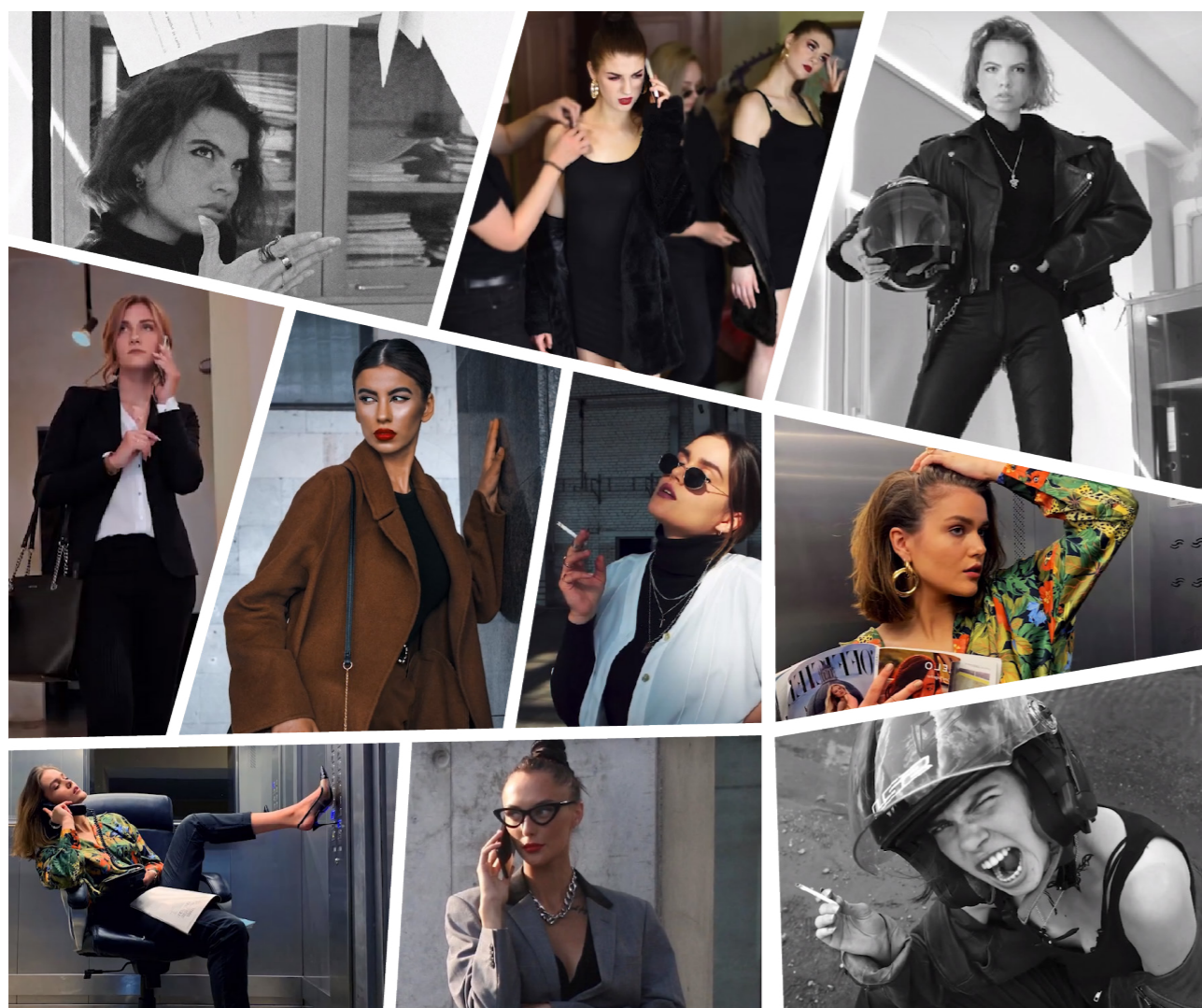
darbų parodą „Šiandien Emilė dėvi „Prada“.

Praktikos „Įvaizdžio kompozicijos ir fotografijos pagrindai“ metu studentės susipažino su fotografinės įrangos techniniais parametrais. Įgytas žinias jaunosios įvaizdžio dizainerės pritaikė praktikoje, atlikdamos profesionalią fotosesiją, kurios rezultatus pristato virtualioje ekspozicijoje.

Pasirinkusios kinematografinį personažą Emily Charlton (iš D. Frankel filmo „Ir velnias dėvi „Prada“, 2006 m.), fotosesijos metu studentės kūrė jai naujus įvaizdžius, atskleidžiančius įdomiausias istorijas apie Emily darbą „Runaway“ redakcijoje bei už jos ribų.

Tad kas ji, naujoji Emilė, jaunųjų įvaizdžio dizainerių kurtose fotografijose: stilinga jauna moteris ar griežta darboholikė, kruopšti asistentė ar gudri intrigantė, lengvabūdė koketė ar svajoklė romantikė, o gal – maištaujanti baikerė ar net slaptoji agentė?

Parodos nuoroda: <https://www.youtube.com/watch?v=kfj8F7z87j8>

Konferencijos mokslinis komitetas:

Doc. dr. Inga Valentinienė, Kauno kolegija (mokslinio komiteto pirmininkė)

Doc. dr. Sigita Saulėnienė, Kauno kolegija

Doc. dr. Rima Jasnauskaitė, Kauno kolegija

Doc. dr. Kristina Budrytė-Genevičė, Kauno kolegija

Doc. dr. Algimantas Bagdonas, Kauno kolegija

Doc. dr. Aušra Rimkutė-Ganusauskienė, Kauno kolegija

Doc. dr. Mārīte Opincāne, Rezeknės technologiju akadēmija (Latvija)

Prof. dr. Tija Zirina, Rygos pedagogu rengimo ir švietimo vadybos akadēmija (Latvija)

Dr. Theodor Liho, Nacionalinė dailės akadēmija (Bulgarija).

Leidinį sudarė: stud. Gabrielė Mončytė, dėst. Juozas Dundulis